Directeur: P. L. G. MAZEL.
Bureaux
Landraadweg 3, — Bandoeng
Tel. redactie 2216
Tel. administratie . . . 2463
Tel. woonhuis Directeur . 2219

ABONNEMENTSPRIJS
Nederlandsch-Indië . . f 6.—
Ned. en Buitenland . . f 7.50
per kwartaal bij vooruitbetaling.

DE KOERIER

MET HET WEEKBLAD DE KLEINE KOERIER

TARIEVEN ADVERTENTIES
Familieberichten . . . f 3.50
Kleine annonces . . . f 2.50
Contract-advertenties en advertenties tusschen den tekst bij overeenkomst.
Losse Nummers . . . f 0.10

4de Jaargang — Dinsdag 10 Juni 1930 — No. 56

Dit nummer bestaat uit drie Bladen

EERSTE BLAD.

BRIEVEN UIT HOLLAND.

Een nationaal Werk.

6 Mei 1930.

Werd in Februari van dit jaar begonnen met de droogmaking van den eersten Zuiderzeepolder, waardoor binnen een paar maanden een oppervlakte van 22000 H.A. land op het water zal zijn veroverd: van een andere, evenzeer gewichtige en nationale gebeurtenis, was IJmuiden dezer dagen getuige.

Iedereen weet, wat deze zeeplaats beteekent voor onze scheepvaart en voor de verbinding van Amsterdam langs het Noord- Zeekanaal met de buitenwereld. Tot IJmuiden doet men dikwerf den vertrekkenden voor de overzeesche gewesten uitgeleide, en wie zal de afscheidsgroeten en welkomstgroeten tellen die daar worden gewisseld! Toen in 1876 het Noordzeekanaal was voltooid en de haven van IJmuiden door koning Willem III werd geopend, kreeg de plaats als de uitmonding van dat kanaal een geheel bijzondere positie. Het snel groeiende aantal schepen, dat de sluizen passeerde, bewees elken dag overtuigender, hoe noodig de aanleg van het kanaal was geweest; en zóó krachtig was deze groei, dat reeds na betrekkelijk weinige jaren de behoefte zich deed gevoelen, tot uitbreiding der toch reeds respectabele sluizen over te gaan.

Een nieuwe grootere sluis werd gebouwd en in 1896 in gebruik genomen. Men meende daarmede langen tijd te kunnen volstaan. Maar het zich voortdurend en op verheugende wijze ontwikkelend scheepvaartverkeer eischte na de eerste jaren dezer eeuw alweer verder uitbreiding. Niet slechts wegens de vermeerdering van het getal der schepen, maar ook wegens hun grootere afmetingen.

Ook voor de allergrootste schepen moest er voldoende schutgelegenheid zijn,en bovendien achtte men het noodig eventueel de beschikking te hebben over een reserve-sluis voor het geval een of ander onverwachte gebeurtenis het verkeer tusschen de hoofdstad en de zee zou dreigen te verstoren.

Derhalve werd een commissie ingesteld welke het vraagstuk had te bestudeeren en deze commissie, die in 1911 haar rapport uitbracht, adviseerde tot den bouw van een nieuwe sluis, langer, breeder en dieper dan de vorige.

De wereldoorlog bracht vertraging in de uitvoering der plannen, die werden geopperd, maar omstreeks 1919 werd met de uitvoering een begin gemaakt, en op 29 April van dit jaar kan het grootsche werk worden bekroond met de plechtige opening der sluis door H. M. de Koningin. Een grootsch werk inderdaad, dat onzen Nederlandschen ingenieurs en Nederlandschen waterbouwkundigen alle eer aandoet! Kon ik er onlangs op wijzen dat het electrische gemaal te Medenblik, gebouwd voor de drooglegging van den eersten Zuiderzeepolder, het *modernste* electrische gemaal ter wereld is: de nieuwe sluis welke thans te Ymuiden in gebruik werd gesteld, is de *grootste* welke in de wereld bestaat. Zij overtreft in omvang de sluizen van het vermaarde Panamakanaal en van het Kaiser Wilhelm-Kanaal welke laatste tot nu toe de eerste plaats innamen. De Sluis te Ymuiden heeft een lengte van 400 M., een Breedte van 50 M. en een diepte van 15 M., welke cijfers van het Panamakanaal resp. 305, 33,50, en 13 bedragen, en van het Kaiser Wilhelm-Kanaal 330, 45 en 13,77.

Geen wonder, dat woorden van nationalen trots bij de openingsplechtigheid werden gesproken en dat het voor allen, die daarbij tegenwoordig waren, een onvergetelijk en indrukwekkend oogenblik was, toen door het overhalen van een handle, langzaam de groote schuifdeur van de sluis zich opende en de weg naar zee officiëel was gebaand.

Ook dit was een historisch moment. „Van nu af," sprak H. M. de Koningin, „zal de grootste sluis der wereld toegang geven tot Amsterdam, en na het voltooien van de verbreeding en verdieping van den Waterweg, zal Neerland's hoofdstad over een weg naar zee beschikken, die voor geen enkelen ter wereld onderdoet. Dan zal zij in staat zijn nog meer dan voorheen met vertrouwen deel te nemen aan den vreedzamen wedijver van het economische leven der Noordzeehavens, die geen samenwerking behoeft uit te sluiten. Dan zal zij met vertrouwen het toenemend verkeer, dat de natiën dichter tot elkander brengt, kunnen tegemoet zien."

En de minister van Waterstaat herinnerde er met begrijpelijke voldoening aan dat het geheele werk is ontworpen en tot stand gebracht onder leiding van ingenieurs van den Rijkswaterstaat en werd uitgevoerd door Nederlandsche aannemers en Nederlandsche werklieden.

In den meest volstrekten zin des woords kan men dan ook spreken van een *nationaal* werk, dat Hollands grooten naam op dit gebied hooghoudt en versterkt. Het is een nieuw monument van Hollandsche ondernemingsgeest en kunde.

De omvang en beteekenis van het werk komen ook tot uiting in de cijfers met name in die der kosten. Deze bedroegen niet minder dan negentien en een half millioen gulden waarvan alleen de geweldige betonneering negen en een half millioen eischte, terwijl de deuren en schuiven de uitgave van een millioen naderden.

Het is dus wel een aanzienlijk bedrag, dat aan den bouw van deze monumentale sluis ten koste is gelegd. Maar een bedrag, dat ruimschoots zijne rente zal opbrengen, en waarvan de hoofdstad des Rijks in de eerste plaats de vruchten zal plukken.

P. Wz.

OVER TROELSTRA.

De *Tijd* schrijft bij Troelstra's overlijden onder meer het volgende:

Bij de lijkbaar van dezen afgestreden leider vallen geschillen weg. De dood, vraagt eerbied, maar ook de ziel, die uit dezen belangrijken mensch voor haar Schepper verscheen, en de gang van dit felle leven door de geschiedenis van Nederland. Zelfs de piëteit van zijn volgelingen, die behoort tot den zedelijken volksrijkdom van ons openbaar beschavingsleven, maant reeds om eerbied bij dezen dood, die alle overwegingen opheft boven het materieele. De redenen, welke die piëteit inspireeren, mogen de onze niet zijn, maar zij maken aanspraak op het deelen in menschelijke gevoelens.

In deze gevoelens, verlicht door het uitzicht van den christen over het graf, kan ook mr. P.J. Troelstra worden gewaardeerd als een der groote figuren uit ons volk. Hij zal in de historie onzer maatschappelijke ontwikkeling voort blijven dragen de herinnering aan den opmarsch van de vooral uit het vergane Protestantisme in het Noorden gerecruteerde arbeidersmassa, die zijn aanjagend talent naar een beter maatschappelijk perspectief heeft geleid zonder hun gelukdorst geheel te kunnen laven.

Na dr. Schaepman en dr. Kuyper is hij de eenige Nederlandsche partij leider geweest, die ver van de romantische zeggingskracht, waarmee de oude Domela Nieuwenhuis het revolutionnaire socialisme uit *De Dageraad* naar het straat-relletje had gelokt, de massa en zich-zelf wist te bedwelmen met zijn fel ageerend woord. In zijn onderbewustzijn droomde de dichter. Als hij niet zong in het omgangsidioom van zijn Friesche volk, dan vond hij in de landstaal de accenten en in het Parlement het klankbord, om de menigte voort te drijven op den trek van zijn individueel en altijd strijdbaar sociaal rechtvaardigheidsgevoel. Had hij in het land van een levenden bijbel geleefd, hij zou zijn leiderschap aan de profeten hebben geïnspireerd. Maar als vervoerder van Marx wiens materialisme de geboren idealist zou zien verzinken, liep de dichterlijke hervormer zijn droom van den toekomststaat zonder toekomst na. Uit het zwerven op dien impuls dateert de zich vergissende greep naar de macht, toen in het najaar van 1918 de christelijke en gezond - nationale organisaties oprezen en zich niet lieten fascineeren door het dronken oog van de revolutie.

Sloeg hij „de zweep," die men hem als zinnebeeld meegaf, dan niet over het werkelijke leven? Inderdaad zag deze idealist de werkelijkheid. Hij moest haar zien. Het leven van zijn volgelingen dwong hem haar te tasten, en de practijk van den politieken dag om onmiddellijke oplossingen te geven aan de temperende problemen.

* * *

Aan de *Maasbode* wordt het volgende ontleend:

Veel is er, dat ons tegenstaat in leven en streven van mr. Troelstra, ook in persoon en karakter van dezen temperamentvollen, licht ontvlambaren gevoelsmensch, die door tegenstand allerpijnlijkst werd getroffen, die mogelijk wel heeft kunnen vergeven, maar vergeten zeker niet.

Maar één zaak staat vast: Troelstra zal naast Schaepman, Kuyper, Lohman e. a. staan en blijven staan als een der figuren, die ons politieke leven bij den avond der 19e en den ochtend der 20ste eeuw hebben beheerscht.

En hij zal staan ook en blijven staan als een voorbeeld in velerlei opzicht voor alle politieke werkers, een voorbeeld van toewijding, opoffering, doorzettingsvermogen, geestdrift en tactiek.

Voorwaar een politiek leider met een zeldzame combinatie van kwaliteiten.

Moge Katholiek Nederland ééne les van dezen rijk begaafden socialistischen voorman steeds ter harte blijven nemen, n.l. zijn rotsvaste overtuiging van het onmisbare van de eenheid zijner partij, zooals hij zelf heeft getuigd:

> Altijd heeft mij weer mijn diep besef van de noodzakelijkheid, de eenheid van de Partij te bewaren, over de moeilijkheden, hoe hard zij mij ook troffen, heen geholpen.

Dat woord is waard te worden onthouden.

NEDERL.-INDIE.

Volkscredietbanken.

Men schrijft ons:

De Vereeniging van Administrateurs en Adjunct-administrateurs van Volkscredietbanken kwam dezer dagen in algemeene vergadering te Djocja bijeen.

Het vormen van 3 groepen op Java met afzonderlijke kringbesturen, in welker bijeenkomsten de te behandelen onderwerpen voorbehandeld worden, bleek in alle opzichten te voldoen. De goed bezochte vergadering had hierdoor een vlot verloop en het contact tusschen bestuur en leden is door deze maatregel belangrijk verbeterd.

De hoofdpunten van de agenda waren de overgang der administrateurs in ambtelijk verband en het aannemen van nieuw personeel in opleiding voor administrateur, waardoor de toekomst der huidige adjuncten, die voor de administrateurs-positie geschikt zijn, in het gedrang komt.

Aangezien in de vergaderingen der commissie van reorganisaties in 1928 de dienstvoorwaarden en bezoldigingsregeling der administrateurs, die door de Regeering genoodzaakt werden in dienst van de centrale kas te treden, slechts oppervlakkig en in beginsel waren behandeld en de opname in ambtelijk verband alleen in theorie bestond, werd daarna in overleg met den directeur van de centrale kas een rekest aan de regeering ingediend, houdende verzoek om den overgang als volwaardig ambtenaar alsnog mogelijk te maken.

Op dit rekest, ingediend in December 1928, is tot heden geen beschikking genomen, terwijl officieus vernomen werd, dat het civiel weduwen- en weezenfonds bezwaren tegen de opname maakt.

In verband hiermede, heeft het bestuur der vereeniging in Januari l.l. de belangen der administrateurs tijdens eene audientie bij den Gouverneur-Generaal bepleit en getracht Z.E. aan te toonen, dat-waar de regeering de administrateurs in dienst stelde van een harer organen, dat hen benoemt, overplaatst en ontslaat, zoomede de dienstvoorwaarden regelt, waaronder zij voortaan zullen dienen en die voorwaarden, zooals ze thans geregeld zijn in alle opzichten eene verslechtering beteekenen-hun verzoek om opname in ambtelijk verband zonder eenige pretentie is.

De aandacht van Z.E. werd er op gevestigd, dat—indien den titularissen de keuze was gelaten—geen der administrateurs, misschien behoudens een enkele uitzondering om toevallige redenen, vrijwillig in dienst van de Centrale Kas zouden zijn overgegaan,

Unaniem werd besloten met kracht op de inwilliging van dit verzoek alleszins gegrond op billijkheidsoverwegingen, te blijven aandringen.

Ten aanzien van de thans in dienst zijnde adjuncten zal aan de dienstleiding verzocht worden geen nieuw personeel in opleiding voor administrateur aan te nemen, zoolang er onder de huidige adjuncten geschikte krachten aanwezig zijn.

Met voldoening werd geconstateerd dat het ledental steeds toeneemt.

Het aftredende bestuur, de heeren A. G. Holthuis, voorz., Th. E. B. Keuchenius, vice-voorz. en F. Ph. Ringrose, secr. penningm., werd bij acclamatie voor 1930 herkozen.

Candidaat Indische Ambtenaren.

De commissie ter voorbereiding van de aanwijzing van candidaat-Indische ambtenaren is voor 1930 samengesteld als volgt:

Lid en voorzitter: de heer G. J. Staal, oud-gouverneur van Suriname en oud-algemeen secretaris van het Gouvernement van N.I.

Leden: de heeren G.J. Feith, oud-resident van Cheribon, P. G. Groenen, professor aan het Bisschoppelijk Seminarie te Warmond; J. Hulshoff Pol, oud-lid van den Raad van N.I.; dr. J.H. Scholte, hoogleeraar aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, dr. A.E.H. Swaen, hoogleeraar aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam; dr. R. H. Woltjer, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

Plaatsvervangend lid: de heer dr. J. Bouten, leeraar aan het gemeente gymnasium en privaat-docent aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam.

Als secretaris is aan de Commissie toegevoegd de heer C. Vos, hoofdcommies bij het Departement van Koloniën.

Uit de Vorstenlanden.
Het H.I.O.-vraagstuk.

In verband met de ongunstige rapporten van de Holl. Inl. Onderw.-Commissie over de H.I.S., heeft het Verbondsbestuur der P.G.H.B. een vlugschrift in het licht gegeven, getiteld *De H.I.S. in Gevaar.*

Daarin zette het Verbondsbestuur zijn standpunt t.av. het H.I.O.-vraagstuk uiteen.

Aan het bovenbedoeld vlugschrift ontleenen we het volgende:

De H.I.S. stelt de Inl. kinderen in staat zich op te werken tot een hooger geestelijk en maatschappelijk levenspeil en tot gelijkwaardigheid met andere bevolkingsgroepen van superieure soort om met hen mede te dingen naar positie's, die vóór de hervorming van de toenmalige Inl. school der eerste klasse in de tegenwoordige H.I.S. voor de Inlanders niet of heel moeilijk bereikbaar waren.

Voor dit alles en voor de aansluiting met het meer uitgebreid lager, het middelbaar en hèt hooger onderwijs en het verkrijgen van maatschappelijke positie's geeft de H.I.S. uitkomst.

In ontwikkelde Inl. kringen wordt het verlangen waargenomen. opgenomen te worden in een ruimere cultuurgemeenschap. Middels de H.I.S. met al haar aansluitingen kan dat doel bereikt worden.

Het rustig denkende deel der Inlandsche gemeenschap vreest niet, dat de Westersche ontwikkeling de Inlanders zou denationaliseeren op grond van het feit, dat de meest geestdriftige aanhangers der bevordering van een nationaal cultuurleven juist gevonden worden onder de Inlanders, die het diepst in de Westersche cultuur zijn doorgedrongen.

Slotsom is: elke poging, van welke zijde en in welken vorm ook, die beoogt de stopzetting der H.I.S., het kostbare goed der Inlanders, zou door belanghebbenden allicht opgevat worden als een handeling, die in lijnrechten strijd is met de zeer deugdelijk gegronde verlangens der Inlanders en als een tegengang hunner ontwikkeling.

Het PGHB-Congres van 1926 heeft t.o.v. de H.I.S. zich als volgt uitgesproken,

1. De Inlanders willen de tegenwoordige H.I.S. nog graag behouden.
2. Daarom moet de H.I.S. volkomen gelijkwaardig zijn aan de E.L.S en de H.C.S. niet alleen officiëel, doch ook in de praktijk.
3. Het peil van de H.I.S. moet opgevoerd worden.
4. De P.G.H.B. onderschrijft het plan-Nieuwenhuis niet als de juiste methode om het beoogde doel (opvoering van het peil) te bereiken.
5. De P.G.H.B. meent andere middelen te weten ter verbetering van de H.I.S., n.l.
   a) Door beperking van het drietalenstelsel, dus afschaffing van het Maleisch in de niet Maleische streken.
   b) Afschaffing van de voorklas.
   c) In plaats daarvan worde een achtste klas ingevoerd na de zevende klas. De achtste klas dient de voorklas-Mulo en de middaglessen te vervangen.
   d) Verbetering van het personeel.
   e) Verbetering van het personeel maakt invoering van het eenklassensysteem mogelijk.
   f) Afschaffing van de gesplitste klassen.
   g) Verbetering van leermiddelen.
   h) Wijziging van het leerplan.

In bedoelde brochure staan ook de conclusie's, waartoe de PGHB gekomen is.

1) Gezien de ontwikkeling van Indonesië in de laatste twee decennia, waarvan het H.I.O. beslist de grondslag is geweest, mag de omzetting van de eerste klasse school in de H. I. S. een welgeslaagde proef genoemd worden.

2) Hoewel de H. I. S. ook in de toekomst niet in aanmerking komt, en nu reeds als kweekplaats voor personeel in 's Landsdiensten in belangrijkheid begint te verminderen, zal zij in ettelijke jaren als basis voor verdere studie steeds noodzakelijk blijven.

3) Gezien de millioenenbevolking van Indonesië is een 200 —tal H.I. Scholen lang niet voldoende om aan den toenemenden drang naar verdere studie en meerdere ontwikkeling onder de landskinderen tegemoet te komen.

4) Stopzetting van de uitbreiding van het H. I. O. zal onder de tegenwoordige verhoudingen derhalve beteekenen den drang van het volk naar verdere onwikkelling stuiten en is dus een ontverantwoordelijke daad.

5) Dat abituriënten van H. I. S. met de ontwikkeling van het voortgezet en middelbaar onderwijs op den duur niet meer kunnen rekenen op een volgens Westersch loonpeil bezoldigde posities en plaats moeten maken voor hooge-opgeleiden is een normale toestand, die men in alle landen aantreft.

6) Uitbreiding en verdieping van het Inl. Onderwijs is urgent, doch dit kan een afzonderlijk program vormen en mag in geen geval leiden tot stopzetting van he het Holl. Inl. Onderwijs.

* * *

De P.G.H.B. afd. Djokja, heeft aan de besturen van alle politieke, sociale en vakvereenigingen ter plaatse een uitnoodiging gestuurd, om op Maandagavond 9|10 Juni te willen confereeren ter bespreking van het H.I.O. vraagstuk. Deze conferentie zal plaats hebben in de Inlandsche soos Handepraja

Indische Dienst.

Bij beschikking van den Min. van Kol. zijn ter beschikking gesteld van den G. G. van N.I.:

D. J. Wolhoff om te worden benoemd tot administratief ambtenaar bij het B. B.

mr. H. P. van Heust om te worden benoemd tot ambtenaar ter beschikking bij den Belastingdienst.

A. Huismans om te worden benoemd tot onderwijzer 2e kl. bij het Openbaar lager onderwijs en te worden werkzaamgesteld bij het Mulo.

A. de Groot om te worden benoemd tot onderwijzer 2e kl. bij het Openbaar lager onderwijs.

C. Soeting om te worden benoemd tot boekhoudkundig ambtenaar bij den Gouvernements Accountantsdienst.

ir. A. E. Vermeij om voor den tijd van vijf jaren te worden werkzaam gesteld als ingenieur 3de kl. bij den dienst van den Mijnbouw.

Verlengde Verloven.

Volgens mededeeling van het Depart. van Kol. zijn de volgende verlofsverlengingen wegens ziekte verleend: H. Hofman (laatstelijk inspecteur 1ste kl. P. T. T.) 3 mnd; L. A. M. Visser (controleur 1ste kl. B. B.) 3 mnd; J. W. Beck (gedipl. gezaghbber 1ste kl. B. B.) 3 mnd; J. van Hinte (wd. onderwijzer 1ste kl. O.W.L.O.) 6 mnd; G. J. van Wagensveld (wd. ondrwijzer 1ste kl. O. W. L. O.) 3

VAN HIER EN DAAR

KORTE BERICHTEN.

— Te Yenchowfu, Shantung, zijn 16 Maart de eerste Chineesche leden van de Congregatie van het Goddelijk Woord van Steijl priester gewijd. Het zijn de Paters Jan Fu en Vitus Chang.

— In het nieuwe Retraitehuis te Auwinkel bij Boedapest werd Woensdag in de Goede Week een gesloten retraite begonnen voor Kamerleden, waaraan door 58 afgevaardigden en door 20 leden van den Senaat werd deelgenomen.

Ook de minister van Justitie mr. Zsitvay, de vroegere minister-president dr. Karl Huszar en de Eerste Burgemeester van Boedapest mr. Franz Ripha, en meer andere bekende politieke figuren namen deel aan deze retraite.

— Een massief gouden telefoon, versierd met parelmoer en het Pauselijk wapen, is voor zijn particulier gebruik aan den H. Vader geschonken.

— Als gevolg van de talrijk ingekomen protesten is de Duitsche schilder, die de godslasterlijke voorstelling had gemaakt van Christus aan het kruis met een gasmasker en soldatenlaarzen, op last van het Opperste Gerechtshof te Leipzig gearresteerd.

— In zijn geboorteplaats Burjasot bij Valencia, Spanje, is op 62-jarigen leeftijd overleden Mgr. Fr. Munoz e Izquierdo, Patriarch van West-Indië.

— De Aartsbisschop van Mexico heeft een rondschrijven uitgegeven, waarin alle priesters wordt gelast zich aan te geven bij de burgelijke autoriteiten om volgens de wet geregistreerd te worden.

— Zwitsersche horlogemakers en fabrikanten hebben door de pers een beroep gedaan op het Zwitsersche volk, geen Amerikaansche waren, zooals auto's, machineriën, stofzuigers en schrijfmachines weer te koopen. Dit als protest en represaille-maatregel tegen de sterk verhoogde invoerrechten in de Ver. Staten op Zwitsersche horloges en klokken.

— De Senaat van de Ver. Staten heeft besloten belasting op gras-zaad met 50% te verhoogen. Hiertegen is door de verschillende golf-clubs geprotesteerd, om reden deze verhooging voor ieder der bijna 5000 clubs op ongeveer f. 150.-komt. Voor nieuw op te richten clubs zullen de kosten veel hooger zijn. Met schat de meerdere opbrengst dezer belasting op ruim 8 ton.

mnd; L. C. M i g a (tijd. wd. technisch ambtenaar 1ste kl. b|d P. T. T.) 3 mnd; J. S t e e n d a m (wd. controleur 1ste kl. P. T. T.) 6 mnd; L. H. H o v e n k a m p (hoofdopzichter Waterstaat en 's Lands B. O. W.) 3 mnd; E. P. C h e v a l i e r (ambtenaar 1ste kl. I. U. A. te Soerabaja) 6 mnd; H. H. E. A. L a n g e (afdeelingschef S.S.) 3 mnd.

NEDERLAND

Bandietisme in een Geldersch Dorp.

Naar eerst later bekend werd heeft zich onlangs in het Geldersche dorpje Epe, met name in de tot deze gemeente behoorende buurtschap Zuuk, een bandienten-geschiedenis afgespeeld, welke in opzet en uitvoering eenigszins herinnert aan wat men op dat gebied soms uit Mexico of Chicago te hooren krijgt.

Het voorspel van dezen „schelmenroman" voltrok zich eenigen tijd geleden in de rechtszaal te Zutphen, waar een zekere De W., uit Zuuk, terecht stond — en zich hoorde veroordeelen — omdat hij zijn mede-buurtbewoner W. ernstig met een mes had toegetakeld.

Niet tevreden met de berechting door de justitie, zonnen echter de destijds aangevallen W. en enkele makkers op een meer persoonlijke „afrekening", en daartoe vervoegden zij zich een paar dagen geleden — vier in getal — in het café van B., te Zuuk, waar zij meenden, De W. wel te zullen ontmoeten.

Dit bleek echter niet het geval en voor deze teleurstelling stelden de individuen zich toen op schandelijke schadeloos. De vrouw van den caféhouder en diens schoonzoon werden op gruwelijke door de vier woestelingen mishandeld, en ook de caféhouder zelf en een kostganger moesten het ontgelden. De schoonzoon vluchtte, na zwaar mishandeld te zijn, in wilde angst in het nabijzijnde bosch en hield zich daar den geheelen nacht schuil. De caféhouder, die lijdende is aan een hartkwaal, en zijn echtgenoote, waren door de ondervonden bejegening — het schandaal duurde tot ruim een uur in den nacht — zoodanig van streek, dat zij een langdurige geneeskundige behandeling zullen moeten ondergaan.

Thans heeft gelukkig de politie zich met de zaak bemoeid zoodat dit muisje voor de deelnemers aan den boevenstreek nog wel een zeer onaangenaam staartje zal krijgen. Intusschen geven de vier wel toe, in het café te zijn geweest, doch blijven hardnekkig ontkennen iets af te weten van wat daar in den bewusten avond en nacht is gebeurd.

Slecht Gecorrigeerd.

In de (A.R) *Rotterdammer* wordt als volgt gespot:

„Met pijnlijke nauwgezetheid heeft de chefcorrector van het roode dagblad *Voorwaarts* het verslag van de officiëele opening der IJmuider sluizen gezuiverd van alle monarchistische vlekjes.

Stel u voor, dat daarin gesproken werd van de Koningin met een hoofdletter. Dat vorderde een apart congres.

Dus wordt met angstige nauwkeurigheid vermeld, dat de Minister (met een hoofdletter) aan de koningin (zonder hoofdletter) verzocht om de deur van het buitensluishoofd officiëel te openen.

Deze pijnlijke nauwgezetheid vorderde echter zooveel van de republikeinsche kracht, dat de controleur even moest uitblazen. En terwijl deze Homerus sliep, vervolgde het verslag in het roode dagblad op ordinair burgerlijke wijze: Hare Majesteit gaf aan dit verzoek gehoor....

Hare Majesteit — wat onderscheidt *Voorwaarts* nu nog van een gewoon, Koningsgezind blad?

Dat monarchistisch muisje zal wel een linksch-socialistisch staartje hebben!"

Emigratie van Nederlanders in 1929.

Uit het 16e jaarverslag van de Nederlandsche vereeniging „Landverhuizing", blijkt o.m. dat op 31 December 1929 de vereeniging 292 leden en begunstigers telde. De Nederlandsche emigratie naar overzeesche landen (buiten Nederlandsch gebied) bedroeg, Vereenigde Staten 1743, Canada 956: Argentinië 89, Brazilië 73, Mexico 1, Cuba 3, Uruguay 1, Zuid-Afrika 8, te zamen dus 2874 (vorig jaar 2759),

Tom Schilperoort.

Men schrijft uit M e n t o n aan het *Vad.*:

Het is altijd iets droevigs als een geacht en bemind landgenoot in vreemde aarde ten grave daalt. Op zulk een oogenblik deelen alle landgenooten ter plaatse, onverschillig of zij hem al of niet bij leven hebben gekend, in dit verlies.

Maar Tom Schilperoort, die op 48 jarigen leeftijd overleed, was zeker voor de meeste Nederlanders, inzonderheid voor hen, die reizen en trekken, geen vreemde.

En zoo zagen wij dan in het sterfhuis als achter de baar en op den doodenakker eenige Hollanders vereenigd, onder wie wij opmerkten den heer en mevrouw P. J. Adrian en den heer B. C. Kok uit Den Haag, alsmede den broeder van den overledene, benevens den heer W. J. Giel, die toevallig met een groep van de Nederlandsche Reisvereeniging ter plaatse aanwezig was en die door het hoofdbestuur dier vereeniging was uitgenoodigd, haar te vertegenwoordigen.

Van alle kanten waren nog tijdig opdrachten voor bloemenhulde gekomen, zoodat de lijkkoets als een bewegende bloemenschat door Menton reed, naar het schilderachtig hooggelegen kerkhof op de Rue du Garavan.

Tal van vrienden, zoowel Nederlanders als Franschen, volgden den stoet; onder de eersten merkte men eenige leden der N. R. V. op.

Op het kerkhof, werd eerst het woord gevoerd door kolonel W.J. Giel, die den overledene herdacht als landgenoot, vriend en sportbroeder, hem hulde brengende voor al wat hij voor zijn landgenooten had gedaan, toen hij zoover van hen vandaan was. Hoe hij tot het laatst had gestreden tegen dien vijand, die hem zooveel jaren in ijzeren greep had, en die geen pardon kende.

En thans rust ge, waarde Tom, onder die schoone zon die u de laatste jaren heeft gekoesterd en u heeft geïnspireerd om met een zwak lichaam nog zooveel te werken. U zij de rust gegund, hoewel gij noode gemist wordt in uw gezin, onder uw vrienden en in uw arbeid.

Hierna volgde een korte toespraak tot de aanwezige Fransche vrienden, waarna de broeder van den overledene in gevoelvolle en waardeerende woorden den broeder herdacht, wiens edel karakter en zeldzaam voorbeeld hem steeds hadden geïnspireerd en als het ware een lichtbaak op zijn verderen levensweg zouden blijven.

Volgens Fransche gewoonte bleef men bij het graf totdat de kuil was gesloten, waarna de aanwezigen zelf de bloemen op het graf legden en rangschikten.

En hiermede is een braaf Nederlander heengegaan, een voorbeeld van vriendschap en werkkracht voor velen.

Ex- Minister Waszink op Cafébezoek.

We lezen in de *Hotelhouder*: De burgemeester van Roermond zwaait nog pas kort den scepter. Derhalve is het aannemelijk, dat hij zich wenscht in te werken in de kennis der zeden en gewoonten zijner burgers.

Een van die gewoonten van sommige der burgers is, dat zij denken: *carpe diem*: pluk den dag, totdat er geen veertje meer op zit en zij wachten, met ijselijke taaiheid, het middernachtelijk uursignaal.

Hoezeer zij echter ook mochten verlangen nog een stukje van den nacht te profiteeren, muziek dienen zij zich te ontzeggen: vanaf elf uur reeds.

Toch bestond men het een week of wat geleden, in een der café's aan het Munsterplein, om nog muziek voort te brengen na 23 uur. Misschien was het vergeeflijk, omdat het in ieder geval gezellig was. Er werd vroolijk gepraat vooral rondom de stamtafel.

Plotseling ging echter de deur van het café open en verscheen er een hoofd om de deur.

Hij zei: „'n avond, Heeren!" en verdween. Griezelig, hê? Dat vonden ook de gasten, tenminste tot middernacht; toen was de stemming min of meer gedrukt en de muziek was niet in staat de gemoederen te doen opfleuren.

Een gast was er, die beweerde, dat het „de burgemeester" was geweest, maar anderen vonden die meening veel te fantastisch en hingen meer de overtuiging aan, dat 't een geheimzinnig geval was. Het geval mocht al of niet geheimzinnig zijn, het dekkleed van mysterie werd al spoedig weggenomen.

De betreffende kastelein kreeg 's anderendaags van het gemeentehuis een briefje met de mededeeling, dat zijn muziek-vergunning was ingetrokken, omdat hij nog na elf uur muziek had gemaakt. Eenzelfde lot trof een anderen café-houder, waar op denzelfden avond eveneens een geheimzinnig hoofd om de deur was gestoken. De oplossing van het geheele geheim was tenslotte, dat burgemeester Waszink zelf eens op contrôle gegaan was.

En hij had „goedenavond heeren", gezegd, omdat de controleerende ambtenaar voor anderen merkbaar de overtreding der wet of verordening moet kunnen constateeren. Het is mogelijk, dat niet allen even ingenomen waren met deze manier van optreden, maar van den anderen kant: onderwerping aan wetten en verordeningen is een sieraad voor een goed geordend bedrijf. De klanten weten dat tenslotte terdege te respecteeren.

De Leidsche Sterrenwacht.

E e n G i f t v a n t w e e e n e e n k w a r t T o n.

De Leidsche Sterrenwacht heeft van de Rockefeller Foundation te New-York een belangrijke schenking ontvangen in den vorm van een geldsbedrag van 110.000 dollar. Deze schenking is gedaan ten einde de Leidsche Sterrenwacht in staat te stellen een fotografiekijker aan te koopen, te doen opstellen en gedeeltelijk te exploiteeren in de bekende Sterrenwacht te Johannesburg (Zuid-Afrika).

Een gedeelte van deze som zal bestemd worden voor een fonds, waaruit de onkosten tot exploitatie en bediening van dit kostbare instrument kunnen bestreden worden. De Nederlandsche regeering, particulieren en particuliere instellingen hebben eveneens een bijdrage hiervoor toegezegd, terwijl de Zuid-Afrikaansche regeering bijzondere faciliteiten heeft beloofd voor den invoer van het instrument en den bouw der noodige gebouwen te Johannesburg.

Sinds een zevental jaren bestaat er een innige samenwerking tusschen Leiden en Johannesburg. De Leidsche Sterrenwacht is n.l. gedurende die jaren aldaar vertegenwoordigd door een waarnemer die gedetacheerd was aan het Union Observatory en de aldaar aanwezige instrumenten mag gebruiken.

Te verwachten is, dat deze nieuwe aanwinst tot nog nauwere samenwerking zal leiden en nog meerdere vruchten voor de wetenschap zal afwerpen, daar het onderzoekingsterrein belangrijk kan worden uitgebreid.

Omtrent het nieuw te bouwen instrument vernemen wij nog dat het een dubbele fotografische kijker zal zijn met tripletlenzen van minstens 40 c. M. opening. Dit bijzonder instrument, het eerste in zijn soort, zal worden gebruikt voor fotometrisch werk op het Zuidelijk hemel-halfrond.

Prinsesjesdag.

R i j t o e r d e r K o n i n k l i j k e F a m i l i e.

H. M. de Koningin, Z. K. H. Prins Hendrik en H. K. H. Prinses Juliana maakten Woensdagnamiddag 30 April in Den Haag te ruim half drie van het Paleis van de Koningin-Moeder aan het Lange Voorhout in een met twee paarden bespannen rijtuig een rondrit door de binnenstad teneinde de versieringen in oogenschouw te nemen.

Zoowel bij het verlaten van het paleis als op verschillende punten onderweg — er was geen route tevoren bekend gemaakt — werden de vorstelijke personen hartelijk toegejuicht

H e t t r a d i t i o n e e l e S l o t.

Op de gebruikelijke wijze is de viering van den verjaardag van Prinses Juliana besloten.

Omstreeks negen uur begaf een groote menigte zich naar het Malieveld waar het groote vuurwerk van het Haagsche Comité voor Volksfeesten afgestoken zou worden.

Een duizendkoppige menigte had zich op het Malieveld en in de omgeving opgesteld. De zangvereeniging *Con Amore* droeg er het hare toe bij om den moed er in te houden door het zingen van vaderlandsche liederen en marschen.

Op de tribune werden opgemerkt de Minister van Financiën, jhr. De Geer; de Commissaris der Koningin, jhr. Van Karnebeek, de burgemeester en mevrouw Patijn, generaal Insinger, gouverneur der Residentie, verschillende leden van den gemeenteraad en besturen van enkele vereenigingen, benevens vele leden van het comité.

Even voor halftien reden de koninklijke auto's het veld op. In de eerste hadden de Koningin, de Prins en de

FEUILLETON.

DE ZEGE.

3)6.

(Engelsche roman.)

— U bedoelt, zei Eva, en haar gezicht klaarde op, dat ik dan ook beter voor mijn arme medemensshen zou kunnen zorgen? Ja, dat troost me ook wel — zij begon te lachen. Het is maar goed, dat Mr. Marsbank dat niet hoort; hij zou me wel erg ondankbaar vinden.

Stannard is een zeer verstandig man, zei Lady Janet, na een oogenblik gewacht te hebben.

— Ja, Mr. Maarsbank is heel verstandig, zei Eva op tamelijk onverschilligen toon, hoewel zij zelf vond dat zij Mr. Marsbank dankbaar moest zijn. Hij had haar vader en haar een fortuin bezorgd met zijn ontdekking en stond hem met raad en daad terzijde bij de exploitatie der mijn. Zij had hem den laatsten tijd vaak ontmoet, want herhaaldelijk moest hij voor allerlei besprekingen op White Cotzijn.

Zijn honding tegenover haar was volkomen correct en hoffelijk. Terwijl zij daar zoo zat, de streng zijde ophoudend voor Lady Janet, dacht ze aan alles wat hij voor hen gedaan had — aan zijn bescheiden hoffelijkheid, om niet te zeggen bewondering, voor haar — en zij voelde zich beschaamd, dat zij hem niet meer kon waardeeren.

Haar vader was steeds vol lof over hem. Hij scheen het vage gevoel van argwaan, dat hij aanvankelijk gehad had, geheel vergeten te zijn — en langzamerhand was hij hem gaan beschouwen als een orakel. Den heelen dag hoorde men hem zeggen; Stannard Marshbank zegt dit of meent dat. En zoo nam die man, dien zij in het begin gewantrouwd had en aan wiens goede bedoelingen zij ook op het oogenblik nog nu en steeds voornamere plaats in haar leven in.

— En hij begint hier zelfs al populair te worden, zei Lady Janet, als wilde zij Eva trachten te overtuigen van zijn goede eigenschappen; Edmund zegt, dat hij den geest van het volk hier zoo goed begrijpt en dat hij veel en veel meer van hen gedaan kan krijgen dan Benson. Weer slaakte zij een diepe zucht, en Eva, die begreep, wat er in haar omging, zei op zachten toon:

— Heeft — heeft u nog iets van Lord Fayne gehoord, Lady Janet? Maar misschien is dat een onbescheiden vraag. Vergeeft u het me maar.

— Welneen, kindlief, voor jou behoef ik geen geheimen te hebben. Ja, we hebben bericht van hem gekregen. Het was een briefje — enkele regels maar — gericht aan zijn vader, waarin hij hem meedeelde, dat Stannard hem een bezoek had gebracht en dat hij, Heriot, gaarne afstand deed van zijn erfenis ten behoeve van Stannard. Hij was allesbehalve zachtzinnig in zijn uitdrukkingen, maar hij verzocht hem wel, mij zijn beste wenschen over te brengen. Ik vond het erg prettig, dat hij nog zoo aan me dacht. Arme jongen.

— Ik kan toch niet gelooven, dat hij slecht is, zei Eva op zachten toon, terwijl ze Lady Janet omhelsde.

De oude dame zag haar aan met een blik vol dankbaarheid.

— Dank voor dat woord, kindlief. Neen ik geloof ook niet dat hij zoo slecht is maar..... maar Stannard zegt, dat hij losbandiger leeft dan ooit en dat hij steeds meer geld leent van woekeraars; en wij weten, wat dat zeggen wil. Maar mij is hij toch nog niet vergeten, de arme jongen.

Even later nam Eva afscheid van Lady Janet en reed naar huis terug. Haar vader bevond zich in zijn studeerkamer, toen zij thuis kwam, en in den salon trof zij Stannard Marshbank aan. Hij dineerde vaak op White Cot, om dan daarna met Mr. Winsdale nog enkele zaken te regelen en te bespreken.

Toen zij den salon binnentrad, begonnen zijn oogen te schitteren.

— Mijn voortdurende aanwezigheid zal u wel langzamerhand beginnen te vervelen, miss Winsdale, zei hij, terwijl hij zich eerbiedig en vol bewondering over haar hand heenboog. Maar Mr. Winsdale en ik hebben nog enkele dingen te bespreken, en hij is zoo vriendelijk geweest, mij uit te noodigen, om te komen dineeren.

— Gaat het goed met de mijn? vroeg Eva.

— Uitstekend, antwoordde hij. Ja, gelukkig wel. We kunnen binnenkort beginnen, en ik ben ervan overtuigd, dat Mr, Winsdale er reeds over enkele maanden de eerste vruchten van zal plukken.

Francis Winsdale kwam binnen. Van zijn vroegere lustelooze kalmte was geen spoor meer te vinden; zenuwachtig keek hij om zich heen en hij scheen in een opgewonden toestand te verkeeren. Hij was inderdaad, zooals Eva gezegd had, totaal veranderd.

— Het diner nog niet klaar? zei hij hij geirriteerd. Die Soames is nu ook nooit eens op tijd. Hij schijnt nog maar steeds niet te begrijpen, dat tijd geld is. Kom, laten we maar alvast naar de eetkamer gaan.

Francis Winsdale at gejaagd en scheen zich zelfs niet bewust te zijn van wat hij at — hij, die zich nog slechts enkele weken geleden doodongelukkig zou hebben gevoeld, als er ook maar een kleinigheid had gemankeerd aan het eten. Hij had alleen nog maar belangstelling voor de mijn, en daarover wilde hij voortdurend spreken; maar Eva bemerkte, dat Stannard Marshbank telkens zijn best deed, om het gesprek op andere onderwerpen te brengen, die haar meer interesseerden. Het ontging haar niet, dat het er hem om te doen was, haar sympathie te winnen.

Zijn belangstelling in haar, zijn voorkomendheid en hoffelijkheid, zijn bewondering en sympathie schenen haar te beangstigen; en zij was blij, toen zij de eetkamer kon verlaten.

Na het diner begaven zich de beide heeren maar Mr. Winsdale's studeerkamer, waar ze een sigaar opstaken en over de mijn begonnen te praten.

— Zoo, dus alle toebereidselen zijn reeds getroffen, zei Francis Winsdale, terwijl hij zich in een fauteuil liet zakken.

Stannard Marshbank dacht aan Eva; hij zag haar nog voortdurend vóór zich, zooals zij aan tafel tegenover hem had gezeten, gekleed in het zwarte zij. Het kostte hem moeite, de gedachten aan haar van zich af te zetten.

(Wordt vervolgd.)

Prinses plaats genomen, in de volgende zat het gevolg.

De hooge gasten werden door burgemeester Patijn en mr. Ter Pelkwijk begroet, terwijl alle aanwezigen het *Wilhelmus* zongen.

Door twee jongedames, dochters van bestuursleden, werd aan de Koningin en aan de Prinses een fraaie bouquet bloemen aangeboden.

Het vuurwerk was ditmaal bijzonder fraai en duurde circa een half uur.

Het slotstuk was een groote bloemenvaas waaronder de woorden: *Hulde aan de Prinses.*

Na afloop van het vuurwerk reed de Koninklijke Familie, luide toegejuicht door het publiek, weer naar het Paleis terug.

***

Julianafeest te Berlijn.

Men schrijft uit Berlijn aan de *Tijd*:

H. M.'s gezant, graaf Van Limburg Stirum, recipieerde in de gezellige ruimten van het Nederlandsch gezantschap in de Rauchstrasse ter gelegenheid van den 21sten geboortdag van H.K. Prinses Juliana. Ongeveer honderd dames en heeren waren verschenen; naast ordeteekenen zag men lintjes in de nationale driekleur. Sierlijke bouquetten oranje kleurige bloemen vergrootten het effect.

Onder de gasten begroette men de dames en heeren van het bestuur van den Nederlandschen Bond in Duitschland van Nederland en Oranje en van Hollandia. Natuurlijk is ook onze consul-generaal, de heer Wolff onder de aanwezigen. Onder de vele gasten ontdekte ik jhr. en mevrouw De Savornin Lohman.

De avond werd geopend in de groote zaal waar graaf Van Limburg Stirum aan de gasten mededeelt, dat uit ons aller naam een telegram van de Nederlandsche kolonie te Berlijn gezonden zal worden aan H. M. de Koningin en aan het *Geburtstagskind* prinses Juliana. In een korte toespraak wijst onze gezant op de beteekenis van dezen feestdag. Hij herinnert aan de officiëele onthulling van het standbeeld van Juliana van Stolberg, wier naam onze kroonprinses draagt. Hij citeert de woorden, welke bij die gelegenheid door de Koningin werden gesproken, haar treffende vergelijking tusschen den tijd van Willem den Zwijger en onzen tijd en spreekt den wensch uit, dat de kracht en de wijsheid, welke Juliana van Stolberg bezielden, ook aan onze prinses Juliana ten deel mogen vallen. Met een drievoudig hoera werd deze toespraak door alle gasten onderstreept.

Het muzikale gedeelte van den avond werd goeddeels door Meta Kerdijk gevuld, die met haar gevoelige sopraan oud-Hollandsche liederen ten gehoore bracht. Zij zong onder meer „Merk toch hoe sterk", „Gequetst ben ick van binnen", het charmante kwezellied en later nog een liedje ter eere van het Koningskind. Haar accompagnateur bracht twee sonates van Chopin op den vleugel ten gehoore.

Wat later op den avond had ik gelegenheid, om naar het bevinden van mevrouw Van Stirum te informeeren. Onze gezant vertelde mij, hoe hij juist van een bezoek uit Zwitserland was teruggekeerd en gelukkig verbetering in den toestand kon vaststellen. Schertsend zeide hij: „*Man wandert nicht ungestraft unter den Palmen*" en doelde met dit citaat op het feit, dat mevrouw Van Stirum aan malaria lijdende is, een bedenkelijk overblijfsel uit de jaren toen onze gezant als gouverneur-generaal in Nederlandsch-Indië werkzaam was. Binnen afzienbaren tijd hoopt hij, dat mevrouw Van Stirum weer naar Berlijn zal mogen terugkeeren. In de kringen der Nederlandsche kolonie te Berlijn zal dit feit met groote waardeering begroet worden.

MISSIE EN MISSIE-ACTIE.

De moord op Mgr. Versiglia. en don Caravario.

Men meldt ons uit Rome den 10 en April aan de *Maasb.*:

De pater Jezuïet Gallagher heeft uitvoerige mededeelingen gedaan over de gevangenneming, den dood en de begrafenis der beide Salesiaansche martelaren, mgr. L. Versiglia. apostolisch vicaris te Shiuchow, en diens medehelper Don Caravario.

In een kleine kamer van de missiestatie der Salesianen te Shiuchow was mgr. Versiglia opgebaard. Talrijke vaandels stonden rondom de lijkbaar opgesteld; deze was opgesierd met een groot aantal bloemen en kransen, die zoowel door Katholieken als heidenen werden geschonken. Pater Caravario was reeds bijgezet te Hosai aan den anderen kant van de Noordrivier.

In de kamer bevond zich eveneens het portret van mgr. Versiglia, een gedeelte van zijn met bloed bevlekt gewaad en het koord, waarmee hij door de bandieten, die hem vermoord hadden, gebonden was.

Omtrent den moord deelt pater Gallagher het volgende mede. Mgr. Versiglia was op een visitatiereis; twee jonge onderwijzers van het instituut van den zaligen Don Bosco, twee onderwijzeressen van de normaalschool te Linchow, een inlandsche Zuster, die als tolk diende, en een tienjarig jongetje, Apiao genaamd, waren met hem. Behalve de bisschop en Don Caravario, waren alle anderen Chineezen.

Den 25en Februari waren allen scheep gegaan voor een rivierreis van acht dagen. De missionarissen hadden niet den minsten argwaan, daar het district, waarin zij reisden, reeds sinds ruim twintig jaar als heel kalm en rustig bekend stond.

Onderweg kwamen zij bij een klein dorpje Fau Tseui. Op het oogenblik, dat ze samen het Engel des Heeren baden, hoorden ze plotseling een dreigende stem, die hun gebood, aan land te komen. Aan den oever stonden een man of twaalf, die met scherp gewapend waren. De roeiers waren dus wel gedwongen te gehoorzamen.

De vreemden vroegen de missionarissen naar het doel van hun reis en informeerden ook door wien zij werden beschermd. Toen de beide priesters verklaarden; dat ze door niemand werden beschermd en dat ze zonder verlof reisden, eischten de bandieten een losprijs van 500 dollar.

De missionarrissen hadden dit geld natuurlijk niet bij zich.

Daarop probeerden de bandieten de boot in brand te steken, om de inzittenden te dwingen aan land te komen. Mgr. Versiglia slaagde er echter in den brand te blusschen. Daarna werd op de inzittenden geschoten; de schoten echter misten hun doel.

Intusschen keerden de bandieten zich tegen de jonge Chineesche vrouwen, die mgr. Versiglia met alle kracht verdedigde. De Chineesche Zuster sprong in de rivier, om zich te redden; zij werd echter uit de rivier gehaald en met de anderen aan land gebracht.

Don Caravario kon nog loopen, ofschoon hij ernstig gewond was, mgr, Versiglia echter, die veel ouder was, was vrijwel totaal uitgeput.

De bandieten ontnamen hem zijn bisschopskruis en zijn ring en fouilleerden hem, om te zien, of hij geld bij zich had. Den geheelen geldvoorraad, dertig dollar, hadden de missionarissen in een mand geborgen.

Mgr. Versiglia en Don Caravario werden met de handen op den rug gebonden, waarna de geheele inhoud van de boot aan land gebracht werd. Het meeste ervan werd verbrand: de dingen echter, die waarde hadden, behielden de roovers. De overigen van het reisgezelschap werden verwijderd en konden slechts van verre zien, wat met de beide priesters gebeurde.

De missionarissen werden in het naburige bosch gebracht. Plotseling weerklonken vijf geweerschoten; de overigen begrepen, dat dit den marteldood beteekende voor de beide priesters.

Het gezelschap was geen getuige van de afschuwelijke mishandeling der lijken; dit bleek eerst later, toen zij gevonden werden; de hoofden waren totaal onkenbaar.

Den tweeden Maart werden de bandieten door soldaten gedwongen, de gevangen genomen Zuster en onderwijzeressen in vrijheid te stellen.

Intusschen hadden de boeren uit den omtrek, uitvrees, dat ze ook bij deze zaak zouden worden betrokken, de lijken naar den anderen kant van den oever getransporteerd en ze daar onder bamboestruiken begraven.

Toen twee paters naar de missionarissen vroegen, wilden de boeren aanvankelijk geen antwoord geven. Eindelijk wees een der boeren de plaats aan waar de missionarissen begraven lagen.

Den 13 en Maart had de plechtige uitvaart plaats. Van heinde en ver waren de Katholieken gekomen, om de plechtigheden bij te wonen, o.a. ongeveer dertig priesters, de bisschop van Macao, de apostolische vicaris van Canton en de vicarissen van Kongmoon en Hongkong.

De bisschop van Canton, mgr. Fourquet, celebreerde de H. Mis van Requiem. De Chineesche mandarijn van het district was hierbij tegenwoordig als vertegenwoordiger van de regeering van Canton. Bovendien waren twaalf naties vertegenwoordigd n.l. Italië, China, Frankrijk, Amerika, Portugal, Ierland, Duitschland, Oostenrijk, Spanje, Tsjecho Slowakië, Polen en Uruguay.

KERKELIJK LEVEN.

Een nieuwe Vaticaansche Tentoonstelling.

Men bericht, dat in de maand Juni in het Vaticaan een tentoonstelling zal worden gehouden van de voorwerpen, die aan Z.H. den Paus geschonken werden gedurende het Pauselijk Jubeljaar.

Van de geschenken den H. Vader aangeboden, is door Z.H., gelijk men weet, het grootste gedeelte bestemd voor de missies en de missielanden. De aanbieders van geschenken hebben natuurlijk rekening gehouden met deze bestemming, gegeven door den Paus, en trachtten te geven hetgeen van practisch nut is voor de missies. Al deze geschenken zullen ondergebracht worden in een paviljoen, waar gedurende eenige maanden het publiek zal toegelaten worden.

Na de sluiting van deze tentoonstelling werden de voorwerpen aan de Congregatie der Propaganda afgestaan, om ze te doen toekomen aan de missies. Natuurlijkerwijze zijn deze geschenken van zeer verschillenden aard.

Men zal op de tentoonstelling een groot aantal draagbare altaren, kerkgewaden, kelken en andere gewijde voorwerpen vinden (het benoodigde van Missie-Bisschoppen), verder landbouwmachines, schoolmeubelen, missieapotheken, in een woord van alles, tot een kolossale hoeveelheid vulpennen voor missionarissen toe.

Reeds vroeger schreven we hier van de geschenken van den Italiaanschen handel en industrie, welke men in drie afdeelingen kan rangschikken. voorwerpen van den eeredienst, voor persoonlijk gebruik, en voor het apostolaat en de beschavingspropaganda.

Ook zullen de kostbare geschenken, Z.H. den Paus aangeboden door Vorsten, Staatshoofden en regeeringen, tentoongesteld worden in een tweede en kleiner paviljoen. Deze voorwerpen blijven natuurlijk in het Vaticaan, gelijk de voorwerpen twee en veertig jaar geleden aan Paus Leo XIII in het Vaticaan gebleven zijn. De geschenken bestaan in kunstvoorwerpen, borduur-en schilderwerk, kostbare vazen, zelzame boeken, oude codices van perkamenten. De meeste dier geschenken gingen vergezeld van autografen, die belangstelling verdienen en eens zeer kostbaar zullen zijn.

In het missie-paviljoen zal men ook de geschenken tentoonstellen, die Z.H. den Paus werden aangeboden uit de missielanden en die het ethnologisch missie-museum van Sint Jan van Lateranen zullen verrijken. Het grootste deel dier geschenken komt uit China, Indië en Japan.

Evenals de missie-tentoonstelling van het Heilig jaar zal deze nieuwe inzending algemeen de aandacht trekken.

Besturen Propagandawerk en van het S. P. L. bij den Paus.

Z. H. de Paus ontving 2 Mei Z. Em. Kardinaal van Rossum met den centralen raad van het werk tot voortplanting des geloofs, die zijn zittingen voor de verdeeling der ingekomen giften beëindigd had, alsmede den opperraad van het St. Petrus-Liefdewerk.

De Kardinaal hield, nadat de Paus op den troon had plaats genomen, een toespraak.

Den Paus verzekerde hij, dat allen gaarne gekomen waren naar deze bijzondere audiëntie, die als de kroon was op het werk, na de verdeeling der gelden, bijeengebracht door de heele Katholieke wereld voor de missies.

Door heel de Katholieke wereld, mocht men zeggen, wijl zelfs uit de missielanden 1.100.000 Lire waren ingekomen.

Het heele bedrag beliep 10 millioen meer voor het propagandawerk dan het vorig jaar, terwijl het St. Petrus-Liefdewerk 500.000 Lire meer had opgebracht.

In geheel werd ongeveer 12 millioen ingezameld.

De Paus zeide in Zijn antwoordrede, zich te verheugen, Zijne zoo werkzame zonen bij zich te zien, werkzaam voor het Katholiekste onder de Katholieke werken, het meest apostolische onder de apostolische.

Zijne Heiligheid feliciteerde hen met de prachtige resultaten, waarmee zij zoovelen aan de gave des geloofs deelachtig konden maken en dankte hen voor den betoonden ijver.

Ten slotte schonk hij hun den apostolischen zegen.

Weet u dat:

De regeering van Bolivia het plan heeft goedgekeurd tot algeheele benutting van de Zongo-waterval, waartoe een waterkrachtwerk gebouwd zal worden met een geïnstalleerd vermogen van 25.C00 P.K., dat speciaal zal dienen voor de electriciteitsvoorziening van de hoofdstad La Paz.

— in Duitschland bij het plaatsje Köflach (Steiermark) Beryllium ontdekt is, dat tot nu toe alleen in Amerika gevonden werd en uit het mineraal Beryll gewonnen wordt langs electrolitischen weg,

het Beryllium van groot belang is voor de techniek en o.a. gebruikt wordt als toeslag voor koperbrons, waardoor het electrisch geleidingsvermogen, de hardheid en het weerstands vermogen ervan in hooge mate verbetert.

men een zoodanig uitgebreide exploitatie overweegt, dat aan de wereldbehoefte voldaan kan worden en de prijs van een kilogram komt te staan op zestig duizend gulden.

— In de Ver. Staten het Ministerie van Oorlog den doorslag heeft gegeven in de beslissing om de Hero-Hackett brug over de Mississippi-rivier tusschen New-Orleans en Gretna, welke oorspronkelijk als hangbrug ontworpen werd, uit te voeren als een Cantileverbrug, lang tusschen de pijlers 575 M. en een doorvaarthoogte van 57,5 M.,

dit een ommekeer beteekent in de tot nu toe gevolgde politiek, voorgestaan door Generaal Jadwin, om geen bruggen toe te laten tusschen een eersterangshaven en de open zee of in de hoofdvaarwaters van een haven van de eerste orde.

— Het Wereldkracht-congres, waaraan door ongeveer alle landen der aarde deelgenomen wordt, van 16-25 Juni 1930 te Berlijn gehouden zal worden, aan het eind van het vorige jaar reeds meer dan 400 voordrachten opgegeven waren, waarvan ongeveer het derde deel handelen zal over electriciteit.

— Het Zweedsche „Vattewerk-Verwaltung" den bouw van een groot krachtwerk bij Lovö in voorbereiding heeft, dat op ruim vier millioen gulden geschat wordt en over drie jaren gereed kan zijn.

— De automobiel-industrie meer en meer belangstelling gaat toonen voor aandrijving op de vooras inplaats van op de achteras.

een der voordeelen van deze constructie is, dat de auto in de bocht veel rustiger ligt en gemakkelijker bestuurbaar is vanwege de aandrijving op de stuurwielen zelve.

Advertentiën

Uitslag Schoolboeken-Prijsvraag.

1e prijs: S. Alsema, Bandoeng.
2e prijs: Olaf Westra, Bandoeng.
3e prijs: Paul Nicolaas, Bandoeng.
4e prijs: Tiny de Quant, Bandoeng.

TWEEDE BLAD.
DE KOERIER
No. 56

Voornaamste Nieuws.

Eerste Blad

Brieven uit Holland.

Over Troelstra.

De moord op Mgr. Versiglia.

Tweede Blad

Kinderverlamming te Gouda toegenomen.

Go-Ahead neemt deel voetbaltournooi te Geneve.

De gebeurtenissen in Roemenië.

Prins Carol tot koning uitgeroepen.

Duitsche gezant te Lissabon bij een aanslag gedood.

Rapport der Simon-commissie gepubliceerd.

Derde Blad

Jaarvergadering der Indische Katholieke Partij.

NEDERL.-INDIE.

Zaakgelastigde te Teheran.

Uit Buitenzorg meldt ons *Aneta*, dat met 21/4 als zaakgelastigde voor Nederland te Teheran is opgetreden, de heer P. A. van Buttingha Wichers, consul-generaal in alg. dienst.

Goedkeuring Belasting.

Uit Buitenzorg meldt ons *Aneta*, dat goedgekeurd werd de door den regentschapsraad van Tjiandjoer vastgestelde verordening tot heffing en invordering van een belasting onder den naam„ Voertuigen belasting Regentschlap Tjiandjoer".

CHERIBON.

Vergadering I. E. V.

Donderdagavond om 7 uur had een algemeene ledenvergadering plaats in het locaal achter de Universal bioscoop. Behalve het volledige bestuur, waren er nog ongeveer 46 leden aanwezig. Voordat overgegaan werd tot behandeling der overige agendapunten, verzocht de voorzitter alle aanwezigen, om een oogenblik op te staan, teneinde een eeresaluut te brengen aan het damescomité, door wiens belangelooze ijver de Kermesse d'été een waar succes geworden is. Daarna deelde hij mede, dat de netto-opbrengst f 126,575. bedroeg, wat zeer zeker een. mooi bedrag mag genoemd worden Bovendien was in een der bussen een bon gevonden, afkomstig van den heer Wolff, waarop stond, dat zijn aandeelen op de kegelbaan der sociëteit, welke binnenkort uitgeloot zouden worden, door hem afgestaan werden aan het fonds van het steuncomité. Deze aandeelen zijn groot f 150.- en het feit, dat de heer Woff geheel buiten het I.E.V. staat, maakt deze sympathieke daad nog mooier. Op de vraag van den voorzitter, of de opbrengst van de Kermesse d'été geheel zou komen aan het steuncomité, dan wel gedeeld zou worden met het hoofdbestuur, antwoordde de heer Muller, dat, waar de menschen hun geld gaven voor het arme kind, de opbrengst ook geheel ten bate van het arme kind diende te komen. Hiermede stemde de geheele vergadering in.

Hierna ging men over tot de aanvulling van het bestuur en aanvulling van het bestuur van het steuncomitè. Tot bestuursleden werden gekozen de heer burgemeester en de heer Nauta. Voor het steuncomitè werden gekozen de heer Buning, die als oud-Cheribonner, beter dan wie ook, bekend is met de nooden en behoeften ten van den armen Europeaan alhier, en mevrouw Nauta, die als accoucheuse zeker veel goed zal kunnen doen. De heer Mulder vroeg toen aan het bestuur, of de secretaris voortaan bij eventueele vacatures op het gemeentekantoor een bekendmaking wilde doen plaatsen in het bondsorgaan, opdat iedereen dan in de gelegenheid zou zijn te solliciteeren. De heer Hartman vroeg, niet alleen vacatures, in den gemeentedienst, maar ook in andere takken van dienst in het bondsorgaan te willen bekend maken. Het bestuur beloofde, gaarne volgens deze opmerking te zullen handelen.

Bij de candidaatstelling voor den gemeenteraad, werd met stemming besloten de heeren Remmers, Horst, Huffenreuter, Burlage en Hornung, voor te dragen.

Bij de behandeling van punt 5 der agenda, deelde de voorzitter mede, dat de bloemenhandel „Klimop" ‚de sympathieke gedachte heeft gehad, om 10 pct. van elken verkoop af te staan aan het Studiefonds van het I.E.V.

Op de vraag, waarom Cheribon niet vertegenwoordigd was op het congres, werd geantwoord, dat dit wèl het geval was, maar dat de afgevaardigde Brox kwam te zitten op de plaats van Banjoewangi, zoodat gemeend werd, dat Cheribon niet vertegenwoordigd was. Door het hoofd der Meisjesschool werd toen den secretaris verzocht, de inspectrice van het Huishoudelijk onderwijs uit te noodigen, een lezing te willen houden over de z.g. Vakscholen en huishoudscholen, daar haar herhaaldelijk gebleken was, dat vele ouders hoegenaamd niets afweten van deze nuttige inrichtingen, die toch een ware zegen zijn voor menig meisje, dat niet in aanmerking kan komen voor verdere studie. Bij weigering van genoemde dame, zou het hoofd der Meisjesschool zich beschikbaar stellen voor het houden van een lezing omtrent genoemd onderwerp.

Niets meer aan de orde zijnde werd de vergadering omstreeks negen uur gesloten.

TASIKMALAJA.

Bal-Masqué.

Ter gelegenheid van de inwijding van de geheel vernieuwde bal-zaal, organiseert het bestuur van de soos een bal-masqué-costumé op Zaterdag 21 Juni a. s.

Voor de bal—zaal schonk het G. E. B. E. O. een nieuw plafond. Een extra prijs is uitgeloofd voor wie het best deze schenking weet te symboliseeren.

De gelegenheid is opengesteld tot introductie.

OOST-JAVA.

Vergadering I. E. V. Kediri.

De vergadering der I.E.V.- afd. Kediri, werd gehouden op den 4en Juni 1930 in de leeszaal van de Sociëteit „Brantas". De voorzitter opent ruim 7 uur n.m. de vergadering. Aanwezig zijn 5 bestuursleden en 26 leden.

Alvorens tot behandeling van de agenda over te gaan, wordt door de vergadering staande herdacht het verscheiden van mevrouw Robinson en den heer Calbo.

De notulen van de vorige vergadering worden zonder opmerkingen gearresteerd.

De voorzitter deelt mede, dat de resultaten van het feest niet aan de verwachtingen, betreffende opbrengst ten behoeve van het vacantieoord op den Wilis beantwoorden wegens verschillende omstandigheden, welke niet te voorzien waren. Er was n.l. een deficit van ongeveer f 100.—

De voorzitter geeft een toelichting op den stand van zaken betreffende het vacantieoord. Moeilijkheden worden ondervonden bij aankoop van een stukje grond.

Het plan ontmoet veel sympathie, zoo hebben verscheidenen, w.o. de resident en burgemeester hiervoor reeds ingeteekend. Enkele giften bedroegen zelfs f 50.— en meer. De hier nieuw gevestigde Commissionairszaak „Brantas" q.q. Hr. Borghart teekende in voor een bedrag van f 60.— De heer Hageman wordt bedankt door den voorzitter namens de vereeniging wegens de schenking van een stukje grond, waarvan de bezitsrechten door hem zijn afgekocht.

De Voorzitter vraagt machtiging, om in het een en ander persoonlijk te kunnen handelen, wat in het belang is van een snellen voortgang van het plan.

Verder wordt besproken de stand van de beschikbare fondsen voor het plan.

De vergadering besloot om f 200.— uit de kas van de vereeniging voor het doel beschikbaar te stellen boven de f 500., welke reeds vroeger zijn genoteerd.

De Voorzitter hoopt reeds zoo mogelijk in September a.s. het vacantieoord met een bescheiden bouwwerk te kunnen openen.

Er is echter nog veel geld noodig. Spoedig zullen, wat de gang van zaken betreft, meerdere mededeelingen volgen.

Ten slotte doet de voorzitter een beroep op de leden voor circuleeren van inteeken-lijsten.

Vervolgens deelt de voorzitter mede, dat met de verschillende partijen in Kediri reeds is vergaderd, van welke vergaderingen notulen zijn gehouden. Spreker verzoekt den leden de zaak kalm te beschouwen en vraagt daarna den secretaris de betrekkelijke notulen voor te lezen.

Nadat zulks is geschied wordt de heer Brunsveld van Hulten verzocht een lezing te houden over de beginselen van de verschillende partijen, aan welk verzoek wordt voldaan. Na deze lezing wordt overgegaan tot bespreking van het aantal zetels.

De bestaande stand van zaken is deze: I.E.V. 5 zetels, I.K.P. één, C.S.P één en één niet aangesloten.

In verband o.a. met de verhouding van het aantal kiesgerechtigde leden der bestaande partijen te Kediri vindt het I.E.V. het billijk, één zetel af te staan; zij erkent de billijkheid van vertegenwoordiging in den Gemeenteraad der andere partijen. De C.S.P. wenscht 1 zetel, I.K.P. en V,C. ambieeren er ieder 2.

Na lange onderhandelingen van de besturen der verschillende partijen komt het I.E.V. met een eindvoorstel n.l. dit: Alle partijen zullen 7 zetels steunen n.l.; voor de I.K.P., V.C. en C.S.P. ieder een zetel, het I.E.V. 4 zetels, waarna door I.K.P. en V.C. om den 8sten zetel zal worden gestreden.

Alle partijen gaan hiermede accoord, uitgezonderd de V.C. Bijgevolg werd hierdoor geen compromis verkregen.

Tusschen C.S.P., I.K.P. en I.E.V. werd afgesproken, dat door genoemde 3 partijen onderling 6 zetels zullen worden gesteund n.l. I.K.P. en C.S.P. elk één en I.E.V. 4.

Het voorstel van het bestuur n.l. steunen van deze 6 zetels met volle vrijheid van stemmen naar ieders eigen overtuiging ten aanzien van de resteerende 2 zetels, wordt na eenige discussie door de vergadering aangenomen. Op verzoek van den heer Krijgsman van Spangenberg wordt medegedeeld, dat met betrekking tot de 6 eerstgenoemde zetels tusschen I.K.P., C.S.P. en I.E.V. bij den a.s. stembusstrijd gezamenlijk zal worden geageerd.

Daarna kwam aan de orde de candidaatstelling voor de I. E. V.-vertegenwoordigers. Na verschillende discussie's werd bij de eindstemming besloten te candideeren de heeren: ir. A.E.J. Ungerer, Th. E. Stam, O. Schansman en W.O.H. Hageman met ingeval één dezerzou uitvallen, als reserve de heer J.M. Hildering.

Bij de rondvraag vraagt de heer Du (Mosch), wat gedaan wordt op gebied van armenzorg.

De voorzitter deelt mede, dat in dezen korten tijd alle aandacht is besteed aan de inwendige organisatie der afdeeling en opzet van het vacantie-oord, dat voor de Res. Kediri en omstreken van groot sociaal belang zal zijn. Er bestaan in Kediri behalve een Katholiek en Christelijk armenfonds ook 2 neutrale vereenigingen n.l. Armenzorg en het Steunfonds voor behoeftige Europeanen. Van deze laatste vereeniging is de voorzitter van het I.E.V. secretaris-penningmeester.

Op sociaal gebied zal nog veel worden gedaan.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter om 11 uur de vergadering.

UIT DE VORSTENLANDEN.

DJOKJA.

Een nieuw Vendukantoor.

Den 20sten Juni a.s. wordt in het pand naast Hotel Rusche een nieuw Vendukantoor geopend dat den naam zal dragen van „Vendu- en Commissiekantoor Midden Java". Eigenaar van dit kantoor is de heer Norde uit Djocja.

Christelijk Onderwijs.

De heer W. H. Polet, onderwijzer te Gouda, is benoemd aan de Chr. M. U. L. O.-School te Solo.

Nieuwe Autobusdienst.

Naar we vernemen is Tan Tjiong Kien, autobusondernemer, wonende te Pasoeroean, voornemens een autobusdienst te openen op het traject Solo-Jogjakarta, Magelang vice versa.

Een verzoek om vergunning is bereids ingediend.

Uiting van Bijgeloof.

Vrijdag-*Kliwon* wordt door de Javanen beschouwd als een heilige dag. En in het bijzonder Donderdag-avond de 5de Juni, omdat die dag toevallig ook de 8ste *Soera* was. Die avond was voor de meeste Jogjaneezen een bedevaartsavend. Honderden menschen Trokken naar Goejangan. en *desa* gelegen aan den weg naar Godéan, een der drukke handelscentra in West-Jogja.

't Volksverhaal vermeldt, dat de put, dien de menschen tot op heden toe als een zeer heiligen put beschouwen, gegraven werd door een *Kijahi*, die gedurende heel zijn leven geen rijst wilde eten.

Voor de Javanen beteekent zulk een levenswijze een buitengewone versterving; 't bewijs dus, dat die man een buitengewone heiligheid bezat.

Zijn heiligheid ging na zijn dood over in 't water, zoodat dit een „heilige kracht bezit. Daarom komen de menschen op den 8sten *Soera* toestroomen van verschillende streken, met *kendie's*, waarin ze 't heilig water kunnen bewaren. Wie dat water drinkt, verkrijgt den zegen van den overleden *Kijahi*.

Kegelen.

D. Z. O.— K. O. S. 955 — 884

D. Z. O. heeft haar ouden roem gehandhaafd door K. O. S. met 71 punten te verslaan. Tot nog toe speelden de beide clubs drie wedstrijden, waarvan er 2 werden gewonnen door D. Z. O. en 1 door K. O. S.

Hoogste totaalserie, Berg (K. O.S.) 154 punten.

Hoogste totaal serie D. Z. O. Kiepe 150 punten.

Hoogste serie in 3 ballen dr. Tiberghien 27 pnt.

Hoogste serie in 3 ballen K. O. S. Berg. 25 pnt.

De meeste negens: v.d. Zweep (D. Z. O.)

De meeste vijven Van Zenden (D. Z. O.)

De meeste vieren Stemmerik (D. Z. O.)

Laagste serie in 3 ballen Polderman (D.Z.O.)

Laagste totaalserie (Poedelprijs) Hensen (D. Z. O)

Wedvlucht.

Zondag 1 Juni hield de afd. Solo van den A.J.P.B' een wedvlucht van uit Bandoeng. Afstand hemelsbreed 367 K.M. Aan deze vlucht werd deelgenomen door 2 hokken met duiven. Deze werden om 6.45 M. door de zorg van den stationschef gelost.

No. 1 Hok Bergman met bl. kr. duif A. R, 40307. aankomst 1.21 n.m.

No. 2 Hok Bergman met bl. kr. duif A.R. 40335 aankomst 1-21-30.

No. 3 Hok Mac Gilavry met bl. doffer A.R. 24725 aankomst 1-23-35.

No. 4 Hok Bergman met bl. doffer A.R. 40399 aankomst 1-28-18.

No. 5 Hok Bergman met bl. doffer A.R. 40305 aankomst 1-28-'34.

Hiervoor werd een wisselbeker en een medaille uitgeloofd door Fa. Van Vriesland boven 200 K.M., welke 3xdoor hetzelfde hok moest worden gewonnen.

Deze beide prijzen werden gewonnen door Hok Bergman.

SOERABAIA.

Nieuwe Plantsoenen.

Thans zijn de oude, onoogelijke brandweerloodsen van op *Pasar Besar* afgebroken. Op den vrijgekomen grond zal een plantsoen worden aangelegd.

Op het erf voor het gebouw van den Raad van Justitie, waar inder tijd de prachtige koningspalmen zoo'n indrukwekkend aspect vormden, is men ook al aan een plantsoentje begonnen. Het maakt een triestigen indruk, vooral nu de plantjes nog schriel en dor staan, en menigeen wordt door weemoed bevangen bij de herinnering aan de mooie fiere boomen, welke plaats hebben moeten maken voor wat bloemetjes en struikgewas.

Het oude kerkhof naast de militaire cantine is ook al in een plantsoen herschapen, d.w.z. een groot grasveld, omringd door perkjes *kembang sepatoe*, bamboestruikjes en *daon mangkok*. Een *dorado* van vele baboes, die met elkander een prettig babbeltje voeren, onderwijl de aan hun zorg toevertrouwde kleinen op hun schoot zoet houdend met wat snoepgoed.

Morphine in beslag genomen.

Gisteren werden aan boord van het stoomschip *Tjerimai* 4 blikken morphine gevonden. De smokkelwaar, een waarde vertegenwoordigend van f 1800. werd in beslag genomen.

Voor de recherche een mooi succes.

Goed afgeloopen.

Gisterenavond kreeg de brandweer bericht, dat in de Kertopaten-bioscoop brand was uitgebroken.

Commandant De Vries, ijverig als altijd, was binnen enkele minuten met zijn brandweer ter plaatse. Met een bioscoopbrand valt niet te spotten, door een paniek kunnende gevolgen verschrikkelijk zijn. Gelukkig werd door tegenwoordigheid van geest van den filmmandoer, die oogenblikkelijk de binnenbrandkraan liet werken, de brand direct bedwongen. De brandweer kon weer terugrijden naar haar nieuwe garage. De menschen, die in het bioscoopgebouw waren blijven zitten, verlieten, na aanzegging, kalm hun plaatsen om aan het loket het betaald entrée weer in ontvangst te nemen, daar de film, welke vertoond zou worden, geheel is verbrand.

AMBARAWA.

Een Liefdadigheidsvoorstelling.

Nog geen tien dagen geleden hebben de bladen melding gemaakt van de verschrikkelijke modderstroomen in Likasan, waardoor huizen vernield, 80 bouws *sawah* verwoest, vee en tientallen menschen omgekomen zijn. Talrijk is 't aantal dergenen, wier ouders, kinderen of familie 't slachtoffer zijn geworden. Alles is hun ontroofd. Het weinige, dat zij hadden, is onder de modder bedolven.

Vandaar dan ook, dat verschillende plaatsen hun hulpvaardige handen hebben uitgestoken. Zij hebben begrepen, dat die nood gelenigd moet worden en dat zij moeten helpen.

Ambarawa heeft zeker duideijk gezien en begrepen, wat zich in zijn onmiddellijke nabijheid afgespeeld heeft. Het was dan ook zen zeer gelukkige gedachte, op de laatst gehouden vergadering van de P. P. K. D. voor te stellen, hier ter plaatse voorstellingen te geven ten bate van de noodlijdenden.

Dat voorstel werd toegejuicht en vond weldra weerklank bij de andere vereenigingen: de Katholieke vrouwenvereeniging de Maria Mediatrix, de K.W., de Indonesische soos Among Darma, de vrouwenvereeniging Eko-Kapti en de sport-en muziekvereeniging S.V.V. en Exelcior. Uit die verschillende vereenigingen met nog enkele buitenstaanders werd een comité gevormd, dat toen besloot om opvoeringen en voetbalmatchen te organiseeren.

Die voorstellingen hadden op den avond van 4 Juni plaats in het bioscoopgebouw van den Cineeschen wijkmeester, dat voor de gelegenheid was afgehuurd.

Schrijver was ten hoogste verwonderd, dat de eigenaar, die, als ik me niet vergis, toch ook in een comité zat, het gebouw niet gratis had willen afstaan; f 80 is in vergelijking met de bruto opbrengst van 4 á 5 honderd gulden, zeker veel te veel. Let wel: voor een liefdadigheidsopvoering.

Het gebouw was zeer goed bezet. Velen moesten zich tevredenstellen met staanplaatsen. Jammer genoeg, dat tientallen wegens plaatsgebrek de voorstelling niet konden bijwonen. Van de autoriteiten waren aanwezig de assistent-resident en echtgenoote, en de *wedana* en echtgenoote.

't Is niet onnoodig om hier even te vermelden, dat op dien avond de belangstelling van de Chineezen zeer miniem was en die van de militairen nul. Immers van de honderden Chineezen, voor wie de slachtoffers zeker geen onbekenden zijn, van die goedbedeelden waren er niet meer dan acht te zien. En wat ook zeer opmerkelijk was, van de militairen, die anders graag zulke opvoeringen bijwonen, waren er slechts twee.

Het was een voldoening om te zien, hoe vol de zaal was.

En met recht mogen we trotsch zijn op hen, die iets over hadden om de medemenschen te helpen, zooveel zij konden, als staan ze zelf op zwakke voeten.

Het is waar, het was niet veel, wat ze gaven, maar vele kleintjes maken een groote.

Dezen gedenkwaardigen avond opende de voorzitter van het comite, de heer W.S. Tjakrawardaja, met een bezielde rede, waarin hij namens het comite al de aanwezigen welkom heette duidelijk uiteenzette wat de beteekenis van dien avond was en dank bracht, aan den raad en den a. r. die zoo welwillend waren om de voorstelling van de vermakelijkheidsbelasting vrij te stellen, aan de verschillende autoriteiten, van wie het comité veel medewerking en steun had mogen ondervinden en aan de spelers voor hun belangloos werk. *Ketoprak*, goochelen, standen, levende plaat, *gamboes* en *Krontjong*. Ziehier 't veelomvattende program. Alles bij elkaar zeer aardig. De handige, kunstige en lenige borddanser en de standen oogsten veel applaus. Onder de bedrijven door werd door de beide vrouwenvereenigingen zorg gedragen voor bloemen, verfrisschingen en gebakjes. Dank zij de ijver van die dames was de opbrengst wat meegevallen.

Het was een goed geslaagde *Derma* avond. En nadat de voorzitter van 't comité in hartelijke toespraak de spelers en de aanwezigen bedankte, die tot het welslagen van dien onvergetelijken avond hadden medegewerkt, verliet ieder het bioscoopgebouw en ging laat in den nacht zeer voldaan huiswaarts.

Ambarawa 6 Juni

J. S.

WELTEVREDEN.

Wajang Orang.

Naar wij vernemen zal te Batavia een wajang orang gegeven worden tijdens de regenten-conferentie aldaar.

De wajang orang spelers zijn afkomstig van den Pangeran Adipatie, Ario Mangkoe Nagoro, die dan tijdens de conferentie nog te Batavia vertoeft. Men is druk bezig met de instudeering van een „lakon" in de Astana.

Gedenkboek Gemeente Batavia.

Het verzoek van den heer Van der Kolk, beëedigd translateur bij den Raad van Justitie aan het College van B. en W. der Gemeente Batavia om het bij het 25-jarig bestaan der Gemeente uitgegeven gedenboek, in het Engelsch te vertalen, is afgewezen.

Personalia

— Verleend een jaar verlof met Juni aan den assistent-resident van Midden-Java L A. Uljee.

— Benoemd tot fung. controleur op Timor J. Wetsteijn.

Congres Regentenvereeniging.

Uit Batavia seint ons *Aneta*, dat de door de regentenvereeniging Sediomoeljo uitgeschreven tweede congres van Inlandsche bestuursambtenaren dat van 13 tot 15 Juni gehouden zal worden in het gebouw van den Kunstkring te Weltevreden.

Blijkens de tot nog toe ontvangen mededeelingen zijn er minstens 200 deelnemers, onder wie 30 regenten, 12 zelfbestuurders, 60 hoofden uit de buitengewesten, uit alle deelen van Indië.

Verder zullen tegenwoordig zijn vertegenwoordigers van den sultan van Djokja en den soenan van Solo. De Mangkoengoro zal persoonlijk aanwezig zijn. Zelfs Atjeh zal vertegenwoordigd zijn door Tenkoe Mohamad Thajib en Tenkoe Hasan Peureula.

Het programma omvat voor 13 Juni een ontvangavond met *wireng*-dans, aangeboden door den Mangkoenegoro; 14 Juni 's morgens zal een welkomstwoord gesproken worden door den voorzitter van het congres Koesoemooetoyo. De opening geschiedt door den beschermheer van de vereeniging, den gouverneurgeneraal.

Een bespreking over emigratie van Javanen naar de Buitengewesten zal gehouden worden door den heer Soerjo, regent van Pekalongan en Iskandartirtokoesoemo regent van Karanganjar.

's Avonds zal er een feestbijeenkomst zijn met een *wireng*-voorstellingen met de *gamelang* van den Mangkoenegoro.

Op 15 Juni 'smorgens zal de positie en de toekomst besproken worden der ambtenaren en de volkshoofden, inleiding door. Landjoemin gelar Datoek Toemenggoeng, Patih, adviseur voor Inl. zaken; Lapaleg ebin Paberhina bestuurder Oenaoena R. T. Dequeljoe, bestuursassistent te Saparoea. Voorts zal er een lezing gehouden worden over rechtszekerheid en Inlandsch bestuur door Demang Wiradiatmadja, vertegenwoordiger van den Prijaibond.

Het congres zal 's avonds gesloten worden met een afternoontea, —

Zeldzame Herdenking.

Heden Dinsdag 10 Juni, zal het 50 jaar geleden zijn, dat de heer F. K. Anheisser, wonende te Weltevreden, in dienst trad van het Ned. Indische leger. Dit feit zal 'smiddags 12 uur door den Divisie Commandant, generaal Bodde, met een eere-dronk, ten zijnent, Waterlooplein West, worden herdacht, waarbij met den jubilaris, ook verschillende andere genoodigden aanwezig zullen zijn.

Verder zal door de Duitsche Vereeniging in Batavia in het clubgebouw Koningsplein West, in tegenwoordigheid van den Consul Generaal van Duitschland, den jubilaris op feestelijke wijze hulde worden gebracht.

De heer Anheisser thans 81 jaar oud, welke hooge ouderdom absoluut geen invloed heeft gehad op zijn blijmoedig karakter, zoo deelde men ons mede, kwam, na in het Duitsche leger verschillende krijgsverrichtingen te hebben meegemaakt, als koloniaal in Indië.

Later werd hij benoemd tot 3en commies bij het Dept. van Oorlog om na eenige jaren als 1e commies bij dat Dept. te worden gepensionneerd.

In 1903 werd hem de gouden eeremedaille in de Orde van Oranje-Nassau uitgereikt.

Verder is hij in het bezit van nog verschillende andere eereteekens, c. a. voor belangrijke krijgsverrichtingen in Atjeh.

Reisplan Regulus.

Naar wij vernemen zal het Fransche oorlogsschip *Regulus*, dat 6 Juni in Tandjong Priok aankwam, na een verblijf van een week alhier, naar Benoa (Bali) vertrekken en van daar naar Makassar en Portugeesch Timor.

Geen Plantsoen aan den Javaweg.

Zooals bekend werd in de jongste gemeenteraadszitting door den heer van Aalderen becritiseerd het besluit van B.en W. om tegenover de Gondangdia-school aan den Javaweg een plantsoen aan te leggen.

Toegezegd werd toen, dat B.en W. dit voorstel nog eens nader zouden bekijken.

Als gevolg hiervan hebben B.en W. thans besloten af te zien van den aanleg van een plantsoen daar ter plaatse.

De „Regulus" te Tandjong-Priok.

Ter gelegenheid van het aanwezig zijn van den Franschen oorlogsbodem *Regulus* in de haven van Tandjong-Priok bood de wnd. consul-generaal van Frankrijk, de heer Anfossy, in zijn riante woning aan het Koningsplein-West een thé-dansant, waarbij we behalve den commandant en de officieren van de *Regulus* opmerkten, den vice-president van den Raad van Indië, den heer Welter, Edeleer Professor van Kan, verschillende consuls van andere mogendheden, generaal Bodde, burgemeester Meijroos en zeer velen lesden van de Fransche kolonie.

De vele gasten werden ontvangen door den heer Anfossy en den commandant van het Fransche oorlogschip.

De wnd. consul-generaal sprak het welkom toe en bracht een dronk op H.M. Koningin Wilhelmina uit.

De commandant van de *Regulus* dankte voor de vriendelijke ontvangst en *toastte* eveneens.

De heer Welter dronk op het welzijn van de Fransche Republiek en haar President.

Ruim acht uur was dit zeer geanimeerde feestje, dat een prettigen indruk bij de gasten zal achterlaten, beëindigd.

BUITENGEWESTEN.

Aanslag.

Uit Medan seint ons *Aneta*, dat een zevental koelies gewapend met *parangs* den Chineeschen *tandil* op de onderneming Bekioen aanvielen en zwaar verwonden. De te hulp snellende koelies werden eveneens gewond.

De aanleiding tot den aanslag was een aanmerking op het werk. De aanvallers werden gearresteerd.

Watergebrek.

Uit Kwalasimpang seint ons *Aneta*, dat aldaar gebrek aan water heerscht door de langdurige droogte. Er komen verschillende gevallen van typhus voor. De geheele bevolking werd ingeënt.

Het bestuur organiseert in samenwerking met Atjehtram de watervoorziening.

Deli natter.

Uit Medan seint ons *Aneta*, dat dr. Kuijper directeur van het Deli proefstation mededeelt aan de *Delicourant*, dat de gemiddelde regenval in de laatste 40 jaren, geringer is dan het gemiddelde in de laatste 15 jaren, zoodat Deli eerder natter wordt dan, zooals gevreesd werd droger.

Arbeid stopgezet.

Uit Medan seint ons *Aneta*, dat de *Delicourant* meldt, dat met oog op de tijdsomstandigheden de Delispoor de verdere uitbreiding zuidwaarts stopzet, waardoor de aanleg van 13 Kilometer uitgesteld wordt. Het tijdelijk personeel bij den aanleg werkzaam is ontslagen.

De Delispoor vangt den bouw aan van een nieuwe brug op de lijn Medan-Belawan over de Kwaladeli, waardoor een groote bocht afgesneden wordt en de tegenwoordige brug vervalt.

Conferentie Arbeidskantoor.

Uit Medan seint ons *Aneta*, dat de *Delicourant* bericht, dat de Conferentie van het Arbeidskantoor met de werkgevers- en werknemers organisatie wegens verhindering van enkele deelnemers uitgesteld werd tot 12 Augustus.

Kwaadwilligen.

Uit Medan seint ons *Aneta*, dat kwaadwilligen in een bocht van den Belawanweg, waar in verband met het *Baloeran*-feest het drukste verkeer verwacht werd, een boom over den weg legden.

De hoofd-politieopziener Ockhuijsen, die per motorrijwiel naar Belawan reed, tornde tegen den boom op en sloeg over den kop.

De motor werd zwaar beschadigd, Ockhuijzen liep schaafwonden op maar kon dienst blijven doen

BANDOENG.

Aanrijding.

Op den hoek Kanomanweg-Gang Tamin werd gisteren (Maandag) omstreeks 3 uur nam. een fietsende Chinees door een Europeaan op een motorrijwiel aangereden.

Het rijwiel werd geheel vernield, terwijl de Chinees met den schrik vrij kwam.

Bij wien de schuld lag, is onbekend.

Tooneel-en Cabaret-avond Militaire Sociëteit.

Zaterdagavond had er in de Mil. sociëteit een tooneel- en cabaret-uitvoering plaats onder leiding van den heer Donhuijzen, en den Weledelgestr. heer Tulp (kap. der inf.), beschermheer.

Onder de aanwezigen merkten we o.a. op; den pl. mil. commandant, en vele andere officieren met hunne dames.

De diverse nummers werden vlot en keurig afgewerkt en oogstten veel bijval.

Met een bal werd deze geanimeerde avond besloten.

Sastrodjindro Hadiningrat.

Morgen (Woensdag) avond, aanvang 7 uur zal de heer Martaatmodjo een lezing houden over *Sastrodjendro Hadiningrat* (Javaansche letterkunde).

Genoemde lezing, welke in de sociëteit „Mardi Hardjo" zal worden gehouden, is alleen toegankelijk voor leden de afdeeling Bandoeng der vereeniging „Boedi Oetomo".

Opium-debiet in Bandoeng en Tjimahi.

Het opium-debiet in Bandoeng en Tjimahi gedurende de maand Mei is te verdeelen als volgt: 1.696 tubes van 5 mata's, 6.884 tubes van 2 mata's en 22.376 tubes van 1 mata, tegen een totaal debiet van resp. 1.674, 7.056 en 20.974 tubes van resp. 5, 2 en 1 mata('s) over de maand te voren.

In totaal werd gedurende de afgeloopen maand f 13.387, 20 aan verkoop van regie opium ontvangen, tegen f 13.036,80 over de maand April van dit jaar.

In Mei van het vorige jaar werden resp. 931, 5.824 en 12.912 tubes van resp. 5,2 en 1 mata('s) verkocht, terwijl de bruto opbrengst slechts f 8.764,50 bedroeg.

Een vermeerdering van f 4.622, 70 of bijna 50 pct. dus.

Walzertraum.

Zaterdagavond werd in den Schouwburg, door een naamloos troepje onder regie van Kurt Wittels, Oscar Strauss' beroemde operette opgevoerd.

Het is een allergenoeglijkste en welgeslaagde avond geworden, waarvan het succes in hoofdzaak gedragen werd door vier personen.

Op de eerste plaats noemen we *Kurt Wittels*, die in zijn oer-komische uitbeelding van Graaf Lothar het publiek heeft doen schateren; die over een stem beschikt, in alle opzichten geschikt voor deze rol; en aan wien de regie uitstekend was toevertrouwd. Zijn verschijning ten tooneele was telkens het evenement; zijn grime deed het kostelijk met de gewaagde, maar getolereerde overdrijving der operette. Het rythme was hém nooit te vlug, integendeel! En juist van het rythme hangt het slagen van een walsoperette af.

Een openbaring was mej. *I. Terstege*, die als Frauzi een echt „gescheites Wiener Mädel" gaf. Temperamentvol en precieus, is zij geknipt voor deze rol, al is haar stem te zwak, om de Schouwburgzaal te vullen. *H. Hanke*, die de rol van den simpelen vorst Joachim magnifiek speelde, begeleidde zijn zelden vocaal wordende rol met een typisch-komisch gebarenspel. Hij vormde met Lothar een paar, dat de lachspieren herhaaldelijk prikkelde. De grappen zijn cliché, de situaties oud; maar geestig gelanceerd, doen ze 't nog steeds.

Niet het minst was 't succes te danken aan *Willy van Swers*, die als dirigent de eindjes aan elkaar moest knoopen, het tempo tot het voor dilettanten bereikbare opvoerde; het orkestje steunde aan den onontbeerlijken vleugel.

De instrumentale bezetting was wat zwak, de violen kwamen nog niet genoeg los. Het bleef te tam!

Mevr. *van Katwijk*, in de moeilijke rol van Prinses Helene, zong haar partij met lieve, geschoolde stem; de actie vormde met de vocale voordracht nog geen eenheid. Vooral de wals: „Ich hab einen Mann" zong zij mooi van timbre.

Luitenant Niki, de pretmaker, de held van de dwaze figuur, de wispelturige, karakterlooze Don Juan, vond in *R. Kelsen* wel een vrij-goede actie, maar een onvoldoende stem, zoodat de groote bekoring der wereldberoemde liederen („Da draussen im duftigen Garten" — „Leise, ganz leise"), verloren ging.

Ook de andere medespelers zorgden, dat het geheel een vlot verloop kon hebben.

Mej. *M. Gruber* zorgde voor een kostelijke Fifi en na de eerste acte huppelde een fijn cupidòtje over het tooneel.

De costuums der hofdames waren wel wat erg alledaagsch, de grime mager. De aankleeding van het tooneel was goed verzorgd, vooral in 't tweede bedrijf, waar de „Damenkapelle" verschijnt. De sfeer bleef echter te nuchter, te onbewogen, te zeer... *Hollandsch!* De koren klonken zuiver, maar laboreerden aan een al te zwakte bezetting.

Alle spelers hadden ten slotte veel applaus en bloemen in ontvangst te nemen, en die hebben ze wel verdiend!

We hopen, dat de goede opkomst van het publiek Kurt Wittels zal nopen, nogmaals zulk een prettige uitvoering te geven.

LEGER EN VLOOT.

M. G. D.

— Overgeplaatst van Pontianak naar Soerabaia, de officier van gezondheid 1 ste klasse M. J. Bosma; van Tjimahi naar Bandoeng de idem S. E. van Manen; van Magelang naar Koetaradja den idem C. Van Luijt; van Kendangan naar Magelang de idem P, van Zoest

— Ingetrokken, de overplaatsing van den officier van gezondheid 1 ste kl. naar Sigli V. P. H. Leunissen.

— Geplaatst te Koetaradjade de idem M.M. Weber; te Wetevreden de idem 2de kl. W.J. Van Thiel, J.W. Eerkens, H.H. Kat.

— Overgeplaatst van Tjimahi naar Sigli de idem 2de kl. W. Van Gulden; van Tjimahi naar Kendangan de idem F.F.L. Lingen; van Tjimahi naar Soerakarta de idem H.P.M. Wirth; van Pare-Pare naar Polopo de idem C.G. Hartmans en omgekeerd de idem S.F.W. Van Hasselt.

Wegens resp. zes-, zeven- en zes-jarigen onafgebroken dienst in Nederlandsch-Indië zijn, ingaande 1 Mei, 1 Juli en 1 Juni 1931, verleend 8, 9 en 8 maanden verlof naar Europa aan den officier van gezondheid 2de kl. dr. S. Postmus, idem 1ste kl. L. C. Aletrino en idem 1ste kl. H. van Dalen, twee eerstgenoemde in garnizoen te Weltevreden en de laatstgenoemde in garnizoen te Magelang.

Aanvullingstroepen.

Met het op 14 Mei jl. vertrokken s.s. *Slamat* is naar Indië uitgezonden een detachement aanvullingstroepen sterk 7 onderofficieren en 50 minderen (40 recruten der infanterie en 10 cavaleristen 2e klasse) onder commando van den 1e luitenant der infanterie K. Anten.

Met het op 20 Mei jl. vertrokken s..s *Johan de Witt* is naar Indië vertrokken een detachement aanvullingstroepen sterk 15 brigadiers-titulair der infanterie (aanbevolen militairen) onder commando van den sergeant der infanterie G. M. van Thienen.

Genie-Dienst.

Overgeplaatst naar den Gewestelijken en Plaatselijken Geniedienst te Bandoeng, de 1ste luitenant der Genie C. H. W. Linck bij de Automobiel-Compagnie aldaar en in verband daarmede teruggevoerd van boven de sterkte van zijn wapen.

— Overgeplaatst naar den Plaatselijken Geniedienst te Willem I, de opzichter 1ste klasse (burg. ambt.) der Genie H. K. Haase, bij den Plaatselijken Geniedienst te Poerworedjo.

SPORT EN SPEL.

Internationaal Voetbaltournooi.

Den Haag, 9 Juni (*Aneta*). De voetbalvereeniging Go Ahead neemt deel aan het Internationaal voetbaltournooi, dat van 28 Juni tot 6 Juli te Genève gehouden zal worden en waaraan kampioenen van verschillende landen deel zullen nemen.

Tennis-wedstrijden te Wimbledon.

Den Haag, 9 Juni (*Aneta*).— Timmer en Van der Heijden, de dames Bouman, Rollin Couquerque en Canters zijn ingeschreven voor de wedstrijden te Wimbledon.

Voetbal Buitenland.

Budapest, 8 Juni (*Aneta*).— De uitslag van den voetbal-wedstrijd Hongarije- Nederland is 6—2,

Tenniswedstrijden om den Davis Cup.

Londen, 9 Juni (*Aneta*).— Australië (Hopman) sloeg Engeland (Lee) met 6-3, 4-6, 7-9, 6-2, 6-4.

Stedenwedstrijd.

Uit Semarang seint *Aneta*: Uitslag stedenwedstrijd Soerabaia-Bandoeng 5—1.

TELEGRAMMEN.

NEDERLAND.

Kinderverlamming.

Gouda, 7 Juni (*Aneta*).— Het aantal gevallen van kinderverlamming bedraagt 10.

Necrologie.

Bilthoven, 7 Juni (*Aneta*).— Te Bilthoven is overleden de uit Ned. Indië teruggekeerde wethouder dr. W. van Everdinge.

Boek De Kat-Angelino.

Den Haag, 7 Juni (*Aneta*).— Het laatste deel van het boek van De Kat Angelino, waarin de overheidszorg in Ned. Indië wordt behandeld, is verschenen.

De Schatgraverij.

Zaandam, 8 Juni (*Aneta*).— Het gemeentebestuur der stad Zaandam weigerde een concessie-verlenging voor de bekende schatgraverij.

ENGELAND

Het Rapport der Simon Commissie verschenen.

Londen 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Het eerste der twee deelen is gepubliceerd van het ongeduldig verwachte rapport der Indian Statutory Commission onder voorzittersschap van Sir John Simon, die twee en half jaar geleden werd ingesteld om de zaken betreffende de uitbreiding van zelfregeering in Indië te onderzoeken.

Het document geeft een uitgebreid overzicht van de toestanden in Indië. Hoewel dit deel van hoog belang is, wordt toch grooter gewicht gehecht aan het tweede deel, dat 24 dezer zal worden gepubliceerd, en dat de adviezen der commissie zal bevatten.

Het feit, dat de zeven leden der commissie alle politieke partijen vertegenwoordigen, en dat het heele rapport naar hun eigen woorden „eenstemmig in alle fundamenteele zaken en zonder afwijkende nota" is opgemaakt, maakt het tot een historisch document van het grootste gewicht.

De leden der commissie zijn tweemaal naar Indië getogen en hebben daar 2100 mijlen afgelegd.

Het rapport erkent, dat onder alle ontwikkelde Indiërs de wensch wordt geuit van gelijkstelling met de Europeanen en ieder schijntje van verschillende behandeling zeer kwalijk wordt genomen.

Volgens het rapport is het een groote dwaling, de Indische nationalistische beweging gering te achten; al is het waar, dat zij slechts de verwachtingen van een klein aantal Indiërs raakt, toch concentreert zij alle krachten, geprikkeld door het beroep op de nationale waardigheid en het nationaal zelfbewustzijn.

Onder de voornaamste besproken onderwerpen is wel, dat de commissie als practisch onuitvoerbaar verwerpt het dyaarchiesysteem, volgens hetwelk de ministers gedeeltelijk aan de provinciale wetgevende vergaderigen, gedeeltelijk aan den gouverneur-in rade verantwoordelijk zouden zijn.

Onder de andere belangrijke onderwerpen, in 't rapport behandeld, is de zeer lastige kwestie van de toekomstige inrichting van het leger in Indië, in verband met problemen als: de voortdurende bedreiging van de N. W.-grens, het gebruiken van Britsche soldaten tot onderdrukking van plaatselijke onlusten; de kwestie der krijgshaftige rassen en de Indianisatie van het leger: de verhouding tusschen de Indische staten en het oppergezag; de struikelblok geschapen door den naijver tusschen Hindoe 's en Moslims en de kwestie der gemeentebesturen, waarin een van beiden overheerschen; de complicaties, veroorzaakt door het kastenprobleem.

In het hoofdstuk over de vrouw wordt gewezen op de sterker. wordende beweging tegen de kinderhuwelijken, de groeiende stemming tegen purdah, de toenemende deelneming van vrouwen aan de openbare aangelegenheden.

De argumenten voor een afscheiding van Burma van Britsch-Indie schijnen op de Commissie een sterken indruk te hebben gemaakt.

DUITSCHLAND.

Duitschland.

Warschau, 7 Juni (*Aneta-radio*).— Duitschlands nota, waarin geprotesteerd wordt tegen de grensschending door Poolsche beambten bij Neuhoefen, is heden middag door den Duitschen gezant Rauscher aangeboden.

OVERIG EUROPA.

Zweden.

Nieuw Ministerie.

Stockholm, 6 Juni (*Aneta-Reuter*).— Eckman, leider der Volkspartij, heeft een ministerie gevormd, waarin hijzelf premier en minister van landsverdediging is, en baron Ramel minister van buitenlandsche zaken.

Noorwegen.

Oslo, 7 Juni (*Aneta-radio*).— Het Noorsche parlement is heden ontbonden. De nieuwe verkiezingen zullen in October plaats hebben.

Portugal.

Aanslag op Duitschen Gezant.

Lissabon, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Een onbekende buitenlander heeft met een revolver zware wonden toegebracht aan den Duitschen gezant, toen deze den Duitschen kruiser *Koeningsberg* verliet, welk schip met andere Duitsche oorlogsschepen hier op bezoek is.

Lissabon, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— De Duitsche gezant is overleden.

Roemenië.

Ex-Kroonprins Carol weer in 't Vaderland.

Boedapest, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Prins Corol arriveerde gisteren (Vrijdag) avond per luchtschip te Cluj (Klausenburg) in Transsylvanië. Hij stak zich in generaalsuniform en reisde door naar Boekarest, waar hij twee uur later aankwam. Hij begaf zich naar het koninklijk paleis en werd daar door den minister van binnenlandsche zaken ontvangen.

Prins Carol's moeder, koningin Marie, vertrok denzelfden avond naar Oberammergau om het passiespel te zien (?) en spoorde te middernacht de grenzen over.

(Men herinnere zich, dat Kroonprins Carol op nieuwjaarsdag 1926 afstand heeft gedaan van zijn rechten op den troon en zijn tweede echtgenoote, prinses Helena van Griekenland heeft verlaten, om terug te keeren tot zijn eerste vrouw waarvan hij om dynastieke redenen was gescheiden. Zijn toen vierjarige zoon Michaël werd troonsopvolger onder een voogdijraad, die na den dood van koning Ferdinand het regentschap voerde.— Red-K.)

Boekarest, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— De ex-kroonprins Carol kwam hier aan en had een onderhoud met zijn broeder, prins Nicolaas, en met den premier Maniu, beiden van den regentschapsraad.

In een spoedvergadering van het Kabinet werd de kwestie, door Carol's terugkeer ontstaan, behandeld, daarna vergaderde de regentschapsraad onder voorzitterschap van Maniu en in tegenwoordigheid van alle ministers.

Kabinet neemt ontslag; nieuw ministerie gevormd.

Boekarst, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Het ministerie heeft zijn ontslag ingediend wegens oneenigheid onder de leden ontrent den te volgen koers in verband met prins Carols terugkeer.

De regentschapsraad belastte den minister van buitenlandsche zaken Mironescu met de taak, een nieuw ministerie te vormen, dat, naar men verwacht, van avond nog zal worden beëedigd.

Boekarest, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Mironescu heeft zijn nieuwe regeering gevormd binnen een uur na het aftreden van het kabinet-Maniu.

Wat gaat nu gebeuren?

Boedapest, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Volgens berichten uit Boekarest verwacht men, dat de beide Huizen van het parlement morgen

(Zaterdag den 8sten) bijeen zullen komen als Nationale Vergadering om Carol tot koning uit te roepen. Tegelijk zou het Hooggerechtshof Carols echtscheiding van prinses Helena annuleeren, opdat zij ten slotte tot koningin gekroond zal kunnen worden.

De achtjarige kind-koning Michaël zou als kroonprins worden erkend.

Boekarest, 7 Juni (*Aneta-radio*).— Prins Carol verzekert, dat alleen liefde tot land en volk, en geen politieke eerzucht hem hebben getrokken om naar zijn land terug te keeren.

Anderzijds heeft prins Carol den ex-premier Averescu niet willen ontvangen.

In het heele land heerscht orde en rust, en het wordt steeds duidelijker, dat de bevolking, de partijregeering en de politieke corruptie moede, prins Carol als een redder beschouwt. Het is ook buiten twijfel, dat de meerderheid van het leger met Carol sympathiseert en eventueel zijn troonsbestijging zou steunen.

In onpartijdige goed ingelichte kringen meent men, niettegenstaande de oogenblikkelijken rustigen toestand, dat Roemenië een veelbewogen tijd tegemoet gaat.

Boekarest, 4 Juni (*Aneta-Radio*).— In het middelpunt der belangstelling staat nu het streng bewaarde geheim, of prins Carol tot Koning zal worden uitgeroepen, ofwel zich zal tevreden stellen met het regentschap op zich te nemen. Prins Nicolaas zal zeker uit den regentschapsraad treden, daar hij verlangt naar Parijs te gaan en in 't huwelijk te treden met een dame van niet-adelijke geboorte.

Wat zal Koningin Marie doen?

De houding van de koningin-weduwe Marie een Engelsche prinses, met wie in de Romeensche politiek geducht rekening moet worden gehouden—*Red. K.*) is eenigszins onzeker. Men gelooft, dat haar bezoeken aan het hoofd van het vorstelijk huis van Sigmaringen (koning Ferdinand stamde uit het huis Hohenzollern-Sigmaringen - *Red. K.*) ten doel hadden, hem te bewegen om tusschen beide te komen, ten einde prins Nicolaas te beletten zijn broeder Carol terug te roepen en haar zelve van een voornaam aandeel in de regeering uit te sluiten. Als dit waar is, is haar actie te laat gekomen.

Een telegram uit Weenen zegt, dat koningin Marie op haar doorreis in het station van Weenen door den Roemeenschen zaakgelastigde is ingelicht omtrent prins Carols terugkeer en vriendelijke ontvangst. Zij drukte haar levendige voldoening daarover uit en zette haar reis naar Oberammergau voort om het passiespel bij te wonen.

Leve Koning Carol!

Boekarest, 8 Juni (*Aneta-Reuter*).— De nationale vergadering riep Carol tot koning van Roemenië uit.

Het Kabinet-Mironescu, dat gevormd was om de zaken te leiden naar de installatie van koning Carol, is afgetreden na zijn taak te hebben volbracht.

De Liberalen tegen.

Boekarest, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Het uitvoerend comité der liberale partij onder leiding van Vintilen Bratianu besloot het nieuwe régime niet te steunen.

Overeenkomst met gescheiden Echtgenoote.

Boekarest, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Koning Carol en (de van hem gescheiden ex - kroonprinses) Helena hadden een bespreking en besloten, dat geen van beiden voor 't oogenblik zou trachten een nietigverklaring der echtscheiding te verkrijgen; maar zij kwamen overeen, dat de opvoeding van kroonprins Michaël onder toezicht zal staan van koning Carol.

De koningin-moeder Marie zond koning Carol telegrafisch gelukwenschen.

Het leger heeft den eed van trouw aan den nieuwen koning afgelegd, die een proclamatie aan het Roemeensche volk heeft uitgevaardigd, waarin hij zijn toespraak tot de Nationale Vergadering herhaalde.

Boekarest, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Koning Carol bracht persoonlijk den kroonprins Michaël terug naar het paleis, waar prinses Helena vertoeft, en liet hem bij zijn moeder achter.

Congres Volkenbondsvereenigingen.

Genève, 9 Juni (*Aneta*).— Het congres der Unie van Volkenbondsvereenigingen sprak den wensch uit, dat door de arbeidsconferentie, de conventie tot afschaffing van den gewongen arbeid zou aangenomen worden. Het congres verkondigde het beginsel, dat kolonisatie als rechtmatig mag beschouwd worden, indien deze beschavend is en de rechten der inboorlingen geëerbiedigd worden.

Malta.

Malta, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Na den kerkdienst op Pinksteren in de kathedraal, gecelebreerd door den Aartsbisschop, die een sterk tegenstander is van den premier Lord Strickland (onze lezers weten, wat dat beteekent: de aartsbisschop moet zich verzetten tegen de anti-kerkelijke politiek en de inmenging in zuiver kerkelijke zaken van den premier.—*Red. K.*) hadden rumoerige tooneelen plaats.

Groepen volks verzamelden zich in de straten, schreeuwend: „Leve Strickland, weg met Mussolini! leve Engeland, weg met Italië!" Een sterke politiemacht was genoodzaakt op verschillende punten een charge uit te voeren op de menigte.

De correspondent van een Italiaansch blad, die tegen de regeering van Malta heeft geschreven, werd door 't gepeupel lastig gevallen, doch ontzet en vond een schuilplaats in een apotheek. De aartsbisschop keerde geëscorteerd door politie, naar het paleis terug onder toejuichingen van zijn aanhangers en geschreeuw der tegenpartij.

Er werden verscheidene arrestaties gedaan. Alle winkels waren tijdens het opstootje gesloten. De bovengenoemde Maltasche correspondent van een Italiaansch blad en twee andere Italiaansche dagbladcorrespondenten hebben gisterenavond Malta verlaten.

Rectificatie van Aneta.

Ter voorkoming van misverstand willen wij even wijzen op een fout, welke voorkomt in een der slot-alinea's van het uittreksel, dat wij gaven uit het Engelsche Witboek over de Maltakwestie, (in het Tweede Bl. van Vrijdag, voorpagina 1e kol.) en wel in de volgende zinsnede;

> Thans is, enkele dagen geleden, door den Britschen vertegenwoordiger bij den Heiligen Stoel, een verklaring overhandigd *van* den Kardinaal-secretaris, waarin betreurd wordt enz.

Hier behoorde te staan:

> ". . . . . een verklaring overhandigd *aan* den Kardinaal-secretaris. . . . ."

AZIE.

De Toestand in Britsch-Indië.

Een afkeurend Oordeel.

Bombay, 6 Juni (*Aneta-Reuter*).— Shankat Ali, die Gandhi's rechterhand was bij de *noncoöperation*-beweging van 1921, veroordeelde Gandhi's tegenwoordige campagne als onnoodig, ontijdig, slecht doordacht; zij heeft een muur opgericht tusschen Hindoe's en Muzelmannen.

Hij zeide verder, dat de congresleden er tot nu toe niet in geslaagd waren, indruk te maken op het gouvernement, en nu poogden de Muzelmannen mee te sleepen.

Shankat Ali verzekerde, dat de Congresleden spoedig ontgoocheld zouden worden.

Opgelicht.

Simla, 6 Juni (*Aneta-Reuter*).— Majoor Farley, alsmede kapitein en mevr. Frere zijn op den weg van Quetta naar Chaman opgelicht door Achakzai-stroopers. Afghaansche troepen doen pogingen om hunne bevrijding te bewerken.

Vonnissen.

Sholapur, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Vier Hindoe's zijn ter dood veroordeeld wegens moord op twee Muzelmansche politieagenten bij de jongste onlusten.

Verscherpte Boycott.

Bombay, 7 Juni (*Aneta-radio*).- De boycott van Britsche goederen werd vandaag weer intenser, doordat duizenden vrijwilligers bij de deuren van elk magazijn en winkel dubbele piketten vormden, die het publiek verzochten geen Britsche goederen te koopen.

Hindoesche Dienstweigeraars voor den Krijgsraad.

Abbotobad, 8 Juni (*Aneta-Reuteur*).— De krijgsraad—die moest oordeelen over de manschappen van het Garhwalregiment; die bij de vorige onlusten te Peshawar dienst weigerden — heeft zijn zittingen beëindigd. Hij zond adviezen aan den officier, die bevel voert over het noordelijk commando voor definitieve orders, welke door het hoofdkwartier zullen worden bekend gemaakt.

Naar wordt vernomen zijn 43 manschappen van dezelfde compagnie in arrest, beschuldigd van hetzelfde misdrijf.

De Opstand aan de Br. Indische Grens.

De Afridis op het Oorlogspad.

Nauen, 6 Juni (*Aneta radio*).— Men bericht uit Bombay: Het offensief der Afridis tegen Peshawar nam grootere afmetingen aan; Britsche deskundigen schatten de vijandige macht op 14.000 man, waarvan echter slechts een gedeelte met geweren is bewapend.

De Britsche luchtmacht onderhoudt een bombardement uit de lucht op de kolonnes en kampen der Afridis.

De Afridis zeggen aan de bevolking, dat hun doel is, den dood te wreken der Mohammedanen, die gevallen zijn toen de troepen in Peshawar op de menigte vuurden.

De stamlieden bliezen bruggen op en barricadeerden de wegen, om de verkenningstochten der gepantserde auto's te verhinderen.

Een sterke Britsche macht, bestaande uit betrouwbare Indische troepen van alle wapenen, is geconcentreerd bij Bara (zie telegr. van gisteren).

Men gelooft, dat de opmarsch der Afridis nu is gestuit, hoewel men verzekert, dat de stamlieden met vertwijfeling strijden.

Hoe de ontvoering geschiedde.

Guetta, 6 Juni (*Aneta-Reuter*).— Majoor Farley en kapitein en mevr. Frere (zie vorig telegram uit Simla), die reden in twee auto's, bestuurd door Indiërs, werden opgehouden door een barricade van rotsen. De wagens stonden nauwelijks stil, of de stroopers vielen op de inzittenden aan en voerden hen op kameelen weg over de Afghaansche grens naar een dorp, 20 mijl van Chaman.

Onmiddellijk na 't vernemen van dit bericht snelden politietroepen naar de plaats van den overval, waar het gelukte hun niet de roovers in te halen vóór dezen de grens hadden overschreden.

Men meldt, dat de gevangenen goed behandeld worden; voor 't oogenblik is er geen reden tot ongerustheid over hun veiligheid. Een plaatselijk hoofd, *hakim* van Spinbaldah, is met een korps Afghaansche troepen gaan onderhandelen met de stroopers, en men hoopt, dat de ontvoerden spoedig zullen worden vrijgelaten.

Naar men gelooft, is de gewelddaad een wraakneming voor de arrestatie van een aantal leden van den Achakzai-stam door den resident op Britsch gebied.

De Ontvoerden terug.

Simla, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Majoor Farley en kapitein en mevr. Frere— wier ontvoering einde vorige week werd bericht — zijn behouden te Chaman teruggekeerd.

De Inval der Afridi's.

Peshawar, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).- De heele macht der Afridi's, waarover gisteren geseind werd, heeft zich naar het schijnt uit het district teruggetrokken.

Tachtig vliegtuigen hebben 500 bommen laten vallen, waardoor de vijand zware verliezen leed.

Vonnissen.

Bombay, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— Twee en veertig vrijwilligers, die de zoutfabriek te Wadala hebben bestormd, zijn veroordeeld tot drie maanden strenge opsluiting.

Fransch Indo China.

De Rust keert terug.

Saigon, 7 Juni (*Aneta-radio*).— Na den middag van 6 Juni zijn er geen incidenten meer voorgevallen, en ook de 7de Juni was volkomen rustig.

Politie en justitie zetten het verhoor voort van de personen, die in den loop der jongste opstootjes zijn gearresteerd; onder dezen bevinden zich verscheidene invloedrijke volksmenners, met name een Tonkinees, Ngo Gia Tu geheeten, die reeds bij verstek ter dood veroordeeld is door de strafrechterlijke commissie na de incidenten van Yenbay, en die in den loop der jongste gebeurtenissen een voorname rol schijnt te hebben gespeeld.

China.

Missionaris ontvoerd.

Peking, 7 Juni (*Aneta-Reuter*).— Bandieten hebben den Amerikaanschen missionaris Clifford King, van de Congregatie van het Goddelijk Woord (Steijl), den 1sten Juni in Zuid-Hoan gevangen genomen. Bijzonderheden ontbreken.

De Toestand aan het Front.

Een aantal vreemdelingen zoowel als gezinnen van beambten trekken weg uit Sinanfu wegens het gevaar, dat daar gestreden zal worden.

Onafhankelijke berichten van buitenlanders verzekeren, dat de Nankingtroepen terugtrekken van den Lunghai-spoorweg, en dat het front der Noordelijken zoo goed als onbelemmerd voortrukt.

Men beweert, dat twee Nankingsche brigades, totaal 7000 man, naar de Noordelijken zijn overgeloopen.

Changsha geëvacueerd.

Peiping, 7 Juni (*Aneta-Radio*).— De stad Changsha, werd door het leger van Nanking geëvacueerd en door de Kwangsi-troepen bezet. In de stad bleef het rustig.

De val van Tsinanfu wordt elk oogenblik verwacht, als gevolg van het oprukken van het Shansileger, dat de stad bombardeert.

De Japanners zenden versterkingen voor de consulaire politiewacht, maar hebben geen plannen voor andere interventie.

Het leger van Nanking zou zijn operatiefront inkrimpen, daar dat op het oogenblik niet gunstig is.

Maatregelen Zilverinvoer.

Shanghai, 9 Juni (*Aneta-Reuter*).— In een conferentie van den minister van financiën en dien van industrie en handel met de voornaamste Chineesche bankiers en kooplieden, adviseerden de ministers, de speculatie in baar goud te beperken, en den invoer van ongemunt zilver uitsluitend over te laten aan de Centrale Chineesche bank.

De Chineesche bankiers oordeelden, dat de eerste maatregel wel ietwat drastisch was, maar dat men er zijn toevlucht toe moest nemen als de omstandigheden zulks noodig maakten; het tweede voorstel werd eenstemmig goedgekeurd, terwijl erop werd gewezen dat het de algemeene praktijk was dat de staatsbanken de uitsluitende contrôle uitoefenden op den invoer, van ongemunt zilver.

Naar men verneemt, zullen maatregelen hieromtrent spoedig aan den centralen politieken raad worden voorgelegd ter goedkeuring en doorvoering.

Landbouw, Handel en Nijverheid.

Dividenden.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— De onderneming Kendenglemboe keert 20 pct, de Besoekitabaksmij. 30 pct. uit. De Deli-Bataviarubbermij heeft een nettowinst van f 514.009.

Aneta seint ons, dat de suikercultuur mij. 19 pct uitkeert, winstbewijzen 7.70. Akiz 10 procent.

Den Haag, 7 Juni (*Aneta*).— De onderneming Balapoelang keert 25, De Vereenigde Lawoe-ondernemingen 10, de Deli-Atjeh Handel Mij. 12 procent uit

Amsterdam, 7 Juni (*Aneta*).— Op de aandeelen Aniem wordt 15 pct. uitgekeerd.

Amsterdam, 9 Juni (*Aneta*).— De onderneming Wonolangan keert in totaal 13 procent dividend uit

Jaarvergadering Delispoor.

Aneta seint ons, dat op de jaarvergadering van de Delispoor medegedeeld werd dat geen claim te verwachten is. Overneming van het telefoonnet door de regeering is voorloopig uitgesloten.

Tabaksinschrijving.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— Bij de tabaksinschrijving zijn aangeboden 6269 pakken Javatabak waarvan opgehouden 344 pakken. Besoeki gedeeltelijk zwaar, Kedoe kort, Banjoemas goedsoortig. Prijzen ongeveer aan taxatie tot 160 pct. daarboven. Uitkoop van de aangeboden 565 pakken Kameroen gering. Vooral zandblad goedgevraagd, werd met 135 pct. boven taxatie betaald.

Kapitaalsverhooging N. I. S.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— De voorgestelde kapitaals-verhooging der N. I. S. beteekent geen aandeelenuitgifte.

Beursvacantiedagen.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— De Zaterdagen in de maanden Juni, Juli en Augustus zullen beursvacantie dagen zijn.

Voordracht Directeur Factorij.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— Het factorijlid de heer Pauw is als eerste op de voordracht geplaatst voor Directeur der Factorij.

Invoerrecht op Boter.

Amsterdam, 6 Juni (*Aneta*).— Frankrijk verdubbelde het invoerrecht op boter.

Suikercrisis.

Praag, 6 Juni (*Aneta*).— Het verslag der suikerindustrie-vereeniging meldt, dat de huidige suikercrisis is zooals nimmer tevoren. De suikerinvoerrechten moeten gehandhaafd blijven indien het buitenland niet overgaat tot opheffing. Er moet gestreefd worden naar kostenverlaging, verhooging van het suikergehalte der bieten en bevordering van het binnenlandsch verbruik.

Beursgerucht.

Amsterdam, 7 Juni (*Aneta*).— Er loopt een hardnekkig beursbericht, dat de V.I.S.P. deelneemt in een eventueele internationale regeling. De V.I.S.P. bewaart echter het stilzwijgen.

Benoeming.

Amsterdam, 7 Juni (*Aneta*).— Tot commissaris der onderneming Kalidjompo is benoemd de heer H.M. Francken.

Suikerbieten-teelt.

Bergen op Zoom, 8 Juni (*Aneta*).— Alhier werd opgericht een instituut voor de suikerbieten-teelt, omvattend de geheele Nederlandsche suikerindustrie.

Het doel is de rentabiliteit der Nederlandsche suikerproductie te bevorderen. Als directeur zal optreden dr. Van Ginneken uit Bergen op Zoom.

The Ocean Accident & Guarantee Corporation. Ltd.

Uit het jaarverslag over het afgeloopen jaar van bovengenoemde Maatschappij, die meer dan 125 eigen kantoren bezit, verspreid over de geheele wereld, buiten en behalve de talrijke agentschappen in de voornaamste plaatsen van de 5 werelddeelen, ontleenen we de volgende gegevens:

Aan netto-premiën werd ontvangen een bedrag van f 74.220.480, terwijl een bedrag van f 44.160.240 de uitbetaalde schaden en reserve voor nog te betalen claims aanwijst.

De winst bedroeg op de totale rekening f 2.056.560, terwijl de geld-belegging een winst opleverde van f 3.649.284.

Het totaal bedrag, hetwelk aan dividenden werd uitbetaald beliep f 6.000.000.

MUTATIES.

S. S.

Geplaatst: bij de O.L. de benoemde ir. 2e kl. ir. J. van Welij en de benoemde werktuigkundige H. Preuijt; bij de W.L. de benoemde S.C.M. 1e kl. J.A.C. Krajenbrink, de td. wd. idem E.B.G. van Maanen, de Scm 2e kl. G.E. Hilleveld, H.C. Meezen en de td. wd. idem G. Heineman; bij het hoofdkantoor van den magazijnsdienst de benoemde Cm. 1 G.F.R. Davies; bij het Exploitatie S.S. ter Sum. Westkust de benoemde opzichter E. van Amersfoorth; bij de afd. Contrôle (dv. Administratie) de benoemde hoofdcommies ter contrôle W.H. Keasberry; bij de O.L. de benoemde ir. 1e kl. L.F. Geerligs; bij de hoofdwerkplaats te Madioen de benoemde Praktijk ir. C.A. 'd Hanens; bij de afd. Pers. Zaken [registrateur] de benoemde 1e cm. mej. Ch. A. H. Jansen; bij de W.L. de benoemde teekenaar m.d.p.t.v. teekenaar-constructeur K.F. Wieringa en de bonoemde scm. 2e kl. W. Hubers van Assenraad; bij de O.L. de benoemde Hoofd-opzichter N.E.G. Aijhuwan en de benoemde scm. A.E. Kleering van Beerenbergh.

Overgeplaatst; van het Bedrijf Buitengewesten naar de W.L. de inspecteur 1e kl. J. Haremaker; van Soerabaja naar Bandoeng de adjunct-inspecteur ter contrôle C.R.M. Landouw; van het Ceutraalkantoor naar de O.L. de Refr. G.J.M. Welter en omgekeerd de idem P.H.R. Huijnen; van het dv. Administratie naar de Exploitatie Atjehtram de Refr. H.A.M. Tamson; van de Exploitatie Atjehtram naar het Centraalkantoor (Magazijnsdienst) het Kantoorhoofd L.F. Goelst; van de Alg. Zaken naar de Magazijnsdienst de Refr. W.O. de Graaf; van de O.L. naar het Bedrijf Buitengewesten de scm. 1e G.W. Lucardie; van de W.L. naar het dv. Administratie [afd. Pers. Zaken] de referendaris 1e kl. J.A. Battaerd, wordende hij in verband daarmede eervol ontheven van de functie van ca. 1e W.L.; van het dv. tractie en materieel naar de W.L. de ir. 1e kl. R.J.H. Boijnger, wordende hij in verband daarmede belast met de functie van adjunct-ca. 3 W.L.; van de W.L. (Djatibarang) naar de Exploitatie Atjehtram de machinist 1e kl. W.A. Guldenaar; van de hoofdplaats Bd. naar die te Madi en en Djember de werkmeesters J. Diemel en de idem A. Nieuwburg; van het dv. tractie en materieel naar de hoofdwerkplaats Mangga ai de fg. Electricien 1e kl. F.A. van Olden.

Werkzaam gesteld: td. als adjunct-commies J.H. Guttenberg, met bepaling, dat hij geplaatst wordt op de cursus tot opleiding van station- en treindienst personeel.

Bepaald is: dat de benoemde wagen-opzichter 1 W.B Smit en de benoemde kasbeheerder Soeparto blijven geplaatst bij de W.L.; dat de td. wd. 1e commies W.A. Manupasa geplaats blijft bij de O.L.

Ontheven: eervol van de leiding van de afd. Financien van het dv. administratie, de sedert td. wd. afdeelingschef ir. A.E.G.J. Kingma.

Aangeteekend wordt: dat de ir. 2e kl. K. L. van Geelen, eerstens eervol is ontheven van de functie van ca. 3 W.L. en tweedens gerekend van 3 Mei jl. is belast met de functie van TEl. 3 te Bd; dat de td. wd. ir. 1e kl. O.J.C. Indra, gerekend van 3 Mei jl. eervol is ontheven van de funetie van TEI 3; dat de ir. 1e kl. ir. A.L. van der Laaken de hem opgedragen functie van WEI., zoomede van hoofd der uitbreidingswerken te Batavia heeft nedergelegd.

Belast: met bovenbedoelde functie met standplaats Batavia de ir. G.L.W. van der Vliet; met de leiding van genoemde afdeeling de referendaris 1e kl. E. Perne; met de functie van ca. 1 W.L., met Bandoeng als standplaats de referendaris 1e kl. A. Young.

Verleend: geconverteerd verlof voor den tijd van zes maanden door te brengen te Menado aan P. Maaloensenget, machinist 1e kl. bij de Staatspoorwegen- en Tramwegen; aan J. Holtslag, tijdelijk waarnemend stationscommies 1e kl. bij de Staatstramwegen, wegens ziekte, één jaar verlof naar Europa met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 29 Mei 1930; aan Ph. H. Baron van Reede van Oudtshoorn, electriciën 1e kl. is wegens negenjarigen dienst elf maanden maanden verlof naar Europa met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 4 October 1930; aan J.C.D. van Altenburg technisch 1e commies is wegens langdurigen dienst één jaar verlof naar Europa ing. 2 Juli 1931.

DOKTOR VAN MUIJDEN

Verlaat voor eenige maanden Java. De praktijk wordt waargenomen door

Dr. W. BONNET

Entrée Condangdia 7

Spreekuren 7 ½-9 u. v.m.
5 -6 u. n.m.

Telef. Wlt. 959
„ „ **474 blijft.**

Begeer-van Kempen-Vos
Hofjuweliers

Betrouwbaarheid
Keuze
Voldoening

WELTEVREDEN-RIJSWIJK 18
TUSSCHEN PALEIS G-G EN HARMONIE.
TEL. 1249 WL.

H.M.V. RECORDS
à f. 3.10.

C. 1641 Tales of Hoffman - Vocal Gems - Grand Opera Co. Mignon-Vocal Gems-Grand Opera Co.
C. 1648 Mary Rose - New Light Symph. Orch. & Chorus. Incidental Music-New Light Symph. Orch. & Chorus.
C. 1649 Kathleen Mavourneen - Derek Oldham. Goodbye - Derek Oldham.
C. 1651 All by yourself in the moonlight - Hylton's orch. You made me love you - Hylton's orch.
C. 1622/23 Lark ascending - (Vaughan Williams) Pts. 1 & 2 & 3. Leprechaun's Dance - Isolde Menges

LUIJKS - HIS MASTER'S VOICE AGENCY
Bandoeng — Bragaweg 40b

BANDOENG TEL: 234 TJIMAHI TEL: 7
VENDUKANTOOR WIJS
OPGERICHT: 1899.

HEDEN KIJKAVOND
MORGEN VENDUTIE
ten huize van den WelEdelG. Heer
I. Th. GEELHOED
Keb. Djoekoet Noord 19
(bij Hoofbureau S. S.)
(van licht gecireerde meubels)
Vendukantoor „Wijs".

BANDOENG TEL: 234 TJIMAHI TEL: 7
VENDUKANTOOR WIJS
OPGERICHT: 1899.

Heden Kijkavond
Morgen Vendutie
ten huize van den WelEdelG. Heer.
L. P. H. DE VOGEL
Oosteinde 53 — Bandoeng
Vendukantoor „WIJS."

BANDOENG TEL: 234 TJIMAHI TEL: 7
VENDUKANTOOR WIJS
OPGERICHT: 1899.

VENDUTIE
Op Donderdag 12 Juni 1930.
ten huize van den WelEdelG. Heer
A. W. STECHER
Regentsweg 12a Bandoeng.

Van een goed onderhouden inboedel w. o. bekl. rottan zitje met bank, schemerlamp, standaards, muurrak, theetafel en bloembak, aardig boekenkastje, schrijftafel, houten schemerlamp, standaard, muurversieringen, portières, **Columbia salon gramofoon** ± 40 pl., vloerkleed, 2 pers. en houten ledikanten waschtafel met spiegel, sampiran, **ingebouwde Singer naaimachine**, etenskast, ovale eettafel en stoelen, [symbol] en ovale tafels, legkast, wandspiegel, keukengerei, glaswerk en rest: servies, medicynkast, muurfontijn, tafel, led. clubfauteuils, houten standaards en rakken enz.

KIJKAVOND WOENSDAG t. v. van 6 tot ½ 8 uur.

Vendukantoor „WIJS."

BANDOENG TEL: 234 TJIMAHI TEL: 7
VENDUKANTOOR WIJS
OPGERICHT: 1899.

Vendutie
Op Donderdag 12 Juni 1930
ten huize van den WelEdelGestr. Heer.
W. P. KAIN
Societeitstraat 39 — Bandoeng

Van een keurigen goed onderhouden inboedel w. o. een djatih- zitje met spiegel, tapijten, portières met kop. roeden, standaards met majolica potten, wandrakken met kop. étagère, kop. muurborden, gobelin muurkleeden, **goede Columbia gramofoon met platen**, 1 pers. en kinderbedden, spiegel-, linnen-, hang- en etenskasten, [symbol] tafels en stoelen, kleerenrakken, waschtafel met marmer en spiegel, handdoekrak, medicijnkastje, stilletje, muurversiering, etenstafel met stoelen, buffet met marmer en spiegel, divan en kussens, theekastje, regulateur, schilderijen, ronde tafels, standaards met potten, lange rottan stoel, muurfontein, servies, glaswerk, goedangrakken, keukengerei, emmers en teilen, enz.

Kijkavond: Woensdag t. v. van 6 tot half 8 uur.

Vendukantoor „WIJS."

Aan de H. I. S. der Zusters Franciscanessen te Mendoet (bij Magelang) kan met 1 Juli 1930 een **R. K. Onderwijzeres** geplaatst worden. Gouvernementsvoorwaarden. Sollicitatie te richten aan de

Moeder Overste.

ELITA HEDEN EN VOLGENDE AVONDEN

„Casanova"

Scènes van buitengewone schoonheid en pracht!
—— Gedeeltelijke schitterend gekleurd! ——
MET GROOT-VERSTERK-WOUTERS-ORKEST

Concordia geeft Heden 10 Juni slechts voor EEN AVOND POPULAIRE voorstellingen met twee hoofdfilms:

Hadji Fazil
en
Een Bondje voor een Nacht
met Orkest-begeleidiging.

Entrée op alle rangen . . . . F 0.50

Luxor Morgen 11 Juni slechts EEN AVOND POPULAIRE voorstellingen van Fox-Meesterwerk:

Vier Duivels
met Orkest-begeleiding.

Entrée op alle rangen . . . . f 0.40.

ABONNÉ SIGAREN

Bij inzending van 5 binnenbladen der sigarenkistjes ontvangt U GRATIS een boekje met 50 ringetjes, waarvan 28 verschillende Abonné-bandjes, en een sigarenschaartje.

IMPORTEUR: J. C. A. JAGTMAN, — BATAVIA.

Zonite en de KIPPENZIEKTE.

Zoodra gij symptomen van de kippenziekte bij Uwe dieren ontdekt, behandel ze dan met ZONITE!

Duizenden waardevolle kippen zijn er door behouden gebleven.

ZONITE, het krachtige desinfectans, doodt alle bacteriën maar is volkomen onschadelijk voor de dieren. Dagelijksche behandeling met ZONITE VOORKOMT bovendien de ziekte.

Holl. voorschriften bij elke flesch.

Verkrijgbaar in alle apotheken en drogisterijen.

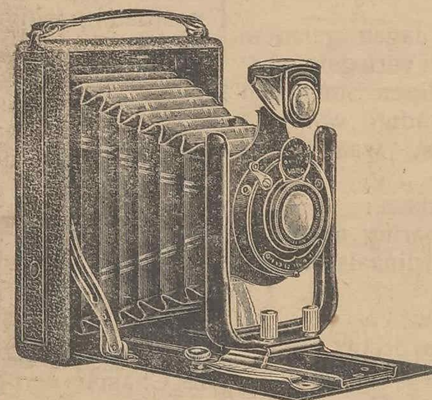

HET TEGELHUIS „ALPHEN"

BANDOENG TEL. 1134, 1047 en 535.

Sedert 1 dezer occupeeren wij aan den Bragaweg alle drie panden van het Java Veem, waarin wij onze TWEEDE fabriek hebben ondergebracht.

Wij hebben thans eene capaciteit van ruim 10.000 Vloertegels per dag.

VOORJAARS-AANBIEDING

Nu komt de droge tijd

Uw vriend, Uw vriendin fotografeert?
WAAROM doet U het OOK niet?

Fotografeeren is goedkoop en . . . . . Doodeenvoudig.

Onze **WELTA DENTAL CAMERA** 9×12 cM. voor platen en packfilms met **„Trinar" Anastigmaat** 1: 6,3 in Variosluiter, omklapbare spiegelzoeker, verstelbare objectiefhouder, afstandschaal, lichtkap met instelglas, echt lederen balg, stofdichte sluiting, **inclusief** 3 metaal cassetten voor platen en 1 filmpakcassette

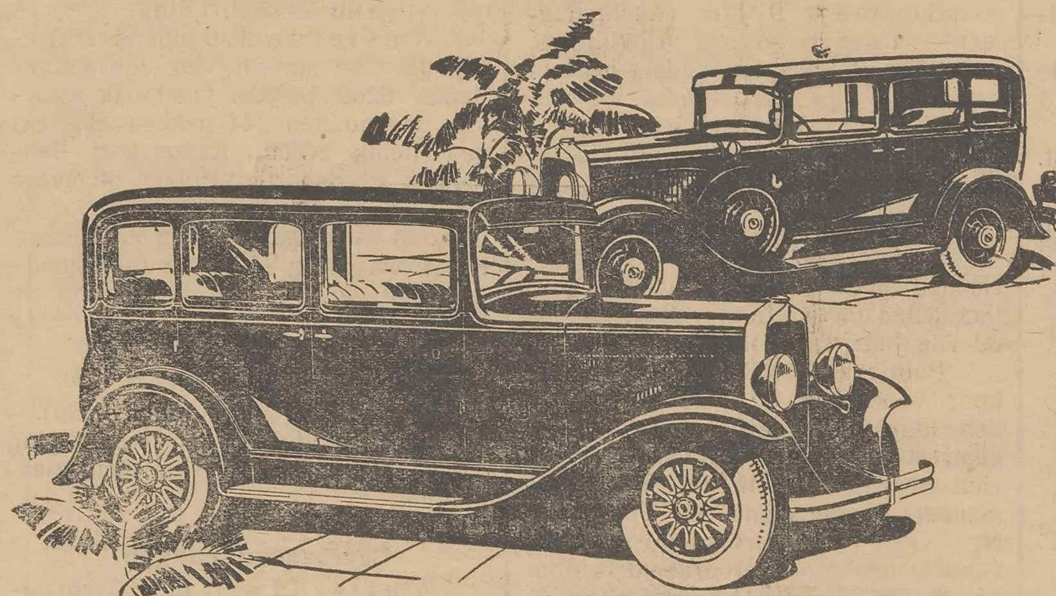
FL. 25.—

Onze **Welta Propa Camera** 9×12 cM. voor platen en packfilms met SPECIAAL-Aplanaat 1:11 in Vario sluiter, omklapbare spiegelzoeker, objectief hoog en laag verstelbaar, echt lederen balg, instelkap met matglas, stofdichte afsluiting, inclusief 3 metaal cassetten en 1 filmpackcassette.

De Camera's voor U . . . . . Degelijk en Goedkoop.

N.V. Fotohandel Luijks.

Bandoeng — Weltevreden.

NEW DODGE SIX
OF AMAZINGLY LOW PRICE

NEW DODGE EIGHT
SENSATIONAL IN VALUE

329

Ziedaar de twee sensationeele noviteiten van **Dodge Brothers** in

Schoonheid - Stijl - Luxe - Comfort - Afwerking-
Kracht en Betrouwbaarheid

NIET TE EVENAREN IN HUN PRIJSKLASSE

NEW EIGHT.		NEW SIX.	
Phaeton	f 4.950.—	Phaeton	f 3500.—
Sedan	„ 5.500.—	Sedan	„ 3.950.—

„N. V. VELODROME"

Soerabaia - Kediri - Djember - Djocja - Semarang - Tegal - Bandoeng - Weltevreden - Medan - Padang - Malang.

SUBAGENTSCHAPPEN o. a. te:

Makassar - Autohandel LIENHARDT.
Menado - „ SCHMIDT.
Pontianak - Firma LEE LAM.
Den Passer (Bali) „ SING BIE.
Verder op alle belangrijke plaatsen.

WEGENS AFSLUITING BOEKEN

zeer voordeelig te koop een goed onderhouden Essex - 6 cyl. touring met nieuwe kap en zoo goed als nieuwe banden voor slechts f 750.- alsmede een nieuw geduco'de Essex-6 touring met nieuwe kap en 3 nieuwe banden voor f 1.500.-

FUCHS & RENS **BANDOENG.**
BRAGAWEG 57 – 57 A — TELEFOON BD. 400.

Onze Groote

Reclame Aanbieding

in **Japonnen**

duurt tot a. s. **Zaterdag.**

Ochtend-, Wandel-, Visitetoiletten
Avond-, Middag-, Dinertoiletten
en Wollen Japonnen.

tegen een enorme prijsverlaging van **50** tot **100 pCt.**

Profiteert van deze koopjes, welke een groote geldbesparing voor U beteekenen.

Heden een nieuwe uitgebreide zending mooie **Fransche Corsages** ontpakt.

Modehuis Lafayette.

Indo - Europeesch Verbond

Afdeeling Bandoeng.

Algemeene Leden Vergadering

a.s. Woensdag 11 Juni in het Clubgebouw te 6½ uur's avonds.

Agenda:

1. Goedkeuring Notulen der vorige vergadering.
2. Mededeelingen van het Bestuur.
3. Verkiezingen.
4. Wat verder ter tafel zal worden gebracht en Rondvraag.

Het Afdeelingsbestuur.

DERDE BLAD.
DE KOERIER
No 56

Jaarvergadering Indische Katholieke Partij.

Reunie.

Zaterdagavond had in het K.S.B.-gebouw te Djokja de reunie plaats van afgevaardigden voor de algemeene jaarvergadering, der I.K.P., waarop vele nieuwe banden aangeknoopt en oude relaties hernieuwd werden.

In een genoegelijk samenzijn verliepen de na-avonduren.

Opening.

Zondagmorgen om ongeveer 10 uur opent de heer Pastor, voorzitter van het hoofdbestuur, de jaarvergadering met den Christelijken groet, waarna speciaal de volksraadsleden Ten Berge en Nessel van Lissa welkom worden geheeten.

Spr. verwijst naar de jaarverslagen omtrent den toestand der I.K.P., maar wenscht verder vast te stellen, dat ondanks aanvallen zoowel van links als van rechts, de partij toch uitgegroeid is. De afdeelingen werden uitgebreid met Menado, Modjokerto Salatiga en Pasoeroean; deze nieuwe strijders worden speciaal welkom geheeten (*applaus*). Het totaal aantal afdeelingen is daardoor gestegen tot 25, terwijl het aantal aangesloten leden thans drie maal grooter is geworden in vergelijking met 2 jaar geleden. Dat is het werk geweest van de ijverige propagandisten. Soerabaia heeft het ledental weten uit te breiden tot bijna 800 (*krachtig applaus*).

Voorts wordt opgemerkt, dat ook de Javaansche Katholieke organisatie, de P.P.P.K.D., in het afgeloopen jaar uitgegroeid is. Verder zijn tot stand gekomen de P.P.K.G.M. in de Molukken en de P.P.K.C. op Celebes.

Vervolgens memoreert de voorzitter zijn eminenten voorganger, prof. Schmutzer, voornamelijk hulde brengend aan de door prof. S. uitgezette politieke lijnen, welke niet algemeen begrepen werden, noch erkenning hebben gevonden. Daarop zijn aanvallen gedaan, maar onder krachtig applaus van de vergadering, constateert de voorzitter, dat het woord defaitisme onbekend is bij de I.K.P.

Het korte openingswoord wordt daarna besloten met eenige huishoudelijke mededeelingen.

De heer Smit spreekt namens de afdeeling Djokja een kort maar krachtig welkomstwoord tot alle aanwezigen.

Mr. Hildebrand, secretaris van het Hoofdbestuur, deelt mede, dat van de afdeelingen thans vertegenwoordigd zijn: Bandoeng, Batavia, Buitenzorg, Djokja, Kediri, Madioen, Malang, Medan, Modjokerto, Mr. Cornelis, Palembang, Semarang, Soekaboemi, Soerabaia, Salatiga en Solo.

De heer Jagtman van het hoofdbestuur kon wegens ziekte niet aanwezig zijn, terwijl een telegram van mr. Sandkuijl vanuit Weltevreden binnen is gekomen, bevattend bericht van verhindering en de beste wenschen voor het verdere verloop der besprekingen.

Vaststelling Notulen.

Op de ontwerp-notulen van den Partijdag te Djokja van 28 December 1929 worden door verschillende afdeelingen opmerkingen gemaakt, voornamelijk betreffende het toen besprokene nopens de vaststelling van de candidatenlijst voor den Volksraad (artikel 61).

Mr. Hildebrand, de opmerkingen van Semarang en Soerabaia beantwoordend, memoreert de voorgeschiedenis van de *voorloopige* candidatenlijst in verband, met de door hem gevoerde besprekingen met den heer Schmutzer, die den Partijraad heeft beschouwd als een aanvullende organisatie, maar niet ter bespreking van de candidaten der Volksraadslijst. Spr. concludeert, aan de hand van de voorgeschiedenis, dat de ontwerpers op het oog hebben gehad, de mogelijkheid te openen voor den Partijraad om alleen de volgorde der candidatenlijst vast te stellen. De heer Schmutzer heeft niet bedoeld, om den Partijraad ook de gelegenheid te schenken aanvullingen te leveren op die lijst.

De heer Drost (*Semarang*) wijst er op, dat de heer S. juist dit laatste ter vorige jaarvergadering op besliste wijze aan enkele afgevaardigden heeft toegezegd.

De heer Mensink (*Mr. Cornelis*) wijst op het onlogische, dat de Partijraad zou kunnen komen met nieuwe candidaten, omtrent wie aan de meeste afgevaardigden weinig bekend kan zijn.

De heer Dalderup (*Semarang*) ziet het onlogische hiervan niet in, Door de besprekingen zouden de afgevaardigden wel eens van gedachten kunnen veranderen.

De heer Van Meurs (*Batavia*) vindt, dat men principieel het standpunt niet kan blijven vasthouden, om geen aanvullingen op die voorloopige Volksraadslijst door den Partijraad te doen brengen.

De voorzitter meent, dat dit punt thans wel van alle kanten beschouwd is. Het hoofdbestuur neemt het voorstel van mr. Hildebrand over om de notulen ongewijzigd goed te keuren, doch thans door de vergadering een interpretatie te laten geven op artikel 64.

Hieromtrent verschillen de meeningen dusdanig, dat de voorzitter de besprekingen voor 5 minuten schorst, om de afgevaardigden in de gelegenheid te stellen onderling van gedachten te wisselen.

Bij heropening verzoekt de heer Stolte (*Bandoeng*) in de notulen te willen opnemen, dat het H.B.-lid Thijssen niet ter algemeene vergadering van December 1929 aanwezig kon zijn wegens ongesteldheid. Spr. heeft verzuimd om dit toenmaals mede te deelen.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter zet uiteen, om welke reglementaire redenen thans geen wijziging kan worden aangebracht in den tekst van art. 64. Verwezen wordt naar het slotartikel van het Huishoudelijk Reglement.

Hieromtrent wordt verder uitvoerig van gedachten gewisseld.

De heer Van Meurs (*Batavia*) doet het voorstel om de notulen goed te keuren, doch daaraan een noot toe te voegen, waarbij omtrent de juiste bedoeling der besprekingen verwezen wordt naar de notulen van deze besprekingen.

De voorzitter brengt thans het voorstel in stemming om aan artikel 64 een zoodanige interpretatie te geven, dat de partijraad de bevoegheid krijgt om nieuwe namen op de candidatenlijst voor den Volksraad te brengen.

De notulen van de vorige jaarvergadering worden allereerst ongewijzigd goedgekeurd.

Daarna komt de stemming over het boven bedoelde voorstel betreffende de interpretatie aan de orde.

Vóór de interpretatie, dat de candidatenlijst veranderd kan worden, stemmen alle afdeelingen, behalve Mr. Cornelis, Solo, Batavia, en Medan, die tezamen uitbrengen 34 stemmen; zoodat het voorstel aangenomen is.

Jaarverslagen.

De heer Janssen (*Soekaboemi*) brengt hulde aan het jaarverslag van den secretaris, hoewel hij het gaarne uitgebreid zou willen zien met mededeelingen over het werk, in de afdeelingen verricht.

De voorzitter zegt zulks toe, daarbij opmerkend, dat sommige jaarverslagen van de afdeelingen of niet of zeer laat werden ontvangen.

De heer Van Meurs, persoonlijk sprekend, maakt er aanmerking op, dat in het jaarverslag staat, dat de eerste publicatie van de I.K.P. volledig weergeeft hetgeen over de rede van den heer Schmutzer gepubliceerd werd. Spr. wijst op zijn artikel in *Sociaal Leven en Streven*.

Het woord „volledig" wordt daarna geschrapt.

De heer Mensink (*Mr. Cornelis*) verzoekt om eenige uitbreiding te geven aan het verslag, onder meer door het opnemen van het aantal I.K.P.-leden in de verschillende plaatselijke raden, hetgeen door den voorzitter wordt toegezegd.

De heer Dalderup (*Semarang*) verklaart, dat de afdeeling Semarang geprobeerd heeft tot kringvergadering over te gaan, hetgeen weliswaar formeel niet gelukt is, hoewel door onderling contact van de afdeelingen toch een gezamenlijke actie kon worden gevoerd voor de benoeming van leden in de regentschapsraden.

Met applaus wordt vervolgens het jaarverslag van den secretaris goedgekeurd.

Daarna komt aan de orde het verslag van den penningmeester, waarbij de heer Janssen (*Soekaboemi*) tot zijn leedwezen opmerkt hoe verschillende afdeelingen achterstallig zijn met het toezenden der voor het hoofdbestuur bestemde bijdragen.

De heer Zoetmulder (*Soerabaia*) merkt namens Palembang op, dat de bijdrage van die afdeeling over 1928 *wèl* verzonden werd.

De heer Brockx verklaart, dat aan het hoofdbestuur hiervan niets bekend is.

De heer Stolte constateert voor Bandoeng enkele financieele verschillen, waarvan nota wordt genomen.

Het jaarverslag van den penningmeester wordt vervolgens goedgekeurd. De voorzitter verklaart, dat het in de bedoeling van het hoofdbestuur heeft gelegen om een einde te maken aan den achterstand in de bijdragen van de verschillende afdeelingen.

Op verzoek brengt hierna mr. Morshuis verslag uit namens de verificatie-commissie, dat z.h.s. wordt goedgekeurd.

Percentage der Afdeelings-bijdragen.

De heer Stolte (*Bandoeng*) vraagt, voor wiens rekening de reis- en verblijfkosten der verspreide hoofdbestuursleden moeten komen.

De voorzitter zegt, dat die kosten tot heden gedragen werden door de afdeelingen, waar die Hb.-leden gevestigd zijn.

De heer Stolte merkt daartegen op, dat hierdoor de bijdragen van zulke afdeelingen aan het hoofdbestuur aanmerkelijk verhoogd worden.

De heer Zoetmulder (*Soerabaia*) ziet hiertegen geen bezwaar, waar de aanwezigheid van zulk een Hb.-lid alleen de afdeeling, waar hij gevestigd is, ten goede komt.

De heer Stolte acht het beter om een en ander reglementair vast te leggen.

De heer Buurman van Vreeden (*Buitenzorg*) vraagt, voor wiens rekening de reiskosten komen der gekwalificeerde leden.

De voorzitter meent, dat die kosten gedragen dienen te worden door de desbetreffende instellingen.

De heer Van der Waals (*Kediri*) bepleit het opbrengen van een post onvoorziene uitgaven voor het hoofdbestuur.

De heer Mensink (*Mr. Cornelis*) vindt f 350 als reis- en verblijfkosten voor de hoofdbestuursleden te hoog.

De voorzitter zet uiteen, dat door verschillende omstandigheden dit bedrag niet uitgegeven zal worden.

Unaniem gaat de vergadering accoord met het vaststellen van het percentage der bijdrage aan het hoofdbestuur op 30 pct. van de geïnde contributie.

Begrooting.

De heer Janssen (*Soekaboemi*) houdt een pleidooi onder meer voor het inrichten van een boekerij ten behoeve van het hoofdbestuur.

De voorzitter geeft den heer Mensink desgevraagd de gewenschte inlichtingen omtrent eenige begrootingsposten.

Na nog eenige discussies wordt de begrooting unaniem goedgekeurd

Plaats volgende Jaarvergadering.

Ten aanzien van de plaats der volgende algemeene vergadering wordt besloten, daarvoor Soerabaia aan te wijzen.

Eerelid.

Het voorstel van de afdeelingen Meester-Cornelis en Buitenzorg om den heer prof. dr. J. Schmutzer tot eerelid te benoemen wordt door het hoofdbestuur overgenomen.

Besloten werd den heer Schmutzer te benoemen tot eerelid der I.K.P., waarvan de heer S. telegrafisch in kennis zal worden gesteld.

Voorts zal hem bovendien een plaquette worden aangeboden, waartoe alle I.K.P.- afdeelingen haar aandeel zullen bijdragen.

Het te verzenden telegram luidt als volgt:

Professor Schmutzer Utrecht partijdag I.K.P. Djokja heden benoemt u unaniem eerelid partij. Pastor voorzitter.

Wijziging Art. 43 Huish. Reglement.

De heer Mensink geeft een toelichting, om welke redenen Mr. Cornelis art. 43 wenscht te wijzigen. Spr. acht de vaststelling van het aantal stemmen thans niet goed.

De voorzitter blijft erbij om eerst af te wachten, hoe deze nog niet toegepaste bepaling in de practijk werkt.

Het voorstel Mr. Cornelis wordt verworpen met de stem van deze afdeeling voor.

Voorstellen.

Hierna komen de voorstellen der afdeelingen in behandeling.

Semarang dient als eerste voorstel in:

Aan de afdeelingsbesturen in het vervolg notulen te doen toekomen van vergaderingen door het hoofdbestuur gehouden en eveneens afschriften van belangrijke inkomende en uitgaande stukken, welke voor de afdeelingen van belang kunnen worden geacht. E.e.a. ten doel hebbende om beter op de hoogte te zijn en te komen van zaken, die de partij aangaan.

Het dagelijksch bestuur verklaart er zich tegen, omdat het hoofdbestuur besprekingen moet kunnen houden, waarvan het verloop niet naar buiten mag treden.

De heer Dalderup (*Semarang*) toont de gewenschtheid aan van het op de hoogte brengen der afdeelingen met de partijzaken, welke door het Hb. besproken worden.

De heeren Duyzings en Thijssen, verspreide hoofdbestuursleden, zijn beiden van meening, dat wel degelijk geregeld dient te worden, wat de verspreide Hb. leden wèl en wat zij niet aan de afdeelingen mogen mededeelen.

De heeren Zoetmulder en Smits verklaren, dat het dagelijksch bestuur beslissingen moet kunnen nemen, waarvan de verspreiding niet verder gaat dan den eigen kring.

De heer Thijssen zegt, dat de verspreide Hb.-leden het recht niet hebben om vergaderingen van het afdeelingsbestuur bij te wonen. Deze materie dient nader geregeld te worden.

Het dagelijksch bestuur zal zulks in overweging nemen.

De heer Duyzings blijft bij zijne meening, dat het verspreide Hb.-lid eenerzijds de vertrouwensman is van het Hb., maar anderzijds ook van de afdeeling. Hiermede moet rekening worden gehouden.

De heer Dalderup blijft op toezending der gewenschte stukken aandringen. Spr. trekt het Semarangsche voorstel echter in, in de hoop, dat het Hb. zich meer met de afdeelingen in contact zal stellen.

Het tweede voorstel van Semarang luidt:

De afdeeling is van meening, dat het noodzakelijk is, dat alvorens belangrijke besluiten (het manifest) door het hoofdbestuur genomen worden, de verspreide Hb.-leden vooraf worden gehoord.

De voorzitter en mr. Hildebrand leggen er den nadruk op, hoe er dikwijls urgente beslissingen genomen dienen te worden, waarbij het mogelijk is om de verspreide Hb.-leden vooraf daarvan op de hoogte te stellen.

Bij de verdere discussies dringt onder meer de heer Van Meurs erop aan, om dergelijke beslissingen voortaan tot de uiterste gevallen te beperken.

De voorzitter zegt toe, dat het dagelijksch bestuur met de naar voren gebrachte verlangens rekening zal houden.

Om half 2 worden de besprekingen geschorst tot Zondagavond 7 uur.

Hoe de Profeet ontvoerd werd.

Verhaal van een Ooggetuige.

De Indische correspondent van de *Daily Telegraph*. E. Asmead-Barlett, die alles eenige vertegenwoordiger van een Engelsch blad met den corresponden: van de *Chicago Daily News* tegenwoordig was op de plaats waar de Mahatma den trein verliet, seint aan zijn blad een uitgebreid en hoogst interessant verslag van deze gebeurtenis. De geheele ontvoering was strikt geheim gehouden, alleen Ashmead-Barlett was te voren door mr. Hotson, den man, die deze ontvoering geregeld had, omtrent den loop der gebeurtenissen ingelicht, zoodat hij Maandag vroeg in den morgen te Borivili, op 13 mijlen afstand van Bombay, tegenwoordig kon zijn.

Hij schrijft: „Wij bereikten het station om 5.45 in den morgen: een vuil, smerig station, perrons bedekt met stroo. Een menigte passagiers wachtte op de vroege treinen naar Bombay. De stationschef werd direct door ons in den arm genomen, al moesten wij natuurlijk zeer voorzichtig zijn in onze uitlatingen. Hij was zeer verwonderd ons te zien en begreep niets van onze informaties naar de verschillende treinen. „De vorige trein stopte hier om 5.20", zelfde hij, „en het duurt een langen tijd voor de volgende komt".

„Maar moet er niet om zes uur een sneltrein voorbijkomen", vroeg ik. „Zeker", antwoordde hij, „maar die stopt hier niet".

Klaarblijkelijk wist de stationschef niets af van de dingen, die stonden te gebeuren. Dan zetten wij ons op het perron neer, maar wij waren te onrustig om lang te zitten en zeiden tot elkaar; Stel je voor dat de sneltrein hire niet stopt en dus de plannen misschien veranderd zijn".

We vonden het zeer vreemd dat er noch politie, noch auto's aanwezig waren, maar wij stelden elkaar gerust met de gedachte dat zij zich wel schuil zouden houden tot op het laatste oogenblik. Ik ben bang, dat we om den tuin geleid zijn", zei mijn metgezel. Ik dacht hetzelfde, en merkte op: „Het komt me vreemd voor dat ze hier zullen uitstappen waar al dit volk bij is" „Ik ben er zeker van, dat zij even buiten het station den trein zullen doen stoppen en het is dus voor ons zaak te weten te komen waar dit is." We snelden naar onze wagen en reden zoo vlug we konden langs de spoorlijn, den trein tegemoet. Toen we een halve mijl gereden hadden, kwamen we bij een overweg en daar zagen we, leunende over twee slagboomen twee Engelschen. Nooit was een ontmoeting zoo aangenaam als deze, want het was ons onmiddellijk duidelijk, dan zij politie-ambtenaren waren. Wij stelden ons voor. De eene was hoofdinspecteur Farrant, de andere inspecteur Corden, beiden uit Poona.

„Hoe bent U er achter gekomen," riepen zij beiden ten hoogste verbaasd uit. We verklaarden dat wij in Bombay geruchten vernomen hadden. Ja, wij verwachten „den ouden man", zei hoofdinspecteur Farant „hij kan ieder oogenblik hier zijn." Verborgen achter een boch in den weg, van den overweg af niet te zien, stonden drie auto's te wachten. Een der wagens, een groote gele Studebaker, zag er uit alsof hij moest dienen voor een trouwpartij, want voor de ramen hingen roode gordijnen, alsof ze een zenuwachtig jong paar voor de onbeschaamde oogen van een groote menigte op hun huwelijksreis moesten verbergen.

„Ja, dat is voor Gandhi" zei inspecteur Cordon, „in de andere twee wagens zal een klein escorte plaats nemen, maar hij zal wel geen moeite doen om te ontsnappen". De weinige minuten, die ons nog restten, gebruikten we om heete koffie te drinken uit onze thermosflesschen. Er was iets geweldig dramatisch in de atmosfeer, toen wij daar stonden te wachten op den trein, want wij allen voelden dat wij de eenige ooggetuigen waren van een gebeurtenis, die van historische beteekenis zou worden, de arrestatie van den profeet, hij zij valsch of echt. Want, het zij te recht of ten onrecht, Gandhi wordt nu eenmaal door millioenen Indiërs algemeen aangezien voor een heilige. Wie weet of hij niet over honderd jaar als een hooger wezen vereerd zal worden door een volk, bestaande uit driehonderd millioen menschen? Wij konden deze gedachte niet van ons af zetten en het scheen ongerijmd dat deze profect bij een overweg, bij het aanbreken van den dag, in hechtenis zou worden genomen. De zon verscheen nu boven den horizon en het landschap ontwaakte tot nieuw leven. Eenige dorpelingen kwamen voorbij, ons vriendelijk groetend, zich afvragend, wat wij zoo vroeg in den morgen daar deden, maar gelukkig vermoedde niemand iets van de werkelijke toedracht der zaak.

Inspecteur Cordon haalde zijn horloge te voorschijn en zei: „De trein is laat" Stel je voor, dat ze hem tenslotte niet gearresteerd hebben," zei hoofdinspecteur Farrant. Dan hoorden wij in de verte een zacht gedreun, we zagen rook en de trein verscheen van achter een bocht. We keken elkaar aan met in onze oogen de vraag: „Zal hij stoppen?" Maar er was geen twijfel meer, ze verminderde vaart en stond stil. De restauratiewagen vlak voor den overweg. Onmiddellijk werd de deur geopend, een beambte zette een bankje op den grond, de heeren Cordon en Farrant traden naar voren en de figuur, die nu aan heel de wereld bekend is, verscheen in de deuropening, niets anders aan dan zijn bekende lendedoek. Maar wat een verandering. Het is precies een maand geleden, dat ik Mahatma Gandhi zag bij het overtreden der zoutwetten te Dandi, omgeven door zijn trouwe discipelen en een enorme menigte enthousiaste Satyagrahi's. Sinds dien tijd heeft bij dertig millioen menschen geleid; zijn geschriften en zijn woorden zijn de geheele wereld over bekend en zijn campagne van burgerlijke ongehoorzaamheid is de oorzaak geweest van een revolutie over een geheel continent.

En nu was hij onbeschrijfelijk verlaten en eenzaam, zonder een enkel vriend of volgeling, een droevig beeld zooals hij daar te voorschijn trad. En toch had het voorkomen van dezen ouden man een opmerkelijke waardigheid. Mij kwamen in de gedachte Andrew Marvell's regels op de executie van Karel I:

„He nothing common did nor mean.

Upon that memorable scene. (Hij deed niets gewoons of gemeens op dit gedenkwaardige tooneel).

De politiebeambten ontblootten hun hoofden, de Mahatma beantwoordde dit met een vriendelijken glimlach en drukte hen beiden warm de hand toen zij hem hielpen bij het uitstappen.

Gandhi scheen verrast toen hij mijn metgezel en mij zag, want hij kende ons beiden. Hij groette ons allervriendelijkst. Hebt U nog en afscheidsboodschap voor het volk, mr. Gandhi? vroeg ik.

Hij antwoordde: „Zal ik ze nu geven of zal ik nog wachten? „Het is beter dat U ze nu geeft, antwoordde ik. Hij wachtte even, en scheen naar woorden te zoeken, en eenigszins door de gebeurtenissen in de war. Dan zei hij: „Zeg aan het Amerikaansche volk de berichten nauwkeurig te bestudeeren en ze naar waarde te beoordeelen."

„Voelt U zich bitter gestemd tegenover iemand," vroeg ik. „Tegenover niemand hoegenaamd," antwoordde hij. „Ik heb al lang verwacht, dat ik gearresteerd zou worden."

„Denkt U dat Uw arrestatie tot groote verwarring in Indië zal leiden?" „Neen, ik denk het niet, in ieder geval kan ik met gerust geweten zeggen, dat ik alle mogelijke voorzorgsmaatregelen genomen heb om verwarring te voorkomen." „Verwacht U geen onlusten?" Even aarzelde de Mahatma en zei dan: „Ik hoop van niet, ik heb mijn best gedaan ze te voorkomen."

Dan kwam de wet tusschen beiden. Inspecteur Cordon trad naar voren en zei: „Mr. Gandhi, wilt U mij, als U gereed zijt, volgen?" Slechts één persoon volgde Gandhi uit den trein, een dokter van den Indischen medischen dienst, die zich op den achtergrond hield. In den wagen ging hij naast den profeet zitten, terwijl inspecteur Cordon de plaats naast den chauffeur innam. De roode gordijnen waren zorgvuldig gesloten, de profeet verdween uit het gezicht en de vroolijke bruidswagen begon zijn reis van 130 mijlen. Maar wat een wonderlijke bruidstoet, nu niet langer een huwelijk, maar een echtscheiding. Deze mengeling van het mystieke oosten met het praktische, materieele westen. Ik keek de richting uit, waar de wagen verdwenen was, om nog iets van het rood der gordijnen tusschen het jonge groen te zien. Nu zwijgt de profeet; wat zal de toekomst voor hem en voor Indië brengen?

De trein, waarmede de Mahatma was gekomen, was opgepropt met derde klasse passagiers, zooals alleen Indische treinen dit kunnen zijn. Toen hij dan ook plotseling bij den overweg even voor het station van Borivili stilhield, staken zeshonderd menschen hun hoofden door de raampjes om te zien wat er aan de hand was. Zeshonderd paar oogen zagen de meest bekende figuur van heel de wereld uit het restauratierijtuig stappen en zagen hoe hij door vier Engelschen vriendelijk werd begroet.

Daar er noch politie, noch soldaten, noch eenig ander volk op de been was, is het mogelijk, dat de passagiers geen idee hadden van wat er gebeurde Maar het merkwaardige psychologische feit blijft, dat zeshonderd stemmen absoluut zwegen, zonder een woord van protest of een groet te uiten. Geen enkelen keer werd er geroepen: „Gandhi ki ja" toen de bruidswagen zijn tocht begon. De trein zette zich in beweging en de zeshonderd passagiers waren te verbaasd over wat ze hadden gezien om bij het passeeren van den profeet, om ook maar met èèn enkel woord te klagen, te vloeken of te jammeren.

VAN HIER EN DAAR

KORTE BERICHTEN.

— Op een der Londensche schilderijenveilingen werd een tot dusverre onbekend mansportret, geschilderd door Rembrandt, voor een bedrag van f 18.500 verkocht. Het schilderij was 100 jaar geleden voor een spotprijs in het bezit gekomen van een der Engelsche pairs.

— Volgens een radio-bericht uit Moskou is de godsdienstige leider van den Islam in Rusland, de moefti Riza Eddin, te Moskou geïnterneerd, wijl hij geweigerd had, een hem door de sovjets voorgelegde verklaring te teekenen, waarin het heette, dat de godsdienst der Muzelmannen in Rusland niet vervolgd wordt.

De 75-jarige moefti motiveerde zijn weigering met de verklaring, „dat hij nog nimmer in zijn leven gelogen had”.

— Op een desbetreffende vraag in het Engelsche lagerhuis werd medegedeeld, dat de kosten der Britsche regeering voor de onlangs gehouden vlootconferentie zestien duizend pond sterling bedroegen.

— De kunstwerken, die op de Italiaansche tentoonstelling in Londen te zien zijn geweest, zijn dezer dagen wederom te Rome terug ontvangen. Zij werden in een specialen spoorwegwagon vervoerd en van het station onder sterke politiebegeleiding naar het Palazzo Venezia gebracht, vanwaar de distributie over de verschillende musea en particuliere verzamelingen zal plaats hebben.

BETEUGELING REVOLUTIONNAIRE WOELINGEN.

In December 1929 is door dr. Grondys een voordracht gehouden over bovenstaand onderwerp voor de Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap in Nederland.

Aangezien het onderwerp aldaar in ruimen kring belangstelling heeft gewekt en zeer zeker ook voor de koloniën alle aandacht verdient, komt het ons niet ondienstig voor omtrent de hoofdzaken hier eenige mededeelingen te doen.

Aan de aflevering No. 3 van genoemde vereeniging ontleenen we het volgende:

Dr. Grondijs, die docent was aan een der Hoogere Scholen in Nederland toen de eerste wereldoorlog uitbrak, vertrok daarna naar België en maakte o.m. de catastrophe van Leuven en het beleg van Antwerpen mede. Voorts was hij aan het Fransche front en in 1917 in Rusland. Daar was hij getuige van het uitbreken der revolutie en van de revolutionnaire verwording en ontbinding der Russische legers. Eind 1917 was hij in Roemenië, waarna hij zich in het Don-gebied aansloot bij het vrijwilligersleger van officieren.

Spreker vangt zijn voordracht aan met de mededeeling, dat de plicht gebiedt om het vraagstuk van revolutionnaire woelingen niet onbesproken te laten. De ervaringen der laatste jaren, in verschillende landen hebben geleerd, dat:

het in elke maatschappij onvermijdelijk getal ontevredenen door een intelligent gevoerde propaganda wordt vertrouwd gemaakt met het vermogen, waarover zij beschikken, om de bestaande politieke en sociale instellingen te verstoren;

een betrekkelijk klein aantal, mits stevig saamgesloten en energiek geleide revolutionnairen zich in bepaalde omstandigheden van de staatsmacht kan meester maken en de groote meerderheid des volks tyranniseeren;

in tijden van sociale verwarring, de overmeestering der staatsmacht zóó snel kan plaats vinden, dat een onvoorbereide regeering daartegenover machteloos staat;

en dat op de burgerij in tijden van revolutionnaire spanning niet kan worden gerekend.

Inleider gaat vervolgens over tot een historische bespreking van de revolutionnaire woelingen, welke hebben geleid tot den ondergang van den Russischen staat en behandelt daarbij de fouten, die vóór, tijdens en na het uitbreken der Russissche revolutie begaan zijn door het Ministerie van Oorlog, het Hoofdkwartier, de staatslieden en de legerbevelhebbers in Rusland.

Het is bekend, dat alle uit een tactisch oogpunt belangrijke objecten van de eerste revolutionnaire pogingen in de hoofdsteden gelegen zijn. Is de verzetspartij meester van de regeeringsgebouwen, centrales van telefoon, telegraaf, licht en kracht, belangrijke stations, dan is het met de staatsmachine gedaan.

De eerste plicht van het ministerie van oorlog had moeten zijn te zorgen, dat de hoofdstad tegen gewapende relletjes gevrijwaard was. Geleidelijk waren evenwel in de voorheen betrouwbare troepen te Petrograd vele linksche elementen gedrongen.

Vóór den oorlog n.l. bestond de bezetting van Petrograd uit 12 garderegimenten van uitstekend gehalte. Bij het uitbreken van den oorlog werden deze garderegimenten naar het front gezonden en vervangen door oefenbataljons. Geleidelijk werden de recruten voor deze eenheden genomen uit de bevolking der hoofdstad en bestonden voornamelijk uit arbeiders. Voorts werden de artillerieparken in de nabijheid der keizerlijke paleizen gevestigd. Toen revolutie uitbrak, werkten hier 40 000 arbeiders.

***

Tot dusverre hebben alle historici der Russische revolutie haar beschreven als een onvermijdelijke gebeurtenis en verklaard als gevolg van de zwakheden en ondeugden van het tsaristisch regiem.

Staatslieden als Kerensky en anderen bepleiten de stelling, dat de Ryksdoema en het uit haar midden gekozen Voorloopig Bewind, in 1917 onmachtig gestaan hebben tegenover de onweerstaanbare beweging eener opdringende en om recht brullende volksmassa.

Geen dezer geschiedschrijvers maakt zich duidelijk, dat de orde als zoodanig, onder welk regiem ook gehandhaafd, een waardeerbaar goed is. Op de orde berust de mogelijkheid van elken vooruitgang en zonder haar valt de maatschappij terug tot anarchie.

De fout der Russische staatslieden is geweest, dat zij in Maart 1917 niet in de eerste plaats hebben vastgehouden aan het behoud der Orde, ja dat zij de wanorde hebben ingeroepen, teneinde op een ondergeschikt punt van regeeringsbeleid hun zin te krijgen.

De eerste woelingen, welke op 7 Maart 1917 te Petrograd een aanvang namen, hadden het karakter van straatbetoogingen,

De Generale Staf had nog nooit het vraagstuk der demping van straatopstanden onder het oog gezien en vertrouwde op de medewerking van het garnizoen, waarvan de geest evenwel steeds slechter geworden was...

Den 10en Maart hadden de betoogingen ontzaglijke afmetingen aangenomen. Het bleek dan ook, dat de garnizoenstroepen niet bereid waren om zich ernstig tegen de revolutionnaire arbeidersbenden te weren.

Het sein tot het militaire oproer werd gegeven door een bataljon van het Volhynische regiment, welks commandant door een onderofficier was neergeschoten. De eerste luitenant Astachof had daarop de roode vaan geheschen en het bataljon aangevoerd, waarop zich spoedig het geheele garnizoen ± 100.000 man bij de revolutionnairen aansloot. De officieren werden naar huis gezonden en een 60-tal vermoord. De gevechtswaarde was echter minimaal en een ieders indruk was, dat een enkel bataljon betrouwbare troepen onder energieke leiding de stad had kunnen zuiveren.

***

Het Russische parlement trachtte onder deze omstandigheden politieke munt te slaan uit de moeilijkheden der regeering. De Rijksdoema had geaarzeld om op eigen verantwoording den staatsgreep uit te voeren. Hier bood zich een mogelijkheid om abdicatie van den keizer en invoering van ministeriëele verantwoordelijkheid te verkrijgen. De Doema deed dan ook geen enkel voorstel om de muiterij te beteugelen.. Elk cavalerieregiment van Graaf Keller, van Khan Nahitchewan of der Wilde-divisie had dat in een paar dagen klaar gespeeld.

De Doema stelt wel alles in het werk om den keizer tot aftreden te bewegen. Een dag nadat Admiraal Nepenine op aandrang der Doema haar wenschen aan den keizer overbrengt, wordt hij met honderden marineofficieren door matrozen vermoord.

Geleidelijk organiseert zich de revolutie. Het Doemagebouw wordt binnengedrongen en in de vergaderzaal worden de gedelegeerden der proletariërs samengeroepen, die Rusland 's lot zullen besturen. Den 12en Maart wordt de proclamatie voor de eerste vergadering afgekondigd. Hier vormde zich nog vóór de Voorloopige Regeering in het hart van het Parlement zelf de Sovjet, die weldra de eenige macht zou zijn, waaraan de revolutie zou gehoorzamen. De Doema kon niet meer terug op den ingeslagen weg. Zij had tegen den keizer, leger- en marine-autoriteiten volgehouden, dat de wanordelijkheden de uitdrukking waren van een volksontevredenheid, die door den troonsafstand van den keizer zoude worden weggenomen. Zij kon niet nu reeds toegeven, dat het doel der Petrograadsche arbeiders en soldaten veel verder ging. De Doema had nu de keuze: of zich van de revolutie af te keeren, of er zich aan te onderwerpen. Ze heeft het laatste gekozen. Uit de Doema werd een voorloopige regeering gevormd, waarvan niet de minste kracht uitging. Er is geen geval bekend, waarin dit voorloopig bewind, bij meeningsverschil met den Petrograadschen Soviet, niet heeft moeten toegeven, welke laatste intusschen wachtte op Lenin, die zich te Bern gereed maakte om met Duitsch geld en Duitsche hulp de leiding der woelingen op zich te nemen.

Van Maart tot October 1917 is de revolutionnaire menigte een chaos gebleven. De betrekkingen tusschen Regeering en Sovjet werd geregeld door Kerensky, die als minister van justitie (later oorlog) zitting had in den kabinetsraad, en als lid van den Sovjet al zijn zittingen bijwoonde.

De misdaad van hem en andere staatslieden is geweest, dat zij elke gelegenheid aangrepen om het officierskorps aan hun onmacht te binden, hoewel zij wisten, dat niet zij, doch de Sovjetleiders de macht in handen hadden.

De Sovjet vreesde den toorn van het officierkorps, welks gezag ten koste van alles ondermijnd werd.

De beruchte Prikase (dekreet) No. 1, door den Sovjet verspreid, — tot groote verrassing der regeering — schafte den militairen groet af en hief de gehoorzaamheid aan de superieuren op.

Pogingen van jonge en dappere officieren om stormdetachementen te vormen tegen de wanorde der hoofdstad, kwamen door de schuld der voorloopige regeering niet tot uitvoering.

Eind Augustus 1917 was de verontwaardiging van het officierskorps tot het uiterste gestegen en besloten de officiersbonden onder den generaal Kornilof tegen de Sovjets op te staan. De voorloopige regeering heeft echter niets gedaan om de goede zaak te redden. Haar laatste belangrijke regeeringsdaad is geweest, om Kornilof en zijn voornaamste aanhangers te doen arresteeren en Trotzky de vrijheid te hergeven,

***

Voor een goed begrip van den toestand in het leger zij vermeld, dat de bolsjewistische partij bij het uitbreken der revolutie in het leger vrijwel geen aanhangers telde. De arbeidersregimenten gingen het eerst verloren, waarna de boerenregimenten spoedig verslapten. De Siberische boeren hielden veel langer stand. Later bleven alleen gevechtsvaardig, de Kozakken en de Mohammedaansche troepen. Het is een feit, dat alle Kozakken-regimenten in den winter 1917-1918 naar hunne haardsteden zijn teruggekeerd onder hun eigen officieren en onder goede tucht. Weldra riep een listige bolsjewistische propaganda echter separatistische neigingen bij hen wakker.

De eenige divisie, die altijd aan de tsaristische officieren getrouw is gebleven, was de z.g. Wilde-Divisie, bestaande uit 6 regimenten Mohammedaansche cavalerie uit den Kaukasus. Toen dan ook in de eerste helft van September de Wilde-Divisie onder Vorst Bagration naar Petrograd werd gezonden, ging hun faam hen vooraf. Was de onderneming gelukt, dan was zonder twijfel het gansche directorium der communistische partij uitgeroeid.

Thans de verklaring van het feit, dat de legerautoriteiten gedurende de zomermaanden geen kans hebben gezien om uit de legermassa althans een groot deel der 200.000 officieren en andere betrouwbare elementen af te zonderen.

Alle fouten in 1917 door Kornilof, Denikien, Krymog gemaakt, moeten worden teruggebracht tot het onvermogen van den tsaristischen hoofdofficier om zijn gedragslijn naar de veranderde tijdsomstandigheden te richten.

Het frappantste voorbeeld vinden we bij de expeditie van Kornilof tegen Petrograd. Bij het gerucht, dat de Wilde—Divisie, Krymofs cavalerie, de Kaukasische infanterie en het stormregiment Kornilof Petrograd naderden, brak aldaar onder de Sovjets een ware paniek uit en geloofde men, dat de zaak verloren was. Na eenige dagen schepte men weer moed, want de opmarcheerende troepen, die over verschillende stations op een dagmarsch afstand van Petrograd verspreid waren, werden daar aangehouden omdat de spoorwegambtenaren weigerden hun medewerking te verleenen. De commandanten toonden onvoldoende initiatief om op eigen gezag maatregelen te nemen en de actie verliep.

Zoolang er redenen waren om de officierspartij te vreezen, is de regeering door den Sovjet gebruikt om haar in slaap te wiegen en ten slotte te breken.

Voor hare verdediging tegen de uiterste linksche elementen maakte de regeering een tijd lang gebruik van de reserve-officieren en de leerlingen der officiersscholen. Deze waren echter geen partij voor de revolutionnaire benden.

Toen begin November de oorlogsschepen van het revolutionnaire Baltische eskader de Newa opvoeren en ankerden op plaatsen, waar het winterpaleis onder vuur kon worden genomen, was het pleit spoedig beslist. Gewapende matrozenafdeelingen verjoegen de verdedigers en namen de regeeringsleden gevangen; Kerensky had zich al lang uit de voeten gemaakt.

Resumeerende zijn de voornaamste fouten door de keizerlijke en door de voorloopige regeering begaan, de volgende:

1. Bij de samenstelling der keizerlijke garde, die geroepen zou zijn om in periodes van maatschappelijke onrust, de hoofdstad en de keizerlijke residentie tegen oproerige volksmenigten te beschermen, was niet voldoende gelet op de staatkundige betrouwbaarheid der soldaten.

2. Toen de werkstakingen in de hoofdstad ontaardden in wanordelijke volksbewegingen, heeft de Rijksdoema deze muiterijen opgevat als een welkom instrument, om de regeering te dwingen het programma der parlementaire oppositie te realiseeren.

3. Uit sleur hebben de legerbevelhebbers veel te langen tijd vastgehouden aan de fictie van de normale legerverbanden, zonder ertoe over te gaan nieuwe en kleinere, doch vertrouwde verbanden te vormen en onder commando te stellen van jonge en energieke officieren.

Conclusie. Had de Russische regeering in Maart 1917 beschikt over keurtroepen, die een jaar later, toen het te laat was, zich hebben gehandhaafd tegen een twintigvoudige overmacht van uitnemend gewapende, fanatieke bolsjewieken, dan was de eerste muiterij van het garnizoen der hoofdstad in de wieg gesmoord.

Men kan geen absoluut vertrouwen hebben in welke legerorganisaties ook, hoe goed bewapend, hoe krachtig zij moge zijn georganisseerd, indien deze toegankelijk zijn voor iederen vrijwilliger, die daartoe den wensch uitspreekt.

In zijn slotbeschouwing vermeldt dr. Grondijs, dat juist zij, die de algeheele en onmiddellijke ontwapening prediken, bewust of onbewust de bondgenooten zijn van de groote internationale secte, die er belang bij heeft, dat juist die klassen ontwapend zijn, die de dragers en natuurlijke verdedigers der beschaving zijn.

In alle landen wordt methodisch elk gezag ondermijnd en worden de geesten vertrouwd gemaakt met de gedachte der onvermijdelijkheid van sociale erupties, terwijl het zwakste gebaar van zelfverdediging tegenover revolutionnaire bedreigingen uitgelegd wordt als een zeldzaam onrecht en als een aanslag op 's menschen geestelijke vrijheid.

***

Het vorenstaande bevat ook ernstige lessen voor Ned. Indië. Trouwens wij hebben deze al gehad, doch vergeten ze te licht.

Ook de recente gebeurtenissen in Indo-China mogen in dit opzicht als waarschuwend voorbeeld strekken. De telegrammen der laatste dagen voorspellen weinig goeds.

In dit verband zij nog gewezen op de taak van ons leger met betrekking tot de nieuwe defensieplannen. Zooals bekend mag worden verondersteld, is de primaire taak van ons leger de handhaving van orde en rust, terwijl daarnaast komt de neutraliteitshandhaving. De verdediging van Balik Papan en Tarakan volgens de nieuwe defensieplannen eischt een flink deel der oorlogsbegrooting, welke echter in haar geheel geen vermeerdering mag ondergaan. Het gevolg is, dat het Javaleger ernstig zal worden verzwakt. De bestaande 6 regimenten van 3 bataljons à 4 compagniën (totaal 72 compagniën) zullen worden teruggebracht tot 4 regimenten van 4 bataljons à 4 compagniën. (totaal 64 compagniën). Behalve deze vermindering van 8 compagniën, wordt de militie welke tot dusver in 18 compagniën was ingedeeld, voor een groot gedeelte bestemd voor de hulpwapens, welke op hun beurt beroepspersoneel moeten afstaan voor Balik Papan en Tarakan. Deze indeeling bij die hulpwapens beteekent dus een ernstige verzwakking der infanterie; waarbij bovendien in het oog dient te worden gehouden, dat de militie, op welke een belangrijke taak komt te rusten, bij ernstige verstoring van orde en rust, dan in verbanden zal zijn ingedeeld, welke zich voor die taak veel minder eigenen.

Het geeft dan ook te denken, dat de terzake deskundige volksraadleden Kies en Van der Weyden zich hebben verzet tegen deze ernstige verzwakking van het Javaleger.

BUITENLAND.

ACTUEEL BUITENLANDSCH NIEUWS.

(Via Aneta.)

De Russische Propaganda in Engeland.

Chamberlain valt Labourregeering aan.

Uit Londen wordt gemeld, dat vlak voor het reces van het Lagerhuis voor de Pinksterdagen, Vrijdag j.l., Commander Oliver Locker-Lampson de kwestie van de relaties tusschen Engeland en Rusland te berde bracht.

Sir Austen Chamberlain, gewezen Minister van Buitenlandsche Zaken in de jongste conservatieve Regeering, verklaarde, dat het gewaagd was van de eerste Labourregeering in 1924, om een nieuwe conventie te teekenen met een verder strekkende erkenning van de Soviet-Regeering, terwijl deze openlijk en défaut was.

En het was nog gewaagder om kort geleden een tweede conventie te teekenen met een formeele erkenning van de Soviet als *dejure* regeering van Rusland, terwijl de laatste haar houding niet heeft veranderd, en diplomatieke betrekkingen te hervatten, op grond van een overeenkomst, waaromtrent de Minister van Buitenlandsche Zaken op het moment, dat hij haar teekende, wist, dat zij op tweeërlei wijze werd geïnterpreteerd, namelijk door hemzelf en door de Soviet-regeering.

Sir Austen wees erop, dat de Minister de verzekering had gegeven, dat Sovietpropaganda nimmer meer, in geen enkelen vorm, zou worden getolereerd, doch deze propaganda is nimmer stop gezet, geen enkelen dag. Zij wordt heden ten dage even actief gevoerd als ooit te voren.

De Minister heeft het toegelaten, dat zijn plechtige belofte met minachting is behandeld door eene Regeering, waarmede hij eerlijke relaties had aangeknoopt en die beloofd had zich van deze propaganda te onthouden.

De Soviet-autoriteiten zijn prat gegaan op een actie, waarvan Henderson had verklaard dat hij deze niet zou veroorloven.

De tijd is thans voor Henderson gekomen om te verklaren, of hij de belofte, door hem in het Lagerhuis afgelegd, wil inlossen.

Is de Minister voornemens aan te dringen op stopzetting van deze propaganda in Engeland, Britsch-Indië en elders? aldus vroeg Chamberlain.

Het antwoord van Henderson.

Arthur Henderson, Minister van Buitenlandsche Zaken, hierop het woord nemend, zeide, dat de geheele of vrijwel de geheele Liberale Partij zich bij de algemeene verkiezingen even definitief als de Labourpartij gewijd had aan de belangrijke kwestie van het veranderen der politiek van de vorige conservatieve Regeering t.a.v. de erkenning van Rusland.

De Conservatieve Partij is tegen erkenning gekant. De Labour-Partij is er voor, en men doet beter te beginnen met te beseffen, dat er een groote kloof bestaat tusschen deze twee partijen.

Is er wel iemand die durft beweren, dat wanneer men een land als Rusland vogelvrij verklaart, dit geen effect zou hebben op den Europeeschen of wereldvrede? Spreker gelooft niet, dat iemand dit zal durven ontkennen.

Veronderstel, aldus de minister, dat de Labourregeering de relaties met Rusland zou hebben afgebroken, dan was er geen waarborg, dat dit de situatie wat betreft de propaganda ook maar in de geringste mate zou hebben veranderd.

Het zou echter den stroom van orders, welke beginnen binnen te komen en welke waarschijnlijk de eerstvolgende maanden in toenemende mate zullen binnenkomen, hebben kunnen stopzetten.

De minister was niet voornemens te trachten het Lagerhuis ervan te overtuigen, dat er geen propaganda werd gevoerd. Maar hij dient zich eerst te overtuigen, dat deze propaganda uitgaat van de Soviet-regeering, alvorens hij tot eenige actie kan overgaan.

Indien de huidige of eenige andere regeering op dit moment, met onze tegenwoordige economische positie, de relaties met Rusland afbrak op grond van deze propaganda, zonder ervan overtuigd te zijn dat de Russische regeering hiervoor verantwoordelijk is en haar financiert, zou zij hare positie niet waardig zijn: en wat spreker betreft, hij zou geen deel willen uitmaken van een regeering, die tot zulk een stap overging.

De kwestie wordt onderzocht.

Zoolang deze Regeereeng verantwoordelijk is en Rusland moet beschouwen in nauw verband met den

De Bijbel en de Spade.

Opgravingen in het Heillige Land.

„Er is geen enkele reden om er aan te twijfelen, dat de overleveringen, neergelegd in de boeken „Jozua" niet op feiten gebaseerd zouden zijn."

Dit was de conclusie van prof. John Garstang's lezing over „Archeologie en historisch Bijbelonderzoek", welke hij hield voor het Royal Institution te Londen. De historische plaatsen en ommuurde steden welke hij gedurende de zeven jaren, dat hij aan het hoofd stond van de Britsche school voor Archeologie te Jeruzalem en van den Oudheidkundigen Dienst in Palestina, bezocht, hebben hem diep vervuld met een gevoel van materieele realiteit, welke ten grondslag ligt aan het Bijbelsche verhaal uit deze boeken. Sinds den oorlog is Palestina het tooneel geweest van een onvergelijkelijke activiteit op het gebeid van archeologische onderzoekingen en de resultaten dezer onderzoekingen doen vooral het licht vallen op den tijd van Jozua en de Richteren.

Prof. Garstang vond, zijn onderzoek in de eerste plaats bepalende tot de archeologie der vroegste documenten, de resultaten zoo vol belofte, dat hij in 1928 besloot naar Palestina terug te keeren om ter plaatse zijn bevindingen te toetsen. Iedere geïdentificeerde plaats, welke genoemd wordt in de oudste bronnen der boeken Jozua en Richteren, werd bezocht, terwijl vooral drie steden, Jericho, Ai en Hazor zorgvuldiger werden onderzocht met de spade. De resultaten waren positief. Geen enkele leemte werd ontdekt in de topografie en archeologie dezer documenten. Prof. Garstang vervolgde: „Voor een juist verstaan van deze boeken zijn vooral twee factoren noodzakelijk; voor Jozua een bepaalde datum, waarop de historie van Israel in Kanaän gebaseerd kan worden, en voor de Richteren een historische achtergrond, welke Egypte vooral kan verschaffen, aangezien het land gedurende eenige eeuwen onder Egyptische souvereiniteit stond.

Alle steden, welke genoemd worden in de vroegste documenten van Jozua en de Richteren welke geïdentificeerd kunnen worden, zoo als Gezer, Megiddo, Beth-Sham en Hazor, bloeiden gedurende het bronzen tijdperk en vertegenwoordigden de groote strategische punten van het land. Bovendien zijn de namen en de strategische beteekenis van een groot aantal steden der Kanaänieten ten tijde van Jozua identiek met die, welke genoemd worden in de annalen der Farao's van de achttiende dynastie, vooral de gebeurtenissen uit de honderd jaren tusschen de overwinningen van Thotmes III en het verval van het rijk onder Akhenaten 1475—1375 v.C.

Men vindt dus, dat onder de steden, welke de Israëlieten niet konden innemen, Beth-Shan, Megiddo, Acco, Gezer, Jeruzalem en Gaza Egyptische centra waren. Inderdaad vindt men in de Egyptische annalen niet minder dan de namen van vier en twintig van de Kanaänietische steden uit den tijd van Jozua. Zoo op het eerste gezicht lijkt het dan ook dat de achtergrond van Jozua's werkzaamheid in het land Kanaän die is, welke wij vinden in de Egyptische annalen uit de vijftiende eeuw v.C.

Het was met het doel eenige meer tastbare bewijzen ter zake te verkrijgen dat prof. Garstang in 1928 de voorbereidende opgravingen op de drie plaatsen, welke volgens Jozua verwoest zijn, Jericho, Ai en Hazor, begon. Ieder dezer plaatsen, zegt hij, vertoonde sporen van verwoesting omstreeks het midden van het bronzen tijdperk, of omstreeks 1400 v. C. en een meer zorgvuldig onderzoek der verwoeste versterkingen en van de omgeving van Jericho in de lente van dit jaar heeft meerdere bewijzen verschaft ter staving dezer conslusie. De steden Ai en Hazor zijn klaarblijkelijk van dien tijd af aan haar lot overgelaten, terwijl Jericho niet dan na eenige eeuwen weer opgebouwd werd.

Deze conclusies, zegt prof. Garstang, stemmen geheel overeen met de feiten, welke de Bijbelsche overlevering ons noemt. Dit vindt men vooral in deze opgave, dat de Exodus plaats had 480 jaar vóór Salomon zijn tempel begon te bouwen, dat is ongeveer 1447 v. C. zoodat Jozua's intocht in Kanaän plaats gehad zou hebben omstreeks 1407 v. C. Zoowel alle beschikbare archeologische als literaire bewijzen stemmen dus hierin overeen, dat het beginpunt van Israëls geschiedenis in Kanaän valt in het midden van het laat-bronzen tijdperk, omstreeks 1400 v. C. Op deze basis blijkt dus, dat de historische details en topografische toespelingen in de oudste bronnen van het boek Jozua overeenstemmen met de materieele resultaten der wetenschappelijke onderzoekingen, terwijl de fragmentarische schildering van Israëls positie onder de Richteren past in het kader, hetwelk wij vinden in de Egyptische annalen en geheel overeenstemt met de Egyptische betrekkingen met het land Kanaän....

---

wereldvrede en den Britschen Handel, moet zij in de eerste plaats beoordeelen, wat er moet gebeuren.

Bovendien heeft Regeering een machinerie opgesteld in verband met deze kwestie. En deze machinerie opgesteld in verband met rechter tijd de juiste maatregelen nemen.

Men zou gedacht hebben, dat deze feiten voldoende zouden zijn geweest om de leden van het Legerhuis te bevredigen.

Wat wij allen wenschen, verklaarde de Minister, is stopzetting van deze propaganda te verkrijgen — in geval zij voortduurt — te onderzoeken, of de Regeering, waarmede men vriendschappelijke relaties onderhoudt, er niet verantwoordelijk voor is.

Hij verzocht het Lagerhuis vertrouwen in de Regeering te blijven stellen. De regeering is er vast van overtuigd, dat de door haar gevolgde werkwijze alle punten duidelijk aan het licht zal brengen.

De Internationale Arbeidsconferentie.

Miss Bondfield, Britsch Minister van Arbeid, is Vrijdag jl. uit Londen naar Genève vertrokken om de veertiende Internationale Arbeids Conferentie bij te wonen.

Sneeuw in Marokko.

Een bericht uit Algiers van Vrijdag jl. meldt, dat voor het eerst sinds menschenheugenis, in de maand Juni sneeuw is gevallen in Marroko, 100 kilometer ten Zuiden van Fez.

Het Poolsch-Duitsche Grensincident.

De Schuld ligt bij Polen.

Een telegram uit Berlijn van Vrijdag jl. meldt, dat na een onderzoek van de beide afzonderlijke rapporten der Duitsche en Poolsche delegaties in de gemengde commissie van onderzoek, in zake het jongste Duitsch-Poolsche grensincident, en na lezing van alle beschikbare getuigenissen, de Duitsche Regeering tot de conclusie is gekomen, dat de Duitsche lezing van het geval volkomen overeenstemt met de feiten.

Poolsche grensautoriteiten zijn sinds de afgeloopen herfst voortdurend bezig geweest te trachten de Duitsche ambtenaren te Marienwerden over te halen geen geheime inlichtingen te verschaffen. De Duitsche ambtenaren deden alsof zij bereid waren dit te doen.

Op 24 Mei j.l. staken twee Poolsche ambtenaren de Duitsche grens over en begaven zich naar de passencontrôle te Neuhöfen om het geheime materiaal, dat zij verwachtten, in ontvangst te nemen. Zij waren gewapend met revolvers en handgranaten en lieten zich tot de grens vergezellen door Poolsche soldaten.

Bij hun binnenkomst in het gebouw trachtten de Duitsche ambtenaren hen te arresteeren, waarop de Polen gewapenden tegenstand boden. Een van de Polen schoot een Duitscher door de hand, waarop deze den Pool verwondingen toebracht, waaraan deze overleed. Tegelijkertijd staken bovengenoemde soldaten het grensgebied over en begonnen te schieten in de richting van Duitsch territoir.

Met het oog op het feit dat dit rapport de schuld van de Poolsche grensbeambten vaststelt, heeft de Duitsche gezant te Warschau instructies ontvangen aan de Poolsche Regeering een nota te overhandigen met een protest tegen deze grensschending.

De tekst van deze nota zal gepubliceerd worden zoodra zij is overhandigd.

De Fransche Radicaal-Socialisten.

In een volledige zitting van het bestuur van de Radicaal-Socialistische Partij te Parijs heeft Daladier j.l. Vrijdag een rede gehouden, waarin hij verklaarde, dat de Rad.-Socialisten een Unie wenschen van alle Republikeinen, alle samenwerking met rechts weigeren, evenals elke deelname aan het nieuwe Nationale Bloc.

Het „Doodenserum".

Niet de oorzaak der sterfgevallen.

De Parijsche *Matin* bevat een bericht uit Berlijn, waarin gemeld wordt, dat de leden van den Geneeskundigen Kring Professor Bruno Lange hebben gehoord, die belast was met het onderzoek inzake de vele kindersterfgevallen te Lübeck, naar aanleiding waarvan bepaalde dagbladen beweerden, dat deze veroorzaakt waren door het Calmette-serum.

Lange heeft aangetoond, dat het bedoelde serum nimmer den dood van een menschelijk wezen heeft veroorzaakt en dat de uitvinding van den Franschen geleerde nog steeds de meest afdoende behandeling vormt tegen tuberculose.

Hieraan wordt nog toegevoegd, dat de directeur van het hospitaal te Lübeck en de chef van den sanitairen dienst, in hun functie zijn geschorst.

ENGELAND.

Een Anecdote van wijlen Lord Balfour.

Het gebeurde bij de behandeling van het Palestina-mandaat in het parlement. Een van Balfour's tegenstanders nam na hem het woord en zeide: „Weet mijn geëerde voorganger (in het spreken) wel, dat zeer veel verstandige lieden niet veel moeten hebben van zijn „interessant experiment" met het mandaat, en wel om de doodeenvoudige reden, dat de jongste dag zal aanbreken, zoodra het uitverkoren volk Palestina weer binnentrekt?"

„De jongste dag?" herhaalde Balfour, „de jongste dag? Maar dat maakt het experiment nog veel interessanter, dan ik gedacht had."

Vlootaccoord in het Hoogerhuis.

In het Hoogerhuis becritiseerden de conservatieven 8 Mei zekere punten van het vlootaccoord. O.a. merkte admiraal Jellicoe, naar de Britsche draadlooze dienst meldt, op, hoe men kon verwachten, dat, waar tijdens den oorlog 114 Britsche kruisers niet voldoende waren geweest om twee Duitsche kruisers *Emden* en *Karlsruhe* te beletten groote schade toe te brengen aan de Engelsche koopvaardijvloot, 50 kruisers hiertoe in staat zouden zijn.

Lord Parmoor antwoordde namens de regeering, dat Engeland voor zijn veiligheid niet langer alleen op macht kon steunen; vervolgens, dat de regeering gewetensvol gehandeld had volgens het advies van de admiraliteit, welke bereid was het getal van 50 kruisers aan te nemen als minimum behoefte tot 1936. Wij behaalden twee groote resultaten; de veiligheid van Groot-Brittannië en de schitterende vriendschap met Amerika en Japan.

Een dure Catalogus.

In het Engelsche Lagerhuis zijn er harde woorden gevallen, over het feit, dat de nieuwe catalogus van het Britsche Museum niet minder dan 700 pond kosten moet.

De minister van onderwijs heeft daarop energiek geantwoord, dat het onmogelijk is, den prijs lager te stellen, omdat de uitgave van dezen catalogus heel buitengewone onkosten met zich meebrengt.

Daarmee waren de opponenten evenwel niet tevreden en zij riepen mr. Marsen, den leider der boekerij te hulp om van hem deskundige inlichtingen te krijgen.

Mr. Marsen bracht eenig licht in de duisternis door er op te wijzen, dat de bibliotheek ondergebracht is in boekenkasten van vier rijen, die tezamen een lengte van 150 kilometer beslaan.

Terecht legde hij er den nadruk op, wat een moeite het kosten moet, en wat er zooal komt kijken voordat deze 150 kilometer afgewerkt zijn.

Bij normale arbeidsprestaties zou men elk half jaar een deel van den catalogus in het licht kunnen geven. Daar heel de catalogus 170 banden moet worden, zou het werk in 85 jaar voltooid worden.

Er moeten dus heel wat medehelpers aangesteld worden, en deze allen moeten deskundigen menschen van wetenschappelijke standing zijn, wil men de uitgave binnen 10 à 12 jaar mogelijk maken.

Dat gaat natuurlijk met groote kosten gepaard en daarom moet de catalogus van het Britsch Museun 700 pond, ongeveer 8500 gulden kosten. Als de oplage maar uitverkocht raakt...

DUITSCHLAND.

Het Leger in 1916 en thans.

Naar *Wolff* van wel-ingelichte zijde verneemt, worden tegenwoordig voor het leger in totaal 10.000 man aangeworven tegen 797.716 in het jaar 1916. Voor de marine luiden deze cijfers 14 en 79 duizend. De kosten voor het leger bedroegen in 1914 1.327.148.000 mark, terwijl thans in 1930 de kosten niet meer beloopen dan 503 millioen mark. Voor de marine werd in 1914 uitgegeven 454.420.000 mark; dit jaar bedraagt het cijfer voor marine 194.339.000 mark.

Men ziet dus, dat de geheele legerbegrooting thans nog geen 700 millioen mark vraagt, iets wat te meer opvalt wanneer men bedenkt, dat in Frankrijk alleen de verhooging van het leger-budget in de jaren 1929/1930 rond 600 millioen mark eischte.

De Passiespelen te Oberammergau.

Bij stroomen regen had Donderdag 8 Mei de generale repetitie plaats van de passiespelen. Voor deze opvoering der spelen, die als première in besloten kring beschouwd kan worden, waren volgens oud gebruik de voornaamste Beiersche autoriteiten, de volksvertegenwoordiging, de kerkelijke hoogwaardigheidsbekleeders, de journalisten en allen die met de spelen en met de gemeente Oberammergau in speciale relatie stonden, uitgenoodigd.

Het theater, dat onlangs vergroot is, was geheel gevuld. Meer dan 5000 personen woonden de voorstelling bij. Vele hooge geestelijken en een groot aantal priesters waren aanwezig. Van de wereldlijke autoriteiten noemen wij den minister-president Heldt en den president van de Rijksbank. Dr. Schacht.

Het spel stond als steeds op hoog peil. Het was in veel opzichten beduidend mooier dan vóór 8 jaren, dank zij de zeer voorzichtig doorgevoerde moderne opvatting van den spelleider. Georg Johann Lang, vooral inzake de decors. De levende beelden waren haast alle van een zeer stijlvolle totaalwerking. De dramatische passages met enkele personen waren fraai in scène gezet en van een geslaagde kleuren- harmonie met de massa-regie werden overweldigende effecten verkregen.

De nieuwe vertolker van de Christus-rol Alois Lang, volgt het voorbeeld van zijn voorganger Anton Lang en beeldt minder den goddelijk-koninklijken, hoog-gebiedenden, dan wel den goddelijk-menschelijken, barmhartigen en milden Heiland uit.

Verder vielen bijzonder op de Magdalena van Hannsi Preisinger, een geroutineerde speelster, de Caïphas, dien Hugo Rutz voor de ster, de Caiphas, dien Hugo Rutz van Guido Mayz, ook in 1922, reeds met groot succes vertolkt.

Het was een dag vol wijding en van hoog kunstgenot, niettegenstaande het slechte weer.

SPORT EN SPEL.

VOETBAL BATAVIA

Het Bezoek van „Velox" Djocja.

Zou men denken van het Bondsbestuur, lat het goed gezien was, om niet de Pinksterdagen, Djocja's voetbal-kampioen „Velox" over te laten komen, het talrijk *afwezig* zijnde publiek dacht er blijkbaar anders over. Slechts betrekkelijk weinig menschen woonden deze wedstrijden bij. Of de wegblijvers ongelijk hebben gehad? Eerlijk gezegd, neen! Ter vergelijking van de Djocjaneezen zij hier vermeld, dat een drietal hunner beste krachten niet waren medegekomen, aangezien deze geen verlof konden bekomen, zoodat de ploeg, ondanks de aanvulling van een drietal Sparta-spelers (Batavia) wel verzwakt was.

Eerste Dag.

U. M. S. - Velox 4-2.

Den eersten dag bonden de Djocja kampioenen den strijd aan tegen U.M.S. Hoewel deze ploeg momenteel de sterkste van Batavia is, ontplooien de Chineezen niet dat spel, wat ze in de laatste wedstrijden gewoon waren.

Voor de rust wogen de partijen tegen elkaar op. Tjeng Kee wist met een goed schot zijn club de leiding te geven. Hierbij bleef het.

Na de limonade maakte Velox eerst gelijk, terwijl kort daarop Djocja zelfs de leiding nam (1—2).

Toen werd het den Chineezen te bar, met gevolg, dat bij een goed opgezetten aanval Khim Eng den bal in de touwen joeg (2—2). Geleidelijk werd daarna door Tjeng Kee en Hok Siang den stand opgevoerd tot 4—2, waarmede het einde kwam.

Tweede Dag.

Rest van Batavia-Velox 5 — 3.

Het eerste kwartier van den wedstrijd kan maar geen der partijen er in komen. Velox is het eerste ingespeeld. De Rest blijft onwennig aan elkaar.

Djocja opent de score, als Soetrisno en Van Dorp beiden een fout begaan (0-1). Het duurt niet lang of we zien Van Dorp bij een Djocja-aanval uitloopen en finaal over den bal heenmaaien, zoodat de Velox-centervoor geen moeite heeft om het tweede doelpunt in Batavia's veste te deponeeren. Dit schijnt Batavia wakker te maken. Goslings rent door alles heen en verkleint met een mooi diagonaal schot den achterstand. Dan is het rusten

Bij de hervatting zien we bij Batavia Soetrisno vervangen door Tjoh Davies.

Batavia is thans veel sterker. Het duurt echter een heele poos, voordat Janssen op ouderwetsche manier weet te scoren (2-2.) Direct hierop denken we denzelfden speler weer te zien doelpunten. Als Janssen echter geheel Djocja aan zijn laars gelapt heeft gaat zijn schot echter hoog over.

Luhukay doet het echter beter en jaagt een goeden voorzet van Goslings in de touwen. (3-2).

In duidelijke buitenspel-positie maakt Oejong er 4-2 van, terwijl Goslings even hierna een aangeefbal van Janssen keurig in het doel loopt. (5-2).

Voor een aangeschoten handsbal ziet Djocja zich een penalty toegekend, welke via de bovenlat onhoudbaar in een doelpunt wordt omgezet (5-3).

Kort hierop kondigt de scheidsrechter het einde aan.

Zwemwedstrijden Batavia.

Ter gelegenheid van het derde jaarfeest der Bataviasche Zwemvereeniging „de Watergeuzen" zullen op Zaterdag 12 Juli en Zondag 13 Juli a.s. in het zwembad „Tjikini" te Weltevreden groote interstedelijke zwemwedstrijden worden gehouden.

Voetbal Tangerang.

Tangerang—B. V. C. Comb. 1-3.

In tegenwoordigheid van geheel Tangerang, w.o. zeer vele notabelen van het vriendelijke plaatsje, had Zondagmiddag aldaar de ontmoeting plaats tusschen bovengenoemde teams.

Na een zeer geanimeerden wedstrijd wisten de Batavianen een 3—1 zege te behalen. Niet echter, dan na van de Tangerangmenschen zeer fellen tegenstand te hebben ondervonden. Batavia's forensen leidden met de rust zelfs met 1—0.

Na den koelen dronk wist B.V.C., dank zij meerdere ausdauer den stand tot 3—1 op te voeren, waarmede het einde kwam.

Advertentiën